

Nr 1.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i den till riksdagen den 3 januari 1949 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1949/50 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehäft i ämnet väckta motioner.

A. Jordbruksdepartementet.

1:o) **Jordbruksdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 1 (s. 1—3) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga viss ändring i personalförteckningen för jordbruksdepartementet samt att godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 500 000 kronor, vilket belopp med 2 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 19 400 kronor och utgiftsminskning av 17 400 kronor.

Av utgiftsökningen hänföra sig 17 400 kronor till förslag om inrättande av en byråchefstjänst i lönegrad Cr 10 å statssekreteraravdelningen. Övriga 2 000 kronor av ökningen föranledas av beräknade löneklassförändringar och gällande befordringsgång för amanuens- och biträdespersonal m. m. Utgiftsminskningen, 17 400 kronor, hänför sig till föreslagen indragning av två amanuens tjänster.

Departementschefen har beträffande inrättandet av byråchefsbefattningen och begränsningen av antalet amanuenser anfört följande:

»Å statssekreteraravdelningen tjänstgöra sedan den 1 juli 1942 såsom biträde åt statssekreteraren en förste och en andre kanslisekreterare samt amanuenspersonal till växlande antal. Denna personal har emellertid visat sig otillräcklig med hänsyn till arbetsbelastningen, och en förstärkning av densamma synes därför nödvändig. Då det i främsta rummet är önskvärt, att statssekreterarens arbetsbörda lättas, synes denna förstärkning — i lik-

het med vad som i samma syfte skett i flera andra departement — lämpligen böra ske så, att en byråchefstjänst i lönegrad Cr 10 inrättas. Jag förordar alltså, att en dylik tjänst från och med nästa budgetår skall upptagas i personalförteckningen för jordbruksdepartementet.

I övrigt ifrågasätter jag beträffande departementets personal icke någon annan förändring än att antalet amanuenser med hänsyn till den nedgång i antalet ärenden å expeditionschefsavdelningen, som inträtt främst till följd av vidtagna decentraliseringsåtgärder, torde kunna minskas med två. Anmärkas bör emellertid att det är ovisst, huruvida denna nedgång kan väntas bli bestående. Bland annat torde nämligen antalet besvärssärenden från lantbruksorganisationen komma att öka i den mån som arbetet i denna tilltager i omfattning.»

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot att jordbruksdepartementet i likhet med vad som skett i flera andra departement förstärkes med en byråchefstjänst å statssekreteraravdelningen. Då utskottet ej heller i övrigt har något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för jordbruksdepartementet uppföra en befattning såsom byråchef i lönegrad Cr 10;

2) godkänna följande avlöningsstat för jordbruksdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	27 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	291 400
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal . .	»	130 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	50 800

Summa kronor 500 000;

3) till *Jordbruksdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

2:o) **Jordbruksdepartementet: Omkostnader.** Under punkt 2 (s. 3) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 52 500 kronor, vilket belopp med 6 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen, som föreslagits med hänsyn till medelsåtgången, hänför sig med 1 000 kronor till anslagsposten reseersättningar och med 5 000 kronor till anslagsposten expenser.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbruksdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 52 500 kronor.

B. Lantbruksstyrelsen m. m.

3:o) **Lantbruksstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 3 (s. 3—9) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändring i personalförteckningen för lantbruksstyrelsen och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 1 525 000 kronor, vilket belopp med 65 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av utgiftsökningen belöpa 7 800 kronor å ordinarieposten, 1 200 kronor å arvodesposten, 45 600 kronor å icke-ordinarieposten och 10 400 kronor å anslagsposten rörligt tillägg. Ordinarieposten har belastats med ett belopp av 12 000 kronor till följd av att en revisorstjänst i lönegrad Ca 24 överflyttats från statskontoret till lantbruksstyrelsen i samband med att förvaltningen av avdikningslånafonden överförts från statskontoret till lantbruksstyrelsen. För innevarande budgetår har ordinarieposten upptagits med nedsatt belopp, enär samtliga vid lantbruksstyrelsens omorganisation nyinrättade tjänster icke väntades kunna bli besatta redan den 1 juli 1948. Posten har till följd härav för budgetåret 1949/50 uppräknats med 11 000 kronor. På grund av att medelsbehovet under posten numera kunnat beräknas mera exakt har posten minskats med 15 200 kronor. Höjningen av arvodesposten med 1 200 kronor är föranledd av att arvodet till inspektrisen för lantbruksskolorna från och med nästa budgetår uppräknats till 2 400 kronor efter att alltsedan år 1933 ha utgått med oförändrat belopp. Av de föreslagna merutgifterna under icke-ordinarieposten, 45 600 kronor, hänföra sig 1 300 kronor till att en skrivbiträdestjänst utbyts mot en ritbiträdestjänst i lönegrad Ce 11. I anledning av gällande befordringsgång för amanuens- och biträdespersonal har posten uppräknats med 1 300 respektive 2 000 kronor. Till vikariatsersättningar samt tillfälliga biträden och övertidser-sättningar har beräknats ett belopp av 34 000 kronor. Icke-ordinarieposten har sluligen ökat med 9 000 kronor till följd av att densamma under innevarande budgetår uppförts med nedsatt belopp. Med anledning av att posten för nästa budgetår kunnat mera exakt beräknas, har den minskats med 2 000 kronor.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för lantbruksstyrelsen uppföra ytterligare en befattning såsom revisor i lönegrad Ca 24;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	722 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »		15 200
3. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	»	10 000
4. Ersättningar för byggnadskontroll, <i>förslagsvis</i>	»	70 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	553 600
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	153 400

Summa kronor 1 525 000;

3) till *Lantbruksstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 525 000 kronor.

4:o) *Lantbruksstyrelsen*: *Omkostnader*. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 4 (s. 9) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksstyrelsen*: *Omkostnader*, för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 235 000 kronor.

5:o) *Lantbruksstyrelsen*: *Kostnader för utbetalande av producent- och kontantbidrag*. Kungl. Maj:ts förslag under punkten 5 (s. 9—10) innebär en anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp, 60 000 kronor.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksstyrelsen*: *Kostnader för utbetalande av producent- och kontantbidrag* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 60 000 kronor.

6:o) *Lantbruksnämnderna*: *Avlöningar*. Under punkten 6 (s. 10—19) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — förutom att medgiva vissa ändringar i personalförteckningen för lantbruksnämnderna och godkänna ändrad avlöningsstat — för ändamålet anvisa 6 240 000 kronor, innebärande en ökning med 740 000 kronor i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 164 av herrar *Isaksson* och *Hallagård* samt II: 213 av herrar *Onsjö* och *Larsson* i Luftra, vari hemställts, att riksdagen måtte dels medgiva att å lantbruksingenjörsavdelningen vid lantbruksnämnden i Skaraborgs län måtte få anställas ytterligare en extra lantbruksingenjör och två assistenter, dels ock besluta att förevarande anslag måtte höjas med i anledning därav erforderligt belopp.

Yrkandena i motionerna innebära — under förutsättning att jämväl de två assistenterna skulle placeras å icke-ordinarie stat — att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal skulle behöva höjas med 20 220 kronor utöver Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande de skäl som anförts för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Lantbruksstyrelsen har i sitt anslagsäskande i ämnet meddelat, att lantbruksnämnden i Skaraborgs län efter begäran om utökning av personalen för utövande av nämndens täckdikningsverksamhet tillförts ytterligare en lantbrukskonsulenttjänst. Lantbruksstyrelsen har vidare medgivit lantbruksnämnderna i de mellansvenska länen rätt att för täckdikningsarbetet anställa viss extra personal. Med hänsyn till önskemålet att täckdikningsverksamheten skall kunna upprätthållas i samma omfattning som tidigare i hushållningssällskapens regi, har lantbruksstyrelsen ansett att ytterligare befattningar böra inrättas, nämligen en ordinarie och en extra ordinarie lantbrukskonsulenttjänst i 26 lönegraden, två ordinarie och två extra ordinarie lantbruksinstruktörstjänster i 16 lönegraden samt två kontors- eller skrivbiträdestjänster. För genomförande av föreskriven underhållskontroll av statsunderstödda torrlägningsföretag har lantbruksstyrelsen vidare föreslagit att antalet ordinarie assistentbefattningar ökas så, att varje lantbruksingenjörsavdelning erhåller en ordinarie assistent.

Departementschefen har förklarat sig böra avstyrka ifrågavarande personalförstärkningar såväl med hänsyn till nödvändigheten av att i nuvarande ekonomiska läge iakttaga största möjliga återhållsamhet vid inrättandet av nya tjänster som med hänsyn till önskvärdheten av att ytterligare erfarenheter av verkningarna av den nya lantbruksorganisationen inhämtas, innan densamma utvidgas. Emellertid förordar departementschefen att personalen förstärkes i den mån som erfordras på grund av Kungl. Maj:ts förslag om att viss av skogsvårdsstyrelserna hittills bedriven betesförbättringsverksamhet skall fr. o. m. den 1 juli 1949 övertagas av lantbruksnämnderna. Departementschefen hemställer i anledning därav att medel beräknas för anställande av fem lantbruksassistenter och åtta lantbruksinstruktörer, därvid avlöning till instruktörerna bör beräknas efter löneklass 12.

Beträffande beräkningen av lantbruksnämndernas avlöningsstat har departementschefen vidare anført i huvudsak följande.

Ordinarieposten synes i första hand böra höjas med 409 000 kronor, motsvarande det belopp, varmed posten nedsatts för innevarande budgetår med

hänsyn till att samtliga tjänster icke beräknats bli tillsatta redan den 1 juli 1948. Vidare bör posten uppräknas med 18 400 kronor på grund av överförandet till ordinarie stat av fyra kontorsbiträdestjänster i Ce 8 enligt reglerad befordringsgång. Ordinarieposten skulle alltså behöva uppföras med $(2\,430\,000 + 409\,000 + 18\,400 =) 2\,857\,400$ kronor. Under posterna arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, ersättningar till sakkunniga samt ersättningar till täckdiknings- och cementeringsförmän torde böra beräknas oförändrade belopp av respektive 170 000, 50 000 och 100 000 kronor. Icke-ordinarieposten synes med hänsyn till vad departementschefen i det föregående förordat rörande personal för betesförbättringsverksamheten och till att de tekniska biträdena tills vidare böra beredas anställning som extra tjänstemän böra höjas med 89 600 respektive 6 600 kronor. Förslagen om beräkning av medel till vikariatsersättningar och till avlöningar till tillfälliga biträden medföra vidare en ökning av posten med 13 000 respektive 39 000 kronor. Icke-ordinarieposten torde slutligen i likhet med ordinarieposten böra ökas med det belopp, 114 000 kronor, varmed den nedsatts för innevarande budgetår på grund av att samtliga tjänster icke beräknades bli tillsatta redan den 1 juli 1948. Då posten å andra sidan bör minskas med 18 400 kronor i anledning av förenämnda kontorsbiträdens överförande till ordinarie stat, skulle till avlöningar till icke-ordinarie personal behöva anvisas $(2\,200\,000 + 89\,600 + 6\,600 + 13\,000 + 39\,000 + 114\,000 - 18\,400 =) 2\,443\,800$ kronor. Posten rörligt tillägg slutligen bör beräknas till 618 800 kronor. Anslaget skulle sålunda behöva upptagas med $(2\,857\,400 + 170\,000 + 50\,000 + 100\,000 + 2\,443\,800 + 618\,800 =) 6\,240\,000$ kronor. Riksdagens medgivande torde böra inhämtas till att i personalförteckningen för lantbruksnämnderna vidtaga de ändringar, som föranledas av att man under nästa budgetår bör räkna med elva egnahemsdirektörer å övergångsstat, vilket innebär en minskning med två, och av att fyra kontorsbiträdestjänster böra överföras å ordinarie stat.

Utskottet. I likhet med Kungl. Maj:t anser utskottet, att ytterligare erfarenheter av verkningarna av den nya organisationen böra avvaktas, innan sådana utvidgningar företagas, som ej äro föranledda av att lantbruksnämnderna erhålla nya uppgifter. Härtill kommer att under nuvarande förhållanden största möjliga återhållsamhet bör iakttagas i fråga om inrättandet av nya tjänster. De i motionerna framställda yrkandena torde därför icke för närvarande böra bifallas. På grund härav och då utskottet ej heller i övrigt har någon erinran mot Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 164 och II: 213,

1) medgiva att i personalförteckningen för lantbruksnämnderna antalet egnahemsdirektörer må minskas med två och antalet kontorsbiträden ökas med fyra;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 2 857 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »	170 000
3. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	» 50 000
4. Ersättningar till täckdiknings- och cementeringsförmän, <i>förslagsvis</i>	» 100 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 2 443 800
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 618 800

Summa kronor 6 240 000;

3) till *Lantbruksnämnderna*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 6 240 000 kronor.

7:o) *Lantbruksnämnderna*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:ts förslag under punkten 7 (s. 19—20) innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en uppräknig av anslaget med 100 000 kronor till 1 450 000 kronor. Ökningen är föranledd av att lantbruksnämnderna nästa budgetår komma att arbeta med fulltalig personalstyrka inom den nuvarande organisationens ram samt att en mindre personalutökning tillstyrkts för betesverksamheten. Stat för anslagets användning föreslås skola i sinom tid fastställas av Kungl. Maj:t.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Lantbruksnämnderna*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 450 000 kronor.

8:o) *Lantbruksnämnderna*: *Ersättningar åt ortsombuden*. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkten 8 (s. 21) gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksnämnderna*: *Ersättningar åt ortsombuden* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

9:o) **Lantbruksnämnderna: Utrustning.** Å riksstaten för löpande budgetår har för detta ändamål upptagits ett reservationsanslag av 260 000 kronor. Kungl. Maj:t har under punkten 9 (s. 21) föreslagit att för nästa budgetår måtte anvisas ett utrustningsanslag av 75 000 kronor.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksnämnderna: Utrustning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

10:o) **Lantbruksnämnderna: Byggnadsrådgivning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 10 (s. 22) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksnämnderna: Byggnadsrådgivning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

11:o) **Lantbruksnämnderna: Kostnader för planeringskommittéer.** Under punkten 11 (s. 22—23) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa oförändrat belopp av 400 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 116 av herr *Aaby-Ericsson m. fl.* och II: 138 av herr *Nolin m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Lantbruksstyrelsen har i sitt anslagsäskande hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte upptagas med ett till 500 000 kronor förhöjt belopp, därvid styrelsen betonat, att regionalplanearbetet på grund av dess nyckelställning i rationaliseringsarbetet icke borde eftersättas eller inskränkas på grund av knapphet på medel.

Departementschefen har med hänsyn till ovissheten om vilken omfattning planeringsarbetet kan få under nästa budgetår liksom om vilka kostnader arbetet kommer att draga ansett att för verksamheten icke behöver beräknas större anslag än för innevarande budgetår.

Utskottet. För genomförande av det tidigare antagna rationaliseringsprogrammet för jordbruket är, såsom lantbruksstyrelsen framhållit, planeringsarbetet av synnerlig betydelse. Fördenskull anser sig utskottet icke kunna förorda, att detta arbete tills vidare nedlägges. Utskottet, som icke har något att erinra mot vad Kungl. Maj:t anført rörande medelsbehovet, hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 116

och II: 138, till *Lantbruksnämnderna*: *Kostnader för planeringskommittéer* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

12:o) *Lantbruksattachéer: Avlöningar*. Enligt Kungl. Maj:ts under punkten 12 (s. 23—24) gjorda framställning skulle förevarande avlöningsanslag upptagas med ett från 102 500 kronor till 119 000 kronor höjt belopp. Ökningen, 16 500 kronor, föranledes av att lantbruksattachén i London och lantbruksrepresentanten i Washington enligt Kungl. Maj:ts beslut den 15 oktober 1948 tillerkänts prisutjämningsstillägg med respektive 3 000 och 13 500 kronor.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	83 500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	32 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3 500

Summa kronor 119 000;

2) till *Lantbruksattachéer: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 119 000 kronor.

13:o) *Lantbruksattachéer: Omkostnader*. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 13 (s. 24) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksattachéer: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 42 000 kronor.

C. Lantbruksakademien m. m.

14:o) *Lantbruksakademien: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 14 (s. 25) — innebärande att för nästa budgetår till ändamålet anvisas oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksakademien: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 26 600 kronor.

15:o) **Lantbruksakademien: Bidrag till museum, bibliotek m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 15 (s. 25—26) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksakademien: Bidrag till museum, bibliotek m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 12 000 kronor.

16:o) **Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 16 (s. 26—27) — innebärande en anslagsökning med 2 000 kronor för täckande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråds samarbete med övriga forskningsråd och atomkommittén — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråd m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 42 000 kronor.

17:o) **Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.** Under punkten 17 (s. 27—28) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa 250 000 kronor, innebärande en ökning med 50 000 kronor i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 119 av herr *Elofsson, Gustaf, m. fl.*, och II: 139 av herr *Nilson* i Spånstad *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till jordbrukets forskningsråd för budgetåret 1949/50 utöver av Kungl. Maj:t föreslagna medel anvisa ett reservationsanslag å 100 000 kronor för Främjande av lagringsforskning.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 26 augusti 1948 har *jordbrukets forskningsråd* föreslagit, att för nästa budgetår ett anslag av 500 000 kronor skulle anvisas för ändamålet. Forskningsrådet har därvid framhållit, att för innevarande budgetår förutom årets anslag jämte reservation från föregående år, tillhoppa 207 615 kronor, ett bidrag av 19 300 kronor från Svenska spannmålsaktiebolaget stått till rådets förfogande. För planenlig fortsättning av de med bidrag från rådet pågående undersökningarna samt för angelägna nya forskningsuppgifter hade emellertid redan före ingången av budgetåret 193 671 kronor anvisats att utgå under förutsättning att erforderligt statsanslag ställdes till rådets förfogande. Av detta belopp avsåges 80 701 kronor för lagringsforskning. Dessutom hade 5 000 kronor reserverats för viss undersökning. Det för främjande av forskning disponibla beloppet fram till bud-

getårsskiftet 1949/50 inskränkte sig sålunda till 28 244 kronor. Härav återstode emellertid nu endast 15 394 kronor, sedan ytterligare ansökningar om forskningsunderstöd bifallits av rådet. Härigenom inskränktes i hög grad rådets möjlighet att effektivt fylla sin uppgift. Med hänsyn till bland annat önskvärdheten av viss beredskap för oförutsedda, hastigt uppkommande behov av ekonomiskt stöd till brådskande forskningsuppgifter vore denna knapphet på medel mycket beklaglig.

Forskningsrådet har vidare anfört, att man finge räkna med att det vid ingången av budgetåret 1949/50 komme att föreligga ett ackumulerat behov av forskningsunderstöd till betydande belopp. För att forskningsrådet skulle kunna i önskvärd utsträckning tillgodose dels sistnämnda behov, dels under året uppkommande anspråk på forskningsunderstöd vore det ofrånkomligt, att det till rådets disposition stående reservationsanslaget för budgetåret 1949/50 uppräknades till lägst 500 000 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande den 8 september 1948 uttalat, att ämbetsverket med hänsyn till nödvändigheten av att statsutgifterna i rådande läge begränsades ansåge anslaget för budgetåret 1949/50 böra uppföras med högst 200 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Den betydelse forskningen på jordbrukets område har för strävandena att öka jordbruksproduktionen och i övrigt förbättra förhållandena inom jordbruksnäringen synes motivera en höjning av ifrågavarande anslag. I nuvarande läge kan jag dock icke tillstyrka, att anslaget uppräknas till högre belopp än 250 000 kronor, eller samma belopp som under budgetåret 1947/48.»

Utskottet. Forskningen på jordbrukets område är av stor vikt för produktionen och folkförsörjningen och är därför förtjänt av statsmakternas intresse och bistånd. Icke minst gäller detta den betydelsefulla lagringsforskningen. Ehuru det fördenskull är önskvärt att de medel, som kunna anses erforderliga, ställas till förfogande för verksamheten, synes det dock med hänsyn till det ekonomiska läget nödvändigt, att verksamheten för närvarande bedrives på sådant sätt, att kostnaderna därför hållas inom ramen för den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen. I enlighet härmed hemställer utskottet,

A. att riksdagen må till *Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 119 och II: 139 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

18:o Statens växtskyddsanstalt: *Avlöningar.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 18 (s. 28—31) innefattar anslagsanvisning till avlöningar med 408 500 kronor, vilket belopp med 1 700 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 66 av herrar *Sundelin* och *Osvald* samt II: 78 av herrar *Johnsson* i Kastanjegården och *Jacobsson* i Igelsbo, likalydande, vari — såvitt nu är i fråga — hemställts, att riksdagen måtte besluta att två försteassistentbefattningar vid anstalten i lönegrad Ce 24 för prövning och kontroll av bekämpningsmedel ombildas till två överassistentbefattningar samt att ytterligare en överassistentbefattning inrättas vid anstaltens upplysnings- och kontrollavdelning;

2) I: 227 av herrar *Björck* och *Nilsson, Bror*, samt II: 288 av herrar *Spångberg* och *Hansson* i Skediga, likalydande, vari hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning angående den lämpligaste organisationen av växtskyddsanstaltens vetenskapliga och praktiska verksamhet.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till dessa.

Styrelsen för statens växtskyddsanstalt har i sitt anslagsäskande bland annat erinrat om att styrelsen under år 1947 verkställt en utredning rörande behovet av förändringar i anstaltens organisation och utrustning, såvitt avsåg huvudinstitutionen, samt att styrelsen gemensamt med lantbruksstyrelsen jämväl avgivit en utredning rörande behovet av filialer till anstalten m. m. Enär flera remissinstanser begärt, att förstnämnda utredning skulle överses av sakkunniga utanför anstalten, har styrelsen anhängit, att en sådan översyn måtte företagas med det snaraste. I avvaktan härpå har styrelsen för nästa budgetår inskränkt sig till att begära inrättande av fyra nya överassistenttjänster i lönegrad Ce 27, nämligen två för prövningen av bekämpningsmedlen, en vid zoologiska avdelningen samt en vid upplysnings- och kontrollavdelningen. Förstnämnda två tjänster skulle ersätta två nu befintliga befattningar som förste assistent i lönegrad Ce 24. Därjämte har styrelsen, som räknat med att en norrlandsfilial skulle kunna träda i verksamhet den 1 juli 1950 och begärt att en föreståndare skulle utses i förväg för att kunna delta i förberedelsearbetena för filialen, upptagit lön till en föreståndare i lönegrad Ce 29 under ett kvartal. Av styrelsens motivering för inrättandet av de nya överassistenttjänsterna må nämnas följande.

Styrelsen har anført, att de två förste assistenter i lönegrad Ce 24, som handhade prövningen av bekämpningsmedel, vid flera tillfällen erbjudits anställning inom den kemiska industrien med avsevärt bättre lönevillkor än de som staten i regel gäve. Om löneförbättring för dessa förste assistenter länge låte vänta på sig, komme anstalten med säkerhet att förlora dem och bliva nödsakad att ersätta dem med mindre erfarna personer. Styrelsen anhölle därför, att ifrågavarande två tjänster som förste assistent måtte omändras till överassistenttjänster.

I fråga om den zoologiska avdelningen har styrelsen erinrat om, att vid inrättandet av en överassistenttjänst från och med innevarande budgetår vid denna avdelning en tjänst som förste assistent indragits. Den kvarvarande förste assistenten å avdelningen ägnade sig åt biodlingsfrågorna, vilka noga räknat icke tillhörde växtskyddet. För sin egentliga verksamhet

hade sålunda den zoologiska avdelningen, i motsats till de båda andra avdelningarna, ingen förste assistent. Detta vore så mycket mera beklagligt som en högt förtjänt tjänsteman, vilken som specialuppgift hade ekonomiskt ytterst viktiga undersökningar rörande förrådsskadedjuren, icke kunnat beredas gynnsammare ställning än som assistent i 22 lönegraden. I sin år 1947 verkställda utredning hade styrelsen förordat en försöksledarbefattning i lönegrad Ce 29 för utövaren av denna verksamhet. Liksom i fråga om bekämpningsmedelsprövningen ville styrelsen emellertid provisoriskt föreslå en överassistentbefattning. Skulle detta icke vinna bifall, föresloge styrelsen alternativt återupprättande av den indragna försteassistenttjänsten.

Beträffande upplysnings- och kontrollavdelningen, vid vilken från och med innevarande budgetår inrättats en överassistenttjänst, har styrelsen framhållit, att styrelsen i sin utredning förordat dels en klyvning av avdelningen, dels inrättande av en tjänst mellan avdelningsföreståndare och förste assistent i var och en av de nya avdelningarna. För att anstalten skulle kunna effektivt tjäna allmänheten vore det av största vikt att upplysnings- och kontrollavdelningen förfogade över två överassistenter. Styrelsen anhölle därför, att ytterligare en överassistenttjänst inrättades vid denna avdelning. Med hänsyn till den allvarliga brist på arbetskraft, som rådde på avdelningen, ansåge styrelsen någon indragning av arbetskraft icke böra ifrågakomma i detta fall.

Med hänsyn till förslagen om inrättande av fyra nya överassistenttjänster och, från och med den 1 april 1950, av en filialföreståndartjänst har styrelsen uppräknat posten avlöningar till icke-ordinarie personal med 21 600 kronor. Därjämte har posten rörligt tillägg höjts med 2 600 kronor. Hela avlöningsanslaget har sålunda av styrelsen beräknats till 431 000 kronor.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i remissutlåtande den 18 september 1948 understrukit behovet av en översyn av den år 1947 verkställda utredningen rörande anstaltens organisation och utrustning ävensom biträtt förslaget om ändring av två tjänster som förste assistent för bekämpningsmedelsprövningen till överassistenttjänster i lönegrad Ce 27. Styrelsen har vidare tillstyrkt inrättande av en överassistenttjänst å upplysnings- och kontrollavdelningen. Slutligen har styrelsen ansett, att i stället för den föreslagna överassistenttjänsten å zoologiska avdelningen en befattning som förste assistent borde återinrättas.

Statskontoret har i remissutlåtande den 6 september 1948 erinrat om att i avvaktan på den ytterligare översyn av växtskyddets organisation, som ansetts erforderlig, vissa smärre utbyggnader av denna provisoriskt vidtagits vid 1948 års riksdag. Med hänsyn till den prövning, som föregått nämnda riksdagsbeslut, kunde statskontoret icke tillstyrka framställningen om genomförande redan vid 1949 års riksdag av en utvidgning av dessa provisoriska åtgärder. Ämbetsverket avstyrkte alltså inrättande av nya överassistenttjänster. Ej heller syntes tillräckliga skäl vara anförda för bifall till den alternativt gjorda hemställan om återupprättande av en förste assistentbefattning vid zoologiska avdelningen.

Förslaget att för budgetåret 1949/50 skulle anvisas lön under ett kvartal till en föreståndare för en blivande norrlandsfilial för att sätta denne i tillfälle att förbereda filialens trädande i funktion föranledde statskontoret

allenast att uttala, att en dylik ågärd icke torde böra vidtagas förrän statsmakterna tagit definitiv ståndpunkt till frågan om filialens inrättande.

Departementschefen har anfört:

»Någon utökning av antalet överassistenttjänster kan jag i nuvarande läge icke tillstyrka. Med hänsyn till vad anstaltsstyrelsen anfört i fråga om den zoologiska avdelningen vill jag däremot icke motsätta mig, att en assistenttjänst å denna avdelning omändras till en tjänst som förste assistent i lönegrad Ce 24. Då jag icke är beredd att nu taga ställning till frågan om inrättande av en norrlandsfilial till anstalten, kan jag slutligen ej förorda, att medel beräknas för avlöning åt en föreståndare för en dylik filial.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat torde någon annan förändring beträffande anstaltens avlöningsstat icke behöva företagas än att anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal, till följd av förslaget om utbyte av en assistenttjänst mot en tjänst som förste assistent samt beräknade löneklassförändringar, uppräknas med 1 700 kronor till 299 800 kronor.»

Utskottet. 1947 års utredning rörande växtskyddsanstalten kommer enligt vad utskottet inhämtat att inom en nära framtid bliva föremål för den av anstaltsstyrelsen begärda översynen. Resultatet av denna torde icke böra föregripas genom inrättande av andra än oundgängligen nödvändiga nya tjänster. Utskottet anser sig därför ej för närvarande böra tillstyrka annan förändring i fråga om personalen än vad departementschefen föreslagit. Under hänvisning till vad riksdagens revisorer år 1948 uttalat angående storleken av de förluster, som årligen åsamkas växtodlingen genom växtsjukdomar och skadeinsekter, samt behovet av en snar effektivisering av växtskyddsorganisationen vill utskottet emellertid understryka angelägenheten av att översynen slutföres så skyndsamt som möjligt.

Vid omförmälda översyn torde samtliga spörsmål rörande anstaltens organisation och verksamhet komma att tagas under övervägande. Något skäl att, såsom föreslagits i motionerna I: 227 och II: 288, föranstalta om en ny utredning rörande samma frågor föreligger därför icke enligt utskottets mening.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 66 och II: 78, såvitt nu är i fråga,

1) godkänna följande avlöningsstat för statens växtskyddsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	64 100
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 100
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	..	»	299 800
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	43 500

Summa kronor 408 500;

2) till *Statens växtskyddsanstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 408 500 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 227 och II: 288 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

19:o) *Statens växtskyddsanstalt*: *Omkostnader*. Under punkten 19 (s. 31—33) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett belopp av 92 000 kronor, innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 66 av herrar *Sundelin* och *Osvald* samt II: 78 av herrar *Johnsson* i Kastanjegården och *Jacobsson* i Igelsbo, vari såvitt nu är i fråga hemställt, att riksdagen måtte bevilja ett reservationsanslag av 12 000 kronor till växtskyddsanstalten för inköp av en traktor med tillhörande redskap.

I sin förutnämnda skrivelse den 25 augusti 1948 har *styrelsen för statens växtskyddsanstalt* uppskattat medelsbehovet under omkostnadsanslaget för nästa budgetår till 105 300 kronor. Detta innebär en ökning med 13 300 kronor i förhållande till anslaget för innevarande budgetår. Styrelsen har härvid räknat med att utgifterna skulle stiga med 27 300 kronor till 135 300 kronor och inkomsterna med 14 000 kronor till 30 000 kronor. Av inkomsterna ha 12 000 kronor beräknats erhållas vid bekämpningsmedelskontrollen och 18 000 kronor genom försäljning av publikationer m. m.

Därjämte har styrelsen i särskild skrivelse den 25 augusti 1948 hemställt om ett reservationsanslag å 12 000 kronor för anskaffande av en traktor med tillhörande redskap.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i utlåtande den 13 december 1948 tillstyrkt anstaltsstyrelsens sistnämnda framställning.

Efter redogörelse för yttranden av *högskolestyrelsen* och *statskontoret* i anledning av anstaltsstyrelsens förstnämnda framställning har *departementschefen* anfört:

»Utgiftsposterna i anstaltens omkostnadsstat torde, bland annat med hänsyn till storleken av de faktiska utgifterna under sistförflutna budgetår, böra höjas något. Uppräkningen torde emellertid kunna begränsas till 21 000 kronor. Härvid synes posten reseersättningar böra höjas med 1 000 kronor till 17 000 kronor, delposten övriga expenser med 8 200 kronor till 27 400 kronor samt posten övriga utgifter med 11 800 kronor till 58 900 kronor. Någon medelsanvisning till inköp av en jordbrukstraktor anser jag mig icke för närvarande kunna tillstyrka. Då såsom särskilda uppbördsmedel under budgetåret 1947/48 influtit omkring 45 000 kronor, synes man berättigad att för nästa budgetår räkna med dylika inkomster å minst 37 000 kronor mot i löpande budgetårs stat upptagna 16 000 kronor. Härigenom skulle uppräknningen av utgiftsposternas belopp balanseras och anslaget

kunna upptagas med oförändrat belopp, 92 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid fastställa stat för anslagets användning.»

Utskottet. I likhet med departementschefen finner utskottet att under nuvarande förhållanden medelsanvisning för det med motionerna avsedda ändamålet icke bör förekomma. Med anledning härav och då utskottet icke heller i övrigt har någon erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer utskottet,

1) att riksdagen må till *Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 92 000 kronor, samt

2) att motionerna I: 66 och II: 78, såvitt avser medelsanvisning för växtskyddsanstaltens omkostnader, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.

20:o) **Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 22 (s. 35—36) innefattar en anslagsanvisning av 73 600 kronor, vilket belopp med 10 400 kronor överstiger anvisningen för innevarande budgetår. Anslaget har å ena sidan minskats med ett belopp av 2 600 kronor, som för budgetåret 1948/49 beräknats som ersättning för de förluster folkhögskolan Vilan fått vidkännas för undervisningen vid gymnasiet under läsåren 1946/47 och 1947/48, samt å andra sidan ökats med 13 000 kronor. Av ökningen ha 3 500 kronor avsetts för lärararvoden, därav 1 200 kronor för att kostnaden för hela avlöningen åt en lärare skall täckas, 1 500 kronor till andra kostnader än lärarlöner, hälsovård och undervisningsmateriel samt 8 000 kronor för stipendier.

Utskottet. I enlighet med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 73 600 kronor.

21:o) **Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforså.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 23 (s. 36) — innebärande i förhållande till budgetåret 1948/49 en minskning med 4 100 kronor på grund av beräknad nedgång i utgifterna för ålderstillägg, rörligt tillägg och kristillägg — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforså* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 79 400 kronor.

22:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.:** Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 24 (s. 37), vilken framställning innebär en oförändrad anslagsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.:* Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 17 000 kronor.

23:o) **Reseunderstöd för studier på jordbrukets område.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 27 (s. 39) — innebärande anslagsanvisning för ifrågavarande ändamål med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reseunderstöd för studier på jordbrukets område* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

E. Hästavel och boskapsskötsel m. m.

24:o) **Statens hingstdepåer och stuteri: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 28 (s. 40—41) gjorda framställning innefattar — förutom hemställa till riksdagen att för statens hingstdepåer och stuteri godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 467 000 kronor, vilket belopp med 7 900 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Beräkningen innefattar å ena sidan en ökning av icke-ordinarieposten med 3 700 kronor för avlöning åt hushållerskan vid Flyinge, vilken erhållit extra ordinarie anställning, med 2 000 kronor för uppflyttning av stallbetjäntaspiranter till stallbetjänter, med 1 000 kronor för ökade medel till taxesättningar till hovslagarna, med 2 000 kronor till tillfällig arbetshjälp och med 1 400 kronor för beräknade löneklassförändringar samt av posten rörligt tillägg med 300 kronor. Mot dessa utgiftsökningar om tillhoppa 10 400 kronor svarar en minskning av det för ersättningar till arvodesavlönad personal avsedda beloppet med 2 500 kronor. Förstnämnda post föreslås tillika icke längre böra uppföras förslagsvis.

Utskottet. Utskottet har icke någon erinran mot framställningen och hemställer följaktligen,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens hingstdepåer och stuteri, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	67 600
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	2 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie per- sonal	»	348 800
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	»	1 600
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	46 700

Summa kronor 467 000;

2) till *Statens hingstdepåer och stuteri*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 467 000 kronor.

25:o) *Statens hingstdepåer och stuteri*: **Ömkostnader.** Under punkten 29 (s. 42—44) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 253 000 kronor, vilket belopp med 16 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Beräkningen innefattar å ena sidan en ökning av posten reseersättningar med 2 500 kronor, posten lyse och vatten med 1 000 kronor, posten beklädnad med likaledes 1 000 kronor, posten övriga expenser med 500 kronor och posten byggnaders underhåll med 12 000 kronor samt å andra sidan en ökning av de beräknade inkomsterna med 500 kronor.

Utskottet. Anslagsberäkningen föranleder icke någon erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens hingstdepåer och stuteri*: *Ömkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 253 000 kronor.

26:o) *Statens hingstdepåer och stuteri*: **Byggnadsarbeten.** Under denna anslagstitel anvisades för budgetåret 1947/48 ett reservationsanslag av 152 800 kronor, därav 40 000 kronor skulle användas till omändring och modernisering av ett bostadshus vid Flyinge. Med hänsyn till rådande ekonomiska läge anvisades för innevarande budgetår inga medel för ändamålet. För budgetåret 1949/50 har Kungl. Maj:t under punkten 30 (s. 44—45) hemställt om en anslagsanvisning av 22 500 kronor, avseende beräknade merkostnader för nämnda omändring och modernisering.

Utskottet. I enlighet med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hingstdepåer och stuteri*: *Byggnadsarbeten* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 22 500 kronor.

27:o) **Hästavelns befrämjande.** Under punkten 31 (s. 45—51) har Kungl. Maj:t beräknat medelsbehovet för hästavelns befrämjande under budgetåret 1949/50 till 1 406 200 kronor eller 8 700 kronor lägre än medelsanvisningen för innevarande budgetår. Enär en icke obetydlig reservation beräknas finnas vid ingången av budgetåret 1949/50, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa 1 206 200 kronor.

Lantbruksstyrelsen har i skrivelse den 25 augusti 1948 hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte upptagas med ett med 26 300 kronor till 1 441 200 kronor förhöjt belopp.

Beträffande den huvudsakliga skillnaden mellan anslagsberäkningen för nästa budgetår och medelsanvisningen för innevarande budgetår må följande anföras.

Den under anslagsposten *hästpremieringen* föreslagna uppräknningen av delposten årsarvoden till premieringsnämndsordförandena med 3 000 kronor föranledes av att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juli 1948 höjt årsarvudet för en var av de fem ordförandena till 2 100 kronor.

Genom beslut samma dag förordnade Kungl. Maj:t vidare, att för 1948 års premieringar finge användas intill 54 500 kronor till särskilda dagarvoden ävensom till resekostnads- och traktamentsersättningar samt de övriga kostnader, som åvilade statsverket för premieringsväsendet i dess helhet. Lantbruksstyrelsen har ansett sistnämnda belopp erforderligt för nästa budgetår under delposten särskilda dagarvoden m. m. Härutöver har lantbruksstyrelsen föreslagit en ytterligare uppräkning av sagda delpost med 2 000 kronor. Detta belopp skulle ställas till lantbruksstyrelsens fria förfogande för resekostnads- och traktamentsersättning till de av Kungl. Maj:t förordnade ledamöterna och suppleanterna i hästpremieringsnämnderna, i den mån det kunde befinnas önskvärt eller nödvändigt att bereda dem tillfälle att under kortare tid i studie- eller förkovringssyfte närvara vid premieringarna eller besöka statens hingstdepåer och stuteri eller andra centra för hästaveln. Lantbruksstyrelsen har framhållit, att nämnda ledamöter och suppleanter i regel icke komme i kontakt med det egentliga premieringsarbetet i andra fall än då ordföranden vore förhindrad att leda förrättningen. Under ogynnsamma förhållanden skulle de därför kunna komma att ställas inför svårbemästrade uppgifter utan att ha någon egentlig erfarenhet beträffande vare sig hästmaterialet eller det tekniska förfarandet vid premieringarna. Under de senaste åren hade tillfälle beretts några av dem att under kortare perioder följa premieringsarbetet. De hade därvid jämlikt beslut av Kungl. Maj:t från fall till fall erhållit resekostnads- och traktamentsersättning enligt de grunder, som gällde för ledamot av premieringsnämnd.

Vidkommande delposten penningpris m. m. må anmärkas, att lantbruksstyrelsen med skrivelse den 20 november 1947 inkommit till Kungl. Maj:t med förslag till nytt reglemente för den med statsmedel understödda hästpremieringen. Lantbruksstyrelsen har därvid anfört, att det med hänsyn till de vanskliga förhållanden, varunder hästaveln för närvarande bedreves på grund av den pågående mekaniseringen, vore

nödvändigt att åtgärder vidtoges för att hindra en menlig inverkan på hästavelns utveckling i kvalitativt hänseende. Härvidlag vore premieringsväsendet av grundläggande betydelse. Enligt förslaget, som i möjligaste mån bygger på det nu gällande reglementet, skulle nuvarande penningpriser i stort sett bibehållas, dock att priset till hingst, som premierades med värdebokstaven A, skulle höjas från 125 till 150 kronor samt penningpris till fölsto av ardenneras skulle utgå med samma belopp som till sto av varmblodigt slag eller av nordsvensk ras. Den för ardennersto nu gällande åldersgräns av tio år, efter vilken penningpris ej utgår, skulle i visst fall höjas, i det att ardennersto över tio år, som finge sin värdebokstav höjd före fyllda femton år, skulle kunna erhålla sådant pris det år höjningen skedde. Dessa ändringar ha beräknats icke medföra ökade kostnader, enär villkoren för att erhålla penningpris skulle skärpas väsentligt. Vidare har föreslagits höjning från 20 till 30 kronor av värdet av de frisedlar, som utgöra belöningar för treåriga ston. Enligt förslaget skulle därjämte hushållningssällskapen befrias från alla kostnader för belöningar i samband med hästpremieringar. Dessa kostnader skulle i stället framdeles helt åvila statsverket. En inom lantbruksstyrelsen verkställd utredning har givit vid handen, att statsverkets kostnad för penningpris, skådepenningar och inlösen av frisedlar skulle ha uppgått till sammanlagt omkring 410 000 kronor, därest förslaget tillämpats vid 1947 års premieringar. Nämda belopp överstiger med omkring 100 000 kronor vad som beviljats av statsmedel för sådant ändamål under vartdera budgetåret 1947/48 och 1948/49. Styrelsen har framhållit, att därest förslaget antoges och komme att tillämpas från och med år 1949, skulle delposten penningpris m. m. likväl ej behöva höjas för budgetåret 1949/50. Å delposten hade nämligen under budgetåret 1947/48 uppstått ett överskott å 77 433 kronor och för budgetåret 1948/49 beräknats ett överskott å minst 68 350 kronor.

Under anslagsposten *särskilda bidrag för främjande av nordsvensk hästavel* har lantbruksstyrelsen föreslagit sänkning av delposten kostnader för inköp och försäljning av avelsston genom hushållningssällskapens försorg från 50 000 kronor till 20 000 kronor.

Beträffande anslagsposten *understöd åt hästavelsföreningar m. m.* har centralförbundet för befälsutbildning i särskild framställning i ämnet hemställt, att för nästa budgetår måtte anslås ett belopp av 25 000 kronor till anordnande av rid- och körkurser. För innevarande budgetår har förbundet för samma ändamål av Kungl. Maj:t tilldelats ett anslag å 12 000 kronor att utgå av det belopp å 50 000 kronor, som ställts till Kungl. Maj:ts förfogande för understödjande åtgärder i allmänhet å hästavelns område. Lantbruksstyrelsen har förklarat sig anse ett statsbidrag å 15 000 kronor vara till fyllest.

Till ridhusdrift eller till annat understöd åt sammanslutningar för be drivande av ridning anvisades för budgetåret 1948/49 70 000 kronor. Fördelningen av anslaget var tidigare i huvudsak anförtrodd kommittén för ridbefrämjandet. Kommitténs verksamhet har emellertid numera helt över-

tagits av den nyligen bildade Riksföreningen för ridningens främjande, Ridfrämjandet. Genom beslut den 24 september 1948 beviljade Kungl. Maj:t föreningen 10 000 kronor för budgetåret 1948/49 till kostnaderna för dess organisationsarbete, vilket bidrag utanordnades av förut omförmälda anslag å 50 000 kronor. För budgetåret 1949/50 har föreningen räknat med att erhålla statsbidrag med sammanlagt omkring 125 000 kronor. Lantbruksstyrelsen, som ansett att statsbidraget borde anpassas till en successiv utveckling av verksamheten, har tillstyrkt ett bidrag av 90 000 kronor. Härutöver borde enligt lantbruksstyrelsens förmenande ifrågakomma ett bidrag till föreningens organisationskostnader, eftersom föreningen för sådant ändamål endast disponerar de årsavgifter, beräknade till omkring 5 000 kronor, vilka kunna inflyta från de lokala organisationerna. Då behov av medel till organisationsarbetet torde bliva en år efter år återkommande angelägenhet, har det synts lantbruksstyrelsen lämpligt, att i det statsbidrag, som kunde komma i fråga för föreningens syfte, inkluderades visst belopp, förslagsvis 10 000 kronor, såsom bidrag till organisationskostnaderna.

Beträffande anslagsposten *understöd åt hästavelsföreningar m. m.* har lantbruksstyrelsen uttalat att, därest mot förmodan beloppet icke skulle under budgetåret behöva tagas helt i anspråk för hästavelsföreningar, borde medlen få användas för att tillgodose jämväl andra behov på hästavelns område.

För innevarande budgetår har till *hovvård* anslagits ett belopp av 70 000 kronor, varav 15 000 kronor voro avsedda att användas till demonstrationer av hovvård och hovbeslag samt 55 000 kronor till understödjande av hovvårdsföreningar och ambulerande hovslagare. Lantbruksstyrelsen har anhållit att även för budgetåret 1949/50 måtte för hovvård anvisas 70 000 kronor. Under hänvisning till att svårigheter föreligga att finna personer lämpliga såsom ledare av demonstrationerna samt att anslutningen till dessa varit ojämn, har lantbruksstyrelsen tillika hemställt, att anslaget skulle i sin helhet få användas för understöd till hovvårdsföreningar och ambulerande hovslagare.

I remissutlåtande den 26 januari 1948 över förslaget till nytt hästpremieringsreglemente har *statskontoret* i huvudsak allenast motsatt sig ändringen att fölston av ardenerras beträffande penningpriser skulle jämfästas med fölston av varmblodig eller nordsvensk ras.

Sedan 1947 års riksdag medgivit, att av de medel, som för budgetåret 1946/47 tillförts stuteriväsendets fond, ett belopp av högst 75 000 kronor finge tagas i anspråk för inköp av tävlingshästar till de olympiska spelen 1948, har *Svenska ridsportens centralförbund* anmält att av detta belopp återstode odisponerade 36 984 kronor. Förbundet har hemställt, att sistnämnda summa skall få användas för inköp av fyra å fem svenskfödda tävlingshästar, avsedda för olympiska spelen i Helsingfors 1952.

Departementschefen har anfört:

»Under de senaste åren ha betydligt höjda anslag utgått till hästavelns främjande. I nuvarande ekonomiska läge torde den statliga verksamheten på detta område ej böra ytterligare vidgas. Medelsanvisningen bör därför enligt min mening tills vidare icke ökas med mindre detta påkallas av särskilt vägande skäl.

Den under anslagsposten hästpremieringen föreslagna höjningen av årsarvoden till ordförandena i premieringsnämnderna bör godtagas, då den är helt föranledd av Kungl. Maj:ts förut omförmälda beslut i ämnet den 30 juli 1948.

Vad angår det belopp av 2 000 kronor i delposten särskilda dagarvoden m. m., som föreslås skola ställas till lantbruksstyrelsens förfogande för resekostnads- och traktamentsersättningar till ledamöter och suppleanter i premieringsnämnderna i samband med studiebesök vid premieringsförrättningar och avelscentra, synas de av lantbruksstyrelsen härvidlag anförda synpunkterna förtjäna beaktande. Jag vill därför förordna den föreslagna medelsanvisningen för detta ändamål. I övrigt innebär uppräknningen av delposten icke någon annan förändring än som föranledes därav, att kostnaden för de ordinarie resekostnads- och traktamentsersättningarna m. m. upptagits till det högre belopp, som Kungl. Maj:t genom beslut nyssnämnda dag godkänt i fråga om 1948 års premieringar.

Frågan om medelsanvisningen till penningpris och andra belöningar sammanhänger med behandlingen av förslaget till nytt reglemente för den med statsmedel understödda hästpremieringen. Såsom lantbruksstyrelsen framhållit torde åtgärder vara erforderliga för att under nuvarande förhållanden vidmakthålla intresset för hästaveln och hindra en kvalitetsförsämring. Vad lantbruksstyrelsen i sådant syfte föreslagit synes mig lämpligt och torde endast såvitt angår inlösen av frisedlar medföra någon egentlig ökning av summan av de utgående belöningarna. För närvarande gäller, att statsverket och hushållningssällskapen gemensamt bidra till kostnaderna för penningpris och övriga belöningar. Därvid skall iakttagas, att av statsmedel ej får användas mera än att beloppet därav förhåller sig till det av vederbörande hushållningssällskap tillskjutna beloppet som 7 till 3. Jag finner det emellertid lämpligt att, såsom föreslagits, kostnaden för belöningar helt överflyttas på statsverket. En sådan omläggning torde dock ej behöva inverka på medelsbehovet för budgetåret 1949/50, då hushållningssällskapens räkenskapsår sammanfaller med kalenderåret och det nya reglementet bör träda i kraft först den 1 januari 1950. Ifrågavarande anslag bör därför även för budgetåret 1949/50 uppföras med 310 000 kronor.

Någon höjning av bidragsbeloppet till Ridfrämjandet torde icke böra vidtagas, utan för ändamålet torde böra anvisas oförändrat belopp av 70 000 kronor. Därest bidrag till föreningens administrationskostnader skulle anses böra utgå, torde detta få bestridas från anslagsposten till understödjande åtgärder i allmänhet å hästavelns område. Från samma post torde bidrag till centralförbundet för befälsutbildning böra beviljas. Jag förordar,

att ifrågavarande post för nästa budgetår uppräknas med 10 000 kronor till 60 000 kronor.

Vad lantbruksstyrelsen anfört angående det anslag å 100 000 kronor, som brukar ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för understöd åt hästavelsföreningar m. m. utöver övriga under samma anslagspost upptagna delposter, kan jag ansluta mig till. Jag föreslår fördenskull att anslaget, därest det icke behöver helt disponeras för understöd åt hästavelsföreningar, måtte få tagas i anspråk för att tillgodose andra behov på hästavelns område.

I fråga om anslagsposten hovvård tillstyrker jag att, med frångående av hittillsvarande uppdelning, 70 000 kronor anvisas till understöd åt hovvårdsföreningar och ambulerande hovslagare. Därest det belopp, som för innevarande budgetår anslagits till demonstrationskurser, icke går åt för detta ändamål, torde hinder ej möta att beloppet tages i anspråk för nämnda understödjande verksamhet.

Beräkningen av övriga anslagsposter synes böra godtagas.

Till hästavelns befrämjande torde sålunda för nästa budgetår böra beräknas (377 000 + 232 200 + 207 000 + 460 000 + 70 000 + 60 000 =) 1 406 200 kronor. Då man torde kunna räkna med att vid ingången av budgetåret 1949/50 en icke obetydlig reservation kommer att förefinnas å anslaget, synes detta emellertid kunna uppföras med ett 200 000 kronor lägre belopp, eller 1 206 200 kronor.

Svenska ridsportens centralförbunds framställning att för inköp av tävlingshästar till olympiska spelen 1952 få använda visst restbelopp av medel, som anvisats för samma ändamål till de olympiska spelen 1948, anser jag böra bifallas under förutsättning att riksdagen icke har något att erinra häremot.

Vid bifall till vad jag sålunda och i det föregående förordat skulle för olika hästavelsändamål för nästa budgetår böra beräknas sammanlagt 2 009 500 kronor enligt följande sammanställning:

Stuteribyrån i lantbruksstyrelsen

Avlöningar	kronor	52 800		
Omkostnader	»	8 000	kronor	60 800

Statens hingstdepåer och stuteri

Avlöningar	kronor	467 000		
Omkostnader	»	253 000		
Byggnadsarbeten	»	22 500	»	742 500
Hästavelns befrämjande			»	1 206 200

Summa kronor 2 009 500

Riksräkenskapsverket har beräknat att under budgetåret 1949/50 komma att inflyta 10 000 000 kronor i totalisatormedel.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Hästavelns befrämjande* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 1 206 200 kronor.

28:o) **Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m.** Under punkten 33 (s. 52—53) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 136 400 kronor, vilket belopp med 3 600 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Beräkningen innefattar å ena sidan en höjning av bidraget för kaninavelns främjande med 2 500 kronor, vilken ökning emellertid allenast innebär en överföring av beloppet från anslaget till *Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar*, och å andra sidan en minskning med 6 100 kronor av bidraget till forsknings- och försöksverksamheten vid institutet för husdjursförädling vid Wiad. Minskningen beror därpå, att det föreslagna bidraget avser endast verksamheten under sista halvåret 1949, enär i särskild proposition kommer att föreslås att Wiadegendomen skall övertagas av staten, varvid gemensam kameral förvaltning skall anordnas för institutet och lantbruks-högskolan. Enligt förslaget torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid fördela anslagsmedlen å de olika ändamålen.

Utskottet. I enlighet med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 136 400 kronor.

F. Veterinärväsendet m. m.

29:o) **Veterinärstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 34 (s. 53—56) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändringar i personalförteckningen för veterinärstyrelsen och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 402 400 kronor, vilket belopp med 6 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Utgiftsökningen hänför sig till förslag om inrättandet av en ny befattning som extra ordinarie förste byråsekreterare i lönegrad 27 å styrelsens administrativa byrå. Ordinarieposten å 145 400 kronor har, jämfört med postens storlek innevarande budgetår, å ena sidan höjts med 16 200 kronor till följd av att byråchefstjänsten å administrativa byrån överförs å ordinarie stat men har å andra sidan nedsatts med 20 800 kronor, motsvarande avlöning till fyra kontorsbiträden, vilka inneha förordnanden å högre extra ordinarie tjänster. Icke-ordinarieposten har till följd av förslagen om inrättande av en förste byråsekreterartjänst och överförande av nyssnämnda avlöningskostnader för de fyra kontorsbiträdena, löneökningar på grund av reglerad befordringsgång samt beräknade löneklassförändringar ökat med $(12\,000 + 12\,200 + 2\,000 + 2\,600 =) 28\,800$ kronor. Ordinarieplace-

ringen av omförmälda byråchefstjänst har å andra sidan medfört att posten minskats med 16 200 kronor. Arvodesposten har med hänsyn till medelsåtgången minskats med 2 000 till 3 000 kronor.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må

1) medgiva att i personalförteckningen för veterinärstyrelsen må vidtagas de förändringar, som föranledas av förslaget om överförande å ordinarie stat av en byråchefstjänst och inrättande av en tjänst som förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27;

2) godkänna följande avlöningsstat för veterinärstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 145 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 3 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 214 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 40 000

Summa kronor 402 400;

3) till *Veterinärstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 402 400 kronor.

30:o) **Veterinärstyrelsen: Omkostnader.** Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkten 35 (s. 56—57) — innebärande anslagshöjning med 3 500 kronor av posten publikationstryck — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 62 900 kronor.

31:o) **Veterinärhögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 36 (s. 57—64) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändringar i personalförteckningen för veterinärhögskolan och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning med 1 385 000 kronor, vilket belopp med 429 400 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Enligt beslut av 1948 års riksdag (prop. nr 177; r. skr. nr 266) skall en förstärkning av de högre vetenskapliga befattningarna vid veterinärhögskolan

ske från och med budgetåret 1949/50. Tre nya professurer skola sålunda inrättas genom uppdelning av dels professuren i födoämneshygien, parasitologi och bakteriologi i två professurer, den ena i födoämneshygien och den andra i bakteriologi, dels professuren i obstetrik och bujatrik i två professurer, den ena i obstetrik och gynekologi och den andra i medicin för idisslare, dels ock professuren i fysiologi och farmakologi i två professurer, den ena i fysiologi och den andra i farmakologi. Vidare skola enligt förenämnda beslut inrättas fem nya laboratorstjänster i lönegrad Ca 29, nämligen en vid envar av avdelningarna för medicin för idisslare, fysiologi och kirurgi samt en för ledningen av ett nytt kliniskt centrallaboratorium och en såsom föreståndare för en nyinrättad självständig röntgenavdelning. Därjämte skola högskolans nuvarande extra ordinarie sju laboratorstjänster och två prosektorstjänster överföras å ordinarie stat. Slutligen innefattar riksdagens beslut även, att fem docentstipendier inrättas vid högskolan och att rektorsarvodet höjes från 1 500 kronor till 2 004 kronor. Förslag rörande förstärkning av assistent- och biträdespersonalen avsågos skola prövas i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1949/50.

Efter redogörelse för styrelsens för veterinärhögskolan anslagsäskande för nästa budgetår och statskontorets remissyttrande i anledning därav har *departementschefen* framhållit, att redan tillkomsten av ett antal nya vetenskapliga befattningar och nya institutioner vid veterinärhögskolan nödvändiggjorde att en viss komplettering skedde av den biträdande personalen. Den ökning av antalet tjänster i 24 och lägre lönegrader, som högskolans styrelse nu föreslagit, hade emellertid ett vidare syfte. Därmed avsåges nämligen att över huvud taget giva högskolans avdelningar bättre tillgång till hjälpkrafter i syfte att skapa större arbetsmöjligheter för de vetenskapliga befattningshavarna. 1946 års högskoleutredning torde ha visat, att en sådan utbyggnad av högskolans personalorganisation vore av behovet påkallad. Samtidigt måste emellertid framhållas, att särskilt med hänsyn till behovet att begränsa statsutgifterna i nuvarande läge en viss återhållsamhet vore nödvändig vid inrättandet av nya tjänster. Även med tanke på tillgången på kompetent arbetskraft inom här ifrågakommande sysselsättningsområden torde det vara skäl att söka väga angelägenhetsgraderna av de anmälda behoven.

Sedan departementschefen redogjort för sin inställning till de ifrågasatta personalförstärkningarna och avlöningsförbättringarna, har departementschefen vidare anförut:

»Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle veterinärhögskolans avlöningsstat för nästa år erhålla följande utseende.

Anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän torde på grund av tillkomsten av tre nya professorstjänster i lönegrad Ca 33 och fem nya laboratorstjänster i lönegrad Ca 29 böra höjas med 46 600 respektive 66 200 kronor. Överförandet av sju laborator- och två prosektorstjänster från icke-ordinarie till ordinarie stat medför en ytterligare ökning med 125 600 kronor. Slutligen bör posten i anledning av förslaget att inrätta en institutionsvaktmästartjänst i Ca 11 och beräknade löneklassförändringar uppräknas med 5 600 respektive 2 300 kronor. Posten skulle följaktligen bestämmas

till (362 800 + 46 600 + 66 200 + 125 600 + 5 600 + 2 300 =) 609 100 kronor. Posten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde böra ökas dels med 500 kronor på grund av förhöjt arvode till rektor, dels med 61 000 kronor på grund av tillkomsten av fem docentstipendier, därvid inräknats dyrtids- och kristillägg samt provisoriskt lönetillägg å dessa, dels med 37 100 respektive 2 200 kronor på grund av föreslagna arvoden för åtta förste och fyra tredje amanuenser samt speciallärare. Arvodesposten skulle sålunda uppföras med sammanlagt (28 900 + 500 + 61 000 + 37 100 + 2 200 =) 129 700 kronor. Den av mig förordade ökningen av den extra ordinarie och extra personalen med sju assistenter, två kanslibiträden, ett röntgenbiträde, två djurskötare, ett kontorsbiträde, åtta laboratoriebiträden och fem skrivbiträden föranleder en uppräknig av posten avlöningar till icke-ordinarie personal med sammanlagt (71 700 + 11 200 + 5 300 + 10 000 + 2 400 + 19 000 + 29 600 =) 149 200 kronor. På grund av beräknade löneklassförändringar och ökade medelsbehov för vikariatsersättningar torde posten vidare böra uppräknas med 18 000 respektive 1 800 kronor. Genom överföring av sju laboratorer och två prosektorer till ordinarie stat uppkommer å andra sidan en minskning med 125 600 kronor. Posten torde därför böra uppföras med (469 000 + 149 200 + 18 000 + 1 800 - 125 600 =) 512 400 kronor. För rörligt tillägg bör slutligen beräknas ett belopp av (94 900 + 38 900 =) 133 800 kronor. Anslaget skulle sålunda behöva uppföras med (609 100 + 129 700 + 512 400 + 133 800 =) 1 385 000 kronor.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) medgiva, att i personalförteckningen för veterinärhögskolan må vidtagas de ändringar, som föranledas dels av 1948 års riksdags beslut att inrätta tre professorstjänster och fem ordinarie laboratorstjänster samt att överföra sju laboratorstjänster och två prosektorstjänster å ordinarie stat, dels ock av det i det föregående återgivna förslaget om inrättande av en ordinarie institutionsvaktmästartjänst;

2) fastställa följande avlöningsstat för veterinärhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förlagsvis	kronor	609 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förlags- vis	»	129 700

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	512 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	133 800

Summa kronor 1 385 000;

3) till *Veterinärhögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 385 000 kronor.

32:o) *Veterinärhögskolan*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 37 (s. 64—65) om anslag för ändamålet med 163 000 kronor innebär jämfört med anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 4 000 kronor. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 14 300 kronor och utgiftsminskning å 10 300 kronor. Av utgiftsökningarna hänföra sig 4 000 kronor till posten sjukvård m. m., varjämte för posten övriga expenser avsetts 10 300 kronor. Såsom utgiftsminskning redovisas bortfallande av ett för innevarande budgetår anvisat engångsbelopp av 10 300 kronor för anskaffande av viss utrustning för fysiologiska och kemiska avdelningarna.

Utskottet. Anslagsberäkningen har icke föranlett någon erinran från utskottets sida, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 163 000 kronor.

33:o) *Veterinärhögskolan*: *Materiel m. m.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 38 (s. 65—66) om anvisande för ändamålet av 150 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslaget med 77 800 kronor.

Departementschefen har förklarat sig väl medveten om angelägenheten av att den inledda upprustningen av högskolan fullföljdes även med avseende på de årliga medelsanvisningarna för institutionernas behov av materiel m. m. Med hänsyn till det ekonomiska läget och då det syntes tveksamt, huruvida samtliga avdelningar och särskilt vissa av de nyinrättade omedelbart hade trängande behov av så stora belopp som högskolestyrelsen äskat, har departementschefen ansett att skäl funnes för att i varje fall till en början räkna med mera reducerade medelsbehov. Den närmare fördelningen av anslaget borde ankomma på Kungl. Maj:t.

Utskottet. Utskottet har icke något att erinra mot framställningen och hemställer därför,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

34:o) **Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 39 (s. 67) — innebärande i förhållande till innevarande budgetår anslagsökning med 3 500 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 kronor.

35:o) **Veterinärhögskolan: Stipendier.** För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår uppfört ett obetecknat anslag av 6 000 kronor.

Kungl. Maj:t har under punkten 40 (s. 67) föreslagit riksdagen att för ändamålet för nästa budgetår anvisa ett förslagsanslag av 31 000 kronor.

Departementschefen har — efter redogörelse för en framställning i ämnet från styrelsen för veterinärhögskolan — anfört.

»I anledning av riksdagens beslut om inrättande av doktorandstipendier och om ökade stipendieförmåner för elever torde anslaget böra höjas med 25 000 kronor. Jag kan däremot icke biträda förslaget om att inrätta resestipendier åt befattningshavarna vid högskolan. Jag föreslår därför, att anslaget till stipendier upptages med 31 000 kronor för nästa budgetår.»

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Stipendier* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 31 000 kronor.

36:o) **Veterinärhögskolan: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I anslutning till högskoleutredningens förslag att statliga bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar skulle lämnas vid veterinärhögskolan, har Kungl. Maj:t under punkten 41 (s. 68) föreslagit, att ett förslagsanslag av 6 000 kronor måtte anvisas för detta ändamål.

Utskottet. Utskottet biträder framställningen och hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 kronor.

37:o) **Veterinärhögskolan: Inredning och utrustning.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 42 (s. 68—69) innebär anslagsanvisning med 175 000 kronor, vilket belopp med 173 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsäskanden, lydande å sammanlagt 297 000 kronor, har *departementschefen* anfört.

»Det synes angeläget, att utbyggnaden av högskolans personalorganisation kompletteras med medelsanvisningar av engångskaraktär för institutionernas utrustning. Jag har icke heller i och för sig något att erinra mot de belopp, som högskoleutredningen beräknat behövas härför och som högskolans styrelse upptagit i sina anslagsäskanden för nästa budgetår. Med hänsyn till bland annat storleken av de äskade beloppen synes det emellertid vara nödvändigt att fördela dessa kostnader på två eller flera år. Detta torde icke heller medföra några större olägenheter. I betraktande av att ett flertal trängande utrustningsbehov torde föreligga under det närmaste budgetåret, då även flera nya avdelningar skola träda i verksamhet, vill jag dock förorda, att en relativt stor andel av den beräknade totalsumman göres tillgänglig för högskolan redan nästa budgetår. Jag föreslår därför, att anslaget för inredning och utrustning upptages för budgetåret 1949/50 med ett belopp av sammanlagt 175 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid fördela anslaget mellan högskolans institutioner.»

Utskottet. Framställningen biträdes av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Inredning och utrustning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 175 000 kronor.

38:o) **Statens veterinärmedicinska anstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 44 (s. 70—78) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändringar i personalförteckningen för anstalten och godkänna ändrad avlöningsstat för densamma — anslagsanvisning till avlöningar med 1 205 000 kronor, vilket belopp med 40 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande år.

Framställningen innefattar förslag om ökning av personalen å anstaltens bakteriologiska avdelning med en laboratorstjänst i Ce 27 och ett tekniskt biträde för att bereda anstalten möjlighet att på ett effektivt sätt bedriva virologiska undersökningar. För tillverkning av valpsjukevaccin ifrågasättes en förstärkning av den serologiska avdelningen med ett första laboratoriebiträde i Ce 15, en vaktmästare i Ce 9 och ett tekniskt biträde. Kungl. Maj:t har därvid förutsatt, att tillverkningen av vaccinet och prissättningen å det framställda ympämnet skola avvägas så, att inkomsterna av de försålda preparaten komma att minst täcka framställningskostnaderna. Dessa nya tjänster föranleda en uppräknig av icke-ordinarieposten i anslaget med tillhopa 32 100 kronor. Vidare föreslås, att en fortbildningskurs för stadsveterinärer anordnas vid anstalten. Kostnaden för arvoden åt lärare vid kursen beräknas till 3 200 kronor. Enligt framställningen böra därjämte från icke-ordinarie till ordinarie stat överföras en befattning såsom reparatör, tillika ersättare för maskinmästare, en nattvaktstjänst och en kontorsbiträdestjänst, vilken åtgärd medför motsvarande minskning av icke-ordinarieposten. För rörligt tillägg beräknas slutligen ett med 4 700 kronor höjt belopp.

I sina anslagsäskanden har *anstalten* bland annat hemställt, att fyra i Ce 27 placerade laboratorstjänster måtte hänföras till 29 lönegraden, därvid laboratorstjänsten vid tuberkuloslaboratoriet och ytterligare en laboratorstjänst skulle överföras å ordinarie stat.

Departementschefen har rörande denna hemställan anför, att beslutet vid 1948 års riksdag om upprustning av högskolorna på jordbrukets område bland annat innebure, att laboratorstjänsterna vid dessa högskolor från och med nästa budgetår skulle inplaceras i 29 lönegraden. Starka skäl kunde otvivelaktigt anföras för att samma lönegradsplacering skulle beredas de laboratorer vid anstalten, som nu vore placerade i 27 lönegraden. Med hänsyn till den stora återhållsamhet, som nu borde iakttagas i fråga om lönegradsuppflyttningar, ansåge departementschefen sig dock ej för närvarande kunna förorda att sistnämnda laboratorer uppflyttades till 29 lönegraden eller att två av dessa tjänster överfördes å ordinarie stat.

Härefter har *anstalten* i en den 2 mars 1949 dagtecknad promemoria hemställt, att åtminstone laboratorstjänsten vid tuberkuloslaboratoriet under anstaltens bakteriologiska avdelning måtte med oförändrad lönegrad överföras å ordinarie stat för att möjliggöra ordinarie anställning för den nuvarande innehavaren. Denne vore alltsedan den 1 januari 1938 anställd vid anstalten, till en början såsom assistent vid det dåvarande tuberkuloslaboratoriet samt under tiden den 1 december 1939—den 1 december 1943 såsom föreståndare för laboratoriet. Från och med den 1 juli 1942 vore han extra ordinarie laborator i 27 lönegraden. Inom sitt verksamhetsområde intog han närmast ställning såsom ställföreträdande avdelningsföreståndare.

Utskottet. Vad först angår de i 27 lönegraden placerade laboratorerna tala enligt utskottets mening åtskilliga omständigheter för att dessa i likhet med laboratorerna vid högskolorna på jordbrukets område böra hänföras till 29 lönegraden. Liksom departementschefen anser sig emellertid utskottet icke för närvarande kunna tillstyrka en sådan uppflyttning. Med hänsyn till vad som upplysts angående laboratorstjänsten vid tuberkuloslaboratoriet vill utskottet dock förorda, att denna tjänst överföres å ordinarie stat i oförändrad lönegrad. Vid bifall härtill bör ordinarieposten uppräknas med 12 000 kronor och icke-ordinarieposten minskas med samma belopp. Utskottet, som erinrar om att riksdagen vid behandlingen av punkt 3 i tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 medgivit att av anslaget till Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader för innevarande år få till ett belopp av 7 000 kronor bestridas kostnader för vissa förbättringar för tillverkning av valpsjukevaccin vid anstalten, biträder i övrigt Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må

- 1) medgiva, att i personalförteckningen för statens veterinärmedicinska anstalt må vidtagas de ändringar, som förordas av förslagen om överförande å ordinarie stat av en laboratorstjänst i 27 lönegraden, en tjänst som reparatör,

tillika ersättare för maskinmästare, och en nattvaktstjänst samt inrättande av en ny laboratorstjänst i lönegrad Ce 27;

2) godkänna följande avlöningsstat för statens veterinärmedicinska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	345 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »		4 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	726 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	128 100

Summa kronor 1 205 000;

3) till *Statens veterinärmedicinska anstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 205 000 kronor.

39:o) *Statens veterinärmedicinska anstalt*: **Omkostnader.** Kungl. Maj:ts under punkten 45 (s. 79—81) gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 542 800 kronor innebär i förhållande till innevarande budgetårs anvisning en ökning med 94 100 kronor.

Anstaltsstyrelsen har i skrivelse den 25 augusti 1948 hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte höjas med 89 300 kronor till 538 000 kronor. Därjämte har styrelsen anhållit om ett anslag å 40 000 kronor till vetenskaplig forskning.

Departementschefen har efter redogörelse för anstaltsstyrelsens förslag samt för yttrande av statskontoret i ärendet anfört följande:

»För att möjliggöra någon komplettering av anstaltens bibliotek vill jag förorda en uppräknings av delposten övriga expenser med 1 000 kronor. Därjämte torde böra beräknas 500 kronor till expenser för den av mig under föregående anslagspunkt förordade kursen för stadsveterinärer. Då posten publikationstryck under senaste budgetåret visat sig för knappt beräknad, synes densamma böra ökas med 1 000 kronor. Av samma anledning torde posten förbrukningsartiklar böra uppräknas med 40 000 kronor till 160 000 kronor. Under nästföregående punkt har jag förordat ett förslag om igångsättande av tillverkning av valpsjukevaccin vid anstalten. Då denna tillverkning emellertid icke torde kunna väntas få tillräcklig omfattning redan vid ingången av budgetåret, synes posten inköp av bakteriologiska preparat behöva uppräknas med 25 000 kronor. Enär ifrågavarande tillverkning medför ökat behov av djur, bör posten inköp och underhåll av djur höjas med 10 000 kronor. Däremot är jag i nuvarande läge icke beredd att tillstyrka

att medel anvisas till inköp av en ny lastbil eller att posterna inköp och underhåll av inventarier och apparatur samt yttre renhållning m. m. uppräknas. Dessa poster böra alltså upptagas med oförändrade belopp av 17 500 kronor respektive 800 kronor. De av mig nu förordade anslagsökningarna uppgå till $(1\,500 + 1\,000 + 40\,000 + 25\,000 + 10\,000 =)$ 77 500 kronor. Å andra sidan torde posten tvätt och inre renhållning enligt styrelsens förslag kunna minskas med 3 400 kronor till 30 000 kronor.

Vad angår anstaltsstyrelsens framställning om medel för forskning inom anstaltens område finner jag det med hänsyn till den upprustning, som avses skola ske vid högskolorna och vid statens skogsforskningsinstitut i syfte bland annat att öka dessas forskningsmöjligheter, i hög grad önskvärt att jämväl statens veterinärmedicinska anstalt beredes förbättrade möjligheter att fullgöra sina betydelsefulla forskningsuppgifter med avseende på bland annat de spörsmål, som höra samman med anstaltens diagnostiska verksamhet. Jag vill därför förorda, att under omkostnadsanslaget uppföres en post till särskilda undersökningar. Posten torde böra få disponeras endast efter Kungl. Maj:ts beslut i varje särskilt fall. Jag föreslår, att posten för nästa budgetår uppföres med 20 000 kronor.

Anslaget synes sålunda för nästa budgetår böra upptagas med ett belopp av $(448\,700 + 77\,500 - 3\,400 + 20\,000 =)$ 542 800 kronor eller 94 100 kronor mer än det belopp, som avsetts för löpande budgetår. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid fastställa ny omkostnadsstat för anstalten.»

Utskottet. Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 542 800 kronor.

40:o) **Veterinärstaten: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 46 (s. 82—85) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för veterinärstaten godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 2 818 000 kronor, vilket belopp med 43 000 kronor överstiger motsvarande medelsanvisning för innevarande budgetår.

I samband härmed har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 126 av herrar *Isaksson* och *Aaby-Ericsson* samt II: 140 av herr *Östlund m. fl.*, likalydande, vari hemställts att riksdagen ville besluta höjning av anslaget till Veterinärstaten: Avlöningar med 50 000 kronor till 2 825 000 kronor för möjliggörande av inrättande av sju nya veterinärdistrikt; samt

2) I: 165 av herrar *Mannerskantz* och *Heiding* samt II: 216 av herr *Jonsson* i Skedsbygd m. fl., likalydande, i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte medgiva inrättande av sju nya ordinarie veterinärdistrikt under bud-

getåret 1949/50 samt under nionde huvudtiteln, punkten Veterinärstaten: Avlöningar, anvisa de medel, utöver av departementschefen äskade, som bleve behövliga för detta ändamål.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1948 har *veterinärstyrelsen* hemställt, att för nästa budgetår måtte anvisas ett med 184 000 kronor till 2 959 000 kronor förhöjt avlöningsanslag. Av ökningen hänföra sig 87 000 kronor till ordinarieposten, 6 200 kronor till arvodesposten, 82 000 kronor till icke-ordinarieposten och 8 800 kronor till rörligt tillägg. Ökningen under ordinarieposten beror till 50 000 kronor på förslag om inrättande av sju nya veterinärdistrikt och till 37 000 kronor på vissa korrigeringar av posten med anledning av medelsåtgången under budgetåret 1947/48. Höjningen av arvodesposten sammanhänger med att styrelsen föreslagit att antalet civila veterinärstipendiatbefattningar skulle ökas från 8 till 12. Uppräkningen av icke-ordinarieposten föranledes av förslag om ändrade grunder för ersättningar åt vikarier å läns- och distriktsveterinärbefattningar.

Rörande förslaget att inrätta sju nya veterinärdistrikt har veterinärstyrelsen erinrat, att i anslagsäskandena för de tre senaste budgetåren hemställts om inrättande av fem nya veterinärdistrikt för ett vart av nämnda budgetår och att riksdagen åren 1946 och 1947 medgivit inrättande av sammanlagt tio nya distrikt. Däremot hade framställningen i ämnet för budgetåret 1948/49 med hänsyn till nödvändigheten att begränsa statsutgifterna icke bifallits. Trots detta har styrelsen ansett sig nödsakad att återkomma med förslag i ämnet. Styrelsen har därefter anfört bland annat följande.

Enligt den promemoria beträffande behovet av nya veterinärdistrikt, som medicinalstyrelsen år 1946 tillställde departementschefen, var avsikten att söka få inrätta tjugufem nya veterinärdistrikt med fem distrikt årligen under de närmaste fem åren. Anledningen därtill är huvudsakligen att åtskilliga av de distrikt, som tillkommo genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 10 november 1935 angående indelning av riket i veterinärdistrikt, visat sig för stora med hänsyn till den intensifierade sjukvård, som numera förekommer inom desamma.

De stora förmögenhetsvärden kreaturen representera och de lättnader, som beretts de mindre bemedlade beträffande kostnaderna för djursjukvården, ha medfört, att djurägarna numera tillkalla veterinär i en utsträckning, som icke förekommit tidigare. Härigenom ha svårigheter uppstått för distriktsveterinärerna inom vissa djurrika eller eljest mer svårskötta distrikt att medhinna sitt arbete, och i avsikt att minska deras alltför stora arbetsvolym samt bereda djurägarna tillfälle att i möjligaste mån erhålla tillkallad veterinär inom rimlig tid har veterinärstyrelsen, då några nya distrikt av statsfinansiella skäl icke kunde inrättas under andra världskriget, förordnat ett antal extra veterinärer att utan kostnad för statsverket biträda i djursjukvården. Den fasta avlöningen till dessa bestrides regelmässigt av kommuner, vilkas djuräggande befolkning för erhållande av en effektivare djursjukvård måste ha tillgång till veterinär på närmare håll än det, där den ordinarie distriktsveterinären är bosatt. Dessa kommuner intaga en ogynnsam ställning i förhållande till dem, som ha förmånen att

vara närmare belägna stationsorten för statsavlönad distriktsveterinär. Flera av de kommuner, som anslagit medel till avlönande av extra veterinär, ha med motivering att tillhandahållande av veterinär vore en statlig angelägenhet hos styrelsen anhållit att vederbörande så kallade extra distrikt skulle göras till ordinarie. Inför en dylik situation och för att icke den berörda femårsplanen för veterinärorganisationens utbyggande skall i alltför hög grad förskjutas anser styrelsen sig böra anhålla icke blott om inrättande av de fem nya distrikt, varom framställning gjordes föregående år, utan därutöver om ytterligare två eller sammanlagt sju distrikt.

Förslaget om ökning av antalet civila veterinärstipendiatbefattningar har av styrelsen motiverats med att stora svårigheter föreläge att tillgodose behovet av vikarier å vakanta statliga veterinärtjänster samt för av sjukdoms- och olycksfall drabbade veterinärer. Härtill komme att i de tider, då skyddsympning mot mul- och klövsjuka måste företagas, tillräcklig veterinär arbetskraft, över vilken styrelsen kunde förfoga, icke stode att uppbringa. Med hänsyn härtill borde stipendiatbefattningarna ökas med fyra till tolv.

Det av styrelsen framlagda förslaget om ändrade grunder för vikariatsersättningar framfördes av styrelsen redan i dess anslagsäskanden för innevarande budgetår och finnes redovisat i 1948 års statsverksproposition (IX H. T. p. 44).

Statskontoret har i remissutlåtande den 4 oktober 1948 avstyrkt bifall till förslagen om utökning av antalet veterinärdistrikt och inrättande av fyra ytterligare veterinärstipendier.

Statens lönenämnd har i utlåtande den 20 oktober 1948 funnit skäl kunna anföras för att ersättningen till vikarier å läns- och distriktsveterinärtjänster skulle utgå enligt något förmånligare grunder än som för närvarande vore fallet. Lönenämnden har emellertid ansett, att frågan om gottgörelse till veterinär under dylik vikariatstjänstgöring lämpligen borde upptagas till behandling samtidigt med en omprövning av spörsmålet om ersättning till vissa läkare under tjänstgöring som vikarier för provinsialläkare eller förste provinsialläkare.

Efter redogörelse för vad sålunda i ärendet förekommit har *departementschefen* anfört:

»Såsom av det föregående framgår ha under de tre senaste budgetåren inrättats sammanlagt tio nya veterinärdistrikt. I och för sig anser jag det önskvärt, att ytterligare några distrikt tillskapas. På grund av nödvändigheten att begränsa statsutgifterna kan jag dock icke nu förorda veterinärstyrelsens förslag härom. Av samma skäl kan jag icke heller tillstyrka, att för närvarande någon ändring göres i grunderna för ersättningar åt vikarier å läns- och distriktsveterinärbefattningar. För att emellertid de svårigheter, som föreligga att tillgodose behovet av vikarier å statliga läns- och distriktsveterinärtjänster, skola avhjälpas i görlig mån vill jag biträda veterinärstyrelsens förslag, att antalet statliga veterinärstipendiat under nästa budgetår ökas från åtta till tolv.

Ordinarieposten torde med hänsyn till medelsåtgången för ändamålet un-

der budgetåret 1947/48 böra uppräknas med 36 800 kronor till 2 337 400 kronor. Förslaget om ökning av antalet veterinärstipendier förleder en höjning av arvodesposten med $(4 \times 1\,550 =) 6\,200$ kronor till 34 600 kronor. Icke-ordinarieposten och posten rörligt tillägg synas böra upptagas med oförändrade belopp av respektive 170 000 kronor och 276 000 kronor. Sammanlagt skulle alltså under avlöningsanslaget till veterinärstaten erfordras en medelsanvisning för budgetåret 1949/50 av $(2\,337\,400 + 34\,600 + 170\,000 + 276\,000 =) 2\,818\,000$ kronor eller 43 000 kronor mer än för löpande budgetår.»

Utskottet. Som departementschefen framhållit är det önskvärt att ytterligare några veterinärdistrikt tillskapas. Enligt utskottets förmenande är behovet av flera distrikt så angeläget, att den återhållsamhet, vartill det ekonomiska läget för närvarande manar, ej bör hindra att fyra nya distrikt inrättas under nästa budgetår. Huru dessa distrikt på lämpligaste sätt skola förläggas torde få bestämmas av Kungl. Maj:t efter förslag av veterinärstyrelsen. Kostnaderna för de nya distrikten, i avrundat tal 32 000 kronor, komma att belasta dels avlöningsstatens ordinariepost, dels ock posten rörligt tillägg, vilka poster till följd härav böra uppräknas till respektive $(2\,337\,400 + 28\,500 =) 2\,365\,900$ kronor och $(276\,000 + 3\,500 =) 279\,500$ kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts framställning ävensom motionerna I: 126 och II: 140 samt I: 165 och II: 216

1) medgiva att i personalförteckningen för veterinärstaten antalet distriktsveterinärer ökas med fyra;

2) godkänna följande avlöningsstat för veterinärstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förlagsvis	kronor 2 365 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förlagsvis »	34 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förlagsvis	kronor 170 000
4. Rörligt tillägg, förlagsvis	» 279 500

Summa kronor 2 850 000;

3) till Veterinärstaten: Avlöningar för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 2 850 000 kronor.

41:o) Veterinärstaten: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 47 (s. 85) — innebärande en av reseersättningar betingad anslagshöjning med 13 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärstaten: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kronor.

42:o) *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.* Tillstyrkande Kungl Maj:ts framställning under punkten 48 (s. 85—86) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 3 400 kronor.

43:o) *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen.* Under punkten 49 (s. 86—88 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 1 625 000 kronor, innebärande en minskning i förhållande till löpande budgetår med 125 000 kronor.

Departementschefen har, efter redogörelse för en framställning i ärendet av veterinärstyrelsen samt av statskontoret avgivet yttrande, anfört:

»Det statsunderstödda bekämpandet av tuberkulos hos nötkreaturen fortskrider i stort sett i enlighet med de grunder, som antogs av statsmakterna vid 1941 års riksdag. Anslutningen till den kliniska tuberkuloskontrollen har jämväl under senast förflutna år minskat i samband med att allt fler besättningar såsom praktiskt taget fria från tuberkulos kunnat överföras till tuberkulinkontrollen. Under kalenderåret 1948 har för varje djur över två års ålder, som är anslutet till den av hushållningssällskapen anordnade kontrollen, utgått statsbidrag med 2 kronor 50 öre. Med hänsyn till nedgången i anslutningen synas vissa jämkningar böra göras i grunderna för statsbidragets bestämmande i syfte att undvika alltför höga avgifter för djurägarna. Jag har därför intet att erinra mot veterinärstyrelsens förslag, att bidrag till hushållningssällskap må under år 1949 utgå med 3 kronor 50 öre per djur för högst 2 000 anslutna djur samt 2 kronor för varje djur över 2 000. De merkostnader för statsverket som föranledas av denna ändring synas bli jämförelsevis obetydliga.

I detta sammanhang torde jag få erinra, att Kungl. Maj:t den 30 december 1948 beslutat föreslå riksdagen upphäva stadgandet i 9 § 1 mom. förordningen angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreaturen, att ersättning för ett inom tuberkulosfritt område på föreskrivet sätt nedslaktat nötkreatur skall utgå endast under förutsättning att djurägaren innehaft djuret minst 60 dagar.

I likhet med vad som gällt för de senaste budgetåren torde bemyndigande böra utverkas av riksdagen att av ifrågavarande anslag disponera visst be-

lopp för utrensning av tuberkulos inom mindre nötkreatursbesättningar. Även om de skäl, som veterinärstyrelsen anfört, tala för att för ändamålet borde beräknas ett något högre belopp än som avsetts för innevarande budgetår, anser jag mig dock icke i nuvarande läge kunna förorda någon höjning av medelsanvisningen härför. För utrensningen torde sålunda böra användas ett oförändrat belopp av 500 000 kronor. De hittills tillämpade grunderna för denna verksamhet torde därvid böra följas. Dock bör hinder icke föreligga för Kungl. Maj:t att i den utsträckning, som finnes lämplig, uppdraga åt veterinärstyrelsen att besluta om medlens fördelning mellan olika hushållningssällskap. I övrigt anser jag mig kunna godtaga den beräkning av medelsbehovet, som veterinärstyrelsen gjort med utgångspunkt från medelsåtgången under sistlidna budgetår. Anslaget torde sålunda för nästa budgetår böra uppföras med 1 625 000 kronor, vilket i förhållande till medelsanvisningen för löpande budgetår innebär en minskning med 125 000 kronor.»

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 625 000 kronor.

44:o) Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier. Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkten 50 (s. 89) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 88 000 kronor.

45:o) Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen. Under punkten 51 (s. 89—94) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 620 000 kronor, d. v. s. samma belopp som anvisats för löpande budgetår. Till statsbidrag för undersökningar vid hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier har medelsbehovet beräknats till 327 000 kronor. Kostnaderna för statsbidrag till hushållningssällskapen för kastsjukebekämpandet i icke friskförklarade djurbesättningar ha uppskattats till 200 000 kronor. För åtgärder inom kastsjukeskyddade och kastsjukefria områden — vilka åtgärder dock för närvarande icke ansetts komma att draga några större kostnader — samt för sanerings-

verksamheten inom de kastsjukesmittade områdena har anslagsbehovet beräknats till 120 000 kronor. Särskilda uppbördsmedel i form av årsavgifter från anslutna djurägare ha ansetts komma att inflyta till ett belopp av 25 000 kronor.

I skrivelse den 20 juli 1948 har *veterinärstyrelsen*, liksom år 1947, gjort framställning om sådan uppmjukning av bestämmelserna om bidrag vid nedslaktning att bidrag skulle få utgå även då ett större antal djur måste slaktas inom en besättning.

Statskontoret, lantbruksstyrelsen, Riksförbundet landsbygdens folk och Sveriges lantbruksförbund ha i remissyttranden lämnat nyssnämnda framställning utan erinran.

Veterinärstyrelsen har vidare i en den 31 augusti 1948 dagtecknad framställning hemställt om ändring av gällande taxor för blodprovstagning i fråga om smittsam kastning. Styrelsen har därvid framhållit, att det vore otillfredsställande att det funnes fyra olika taxor för arbete av samma slag. Härtill komme att taxorna i många fall gäve en så ringa ersättning, att veterinärerna ofta kände föga lust att utföra dylikt arbete. Utformningen av taxebestämmelserna utgjorde alltså ett hinder för ett effektivt kastsjukebekämpande. Taxorna borde enligt styrelsens mening i stället få följande utseende:

Tjänstetaxan: 50 öre för provtaget eller ympat djur upp till 100 djur och därefter 25 öre för djur samt tillika fem kronor i arvode för varje besättning, där prov tages eller ympning äger rum.

Praktiktaxan: 50 öre för provtaget eller ympat djur upp till 100 djur och därefter 25 öre för djur.

Statsunderstödda kastsjukebekämpandet: 50 öre för provtaget eller ympat djur upp till 100 djur och därefter 25 öre för djur samt tillika fem kronor i arvode för varje besättning där prov tages eller ympning äger rum. (För veterinär anställd av hushållningssällskap: 50 öre för vart och ett av de 100 första under samma dag provtagna eller ympade djuren och därefter 25 öre för varje överskjutande djur.)

Veterinärstyrelsen har i anslutning härtill anfört bland annat följande.

Veterinärstyrelsen anser för sin del att ett i samtliga taxor genomgående provtagningsarvode av 50 öre för djur upp till 100 och därefter 25 öre för djur är skäligt och lämpligt. Därjämte bör för förrättning inom besättning ansluten till det statsunderstödda kastsjukebekämpandet eller då tjänstetaxan tillämpas utgå ett arvode per besättning av fem kronor liksom fallet är vid tuberkulosbekämpandet. Då praktiktaxan tillämpas har veterinären rätt att uttaga särskilt inställelsearvode, varför något särskilt besättningsarvode då icke bör utgå. Ej heller bör besättningsarvode utgå till veterinär, anställd vid hushållningssällskap, vilken verkställer förrättning inom besättning ansluten till det statsunderstödda kastsjukebekämpandet. Dessa veterinärer äro anställda speciellt för ifrågavarande ändamål och intaga däri-genom en särställning, vilket torde motivera att särskilt besättningsarvode icke utgår. I dessa fall få löneförmånerna anses kompensera det uteblivna besättningsarvodet.

Vad beträffar ersättningen för resekostnader bör denna som hittills gäldas av statsmedel, då tjänstetaxan tillämpas, av djurägaren, då praktik-

taxan tillämpas, och av hushållningssällskapet, då förrättningen verkställs av veterinär anställd hos hushållningssällskapet. Vad slutligen angår de förrättningar inom besättningar anslutna till det statsunderstödda kastsjuebekämpandet, som verkställas av andra veterinärer än de hos hushållningssällskapen anställda, kan man enligt veterinärstyrelsens mening icke förfara så som Svenska veterinärläkarföreningen på sin tid föreslog, d. v. s. låta djurägaren svara för kostnaderna. Det bör nämligen beaktas, att många djurägare, framför allt ägare av mindre besättningar, därigenom skulle åsamkas onormala kostnader för provtagning eller ympning. Vidare äro flertalet besättningar anslutna kollektivt genom vederbörande mejeriförening och det är därvid icke alltför ovanligt, att den enskilde djurägarens intresse för bekämpandet är ringa eller intet trots att han icke belastas med några som helst kostnader för bekämpandet. Skulle man nu fordra att dessa kollektivt anslutna djurägare skulle betala reseersättningar för erforderliga förrättningar i besättningen, komme detta att medföra allvarliga slitningar och tvister och skapa ett allmänt missnöje bland djurägarna. Det är därför enligt styrelsens mening mera motiverat, att reseersättningen betalas av den som anordnar bekämpandet, d. v. s. hushållningssällskapet respektive veterinärstyrelsen. Självfallet bör man fordra en noggrann planläggning av resorna från veterinärernas sida då det gäller förrättningar av detta slag. Då en kombination med annan förrättning stundom torde ligga inom möjligheternas gräns och veterinärerna givetvis böra uppmanas att som hittills i största möjliga utsträckning söka kombinera tjänsteförrättningar, bör det förbehållet göras, att ersättning för resekostnaden vid dylika förrättningar i vissa fall kan erhållas av den som anordnar bekämpandet, men att i så fall framställning härom bör göras före förrättningen. Det bör nämligen vara sällskapen obetaget att, då så kan anses lämpligt, i stället låta sina veterinärer utföra förrättningen om hänsynstagande till kostnaderna eller lämplighetsskäl tala härför.

Departementschefen har i ärendet anført:

»Vad först angår framställningen om uppmjukning av bestämmelserna om bidrag vid nedslaktning, vill jag erinra om att veterinärstyrelsen framfört samma förslag i sin skrivelse angående anslagsäskanden för innevarande budgetår. Med hänsyn till de ökade kostnader, som väntades bliva en följd av ett genomförande av förslaget, ansågs detsamma då icke böra bifallas. Jordbruksutskottet, vars utlåtande biträdades av riksdagen, förklarade emellertid, att vissa skäl syntes tala för en uppmjukning i den riktning styrelsen föreslagit. Utskottet förutsatte därför att Kungl. Maj:t i fortsättningen skulle ha sin uppmärksamhet riktad på denna fråga. Då enligt vad styrelsen nu uppgivit den föreslagna ändringen icke torde komma att föranleda ökade utgifter för staten i sådan mån, att anslagsberäkningen synes behöva röna inverkan därav, vill jag i likhet med de i ärendet hörda myndigheterna tillstyrka, att ersättning av statsmedel må, när särskilda skäl därtill äro, av veterinärstyrelsen medgivas jämväl för nedslaktning av flera djur i smittad besättning ävensom för totalslakt av akut infekterad besättning. Därest riksdagen icke har något att erinra mot de nya bidragsbestämmelserna, torde dessa böra få träda i tillämpning så snart riksdagens beslut i frågan föreligger.

Ersättning till veterinär för tagande av blodprov eller ympning med avseende å smittsam kastning utgår för närvarande enligt fyra olika taxor. Betydande fördelar torde stå att vinna genom en förenkling av dessa taxor. Veterinärstyrelsens förslag i detta avseende synes i huvudsak kunna godtagas. Jag är emellertid icke nu beredd att tillstyrka en sådan höjning av ersättningarna, som de föreslagna ändringarna innebära. Jag vill därför föreslå, att den ändringen vidtages i styrelsens förslag, att ersättning skall för varje besättning, där prov tages, utgå med 50 öre för vart och ett av de första 50 djuren och därefter med 25 öre för varje följande djur. Härjämte bör i vissa fall, på sätt veterinärstyrelsen föreslagit, utgå ett besättningsarvode av fem kronor. För veterinär, anställd vid hushållningssällskap, bör dock ersättningen för varje dag, då provtagning eller ympning sker, utgå med 50 öre för vart och ett av de 50 första djuren samt med 25 öre för varje följande djur.

Veterinärstyrelsens förslag i fråga om ersättning för resekostnader kan jag biträda.

Icke heller genomförandet av den nu förordade omläggningen av taxebestämmelserna torde göra någon ökning av medelsanvisningen under ifrågavarande anslag behövlig. Vid dylikt förhållande och då veterinärstyrelsens beräkning av medelsbehovet under förevarande anslag icke givit mig anledning till erinran, synes anslaget för nästa budgetår böra upptagas med oförändrat belopp av 620 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 620 000 kronor.

46:o) Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Statsbidrag vid försäkring. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkten 52 (s. 94) gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Statsbidrag vid försäkring* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

47:o) Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 53 (s. 95—96) innefattar anslagsanvisning med 300 000 kronor, vilket belopp med 100 000 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom riksdagens andra kammare väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 137, av herrar Nilson i Spånstad och Pettersson i Dahl, vari hemställts att riksdagen måtte besluta dels att ur anslaget till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter 25 000 kronor skulle få användas till bekämpande av hönstyfus inom avelsbesättningar i huvudsaklig överensstämmelse med riktlinjer, som uppdragits av lantbruksstyrelsen och veterinärstyrelsen i utredning den 24 och 27 februari 1948, dels också att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av bestämmelser om vissa villkor för rätten att yrkesmässigt idka hönseri- eller kläckerirörelse i enlighet med i nämnda utredning framlagt förslag därom.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna.

Veterinärstyrelsen har i sitt anslagsäskande hemställt om en anslagsanvisning med 400 000 kronor. Av det begärda beloppet ha 30 000 kronor avsetts till försöksverksamhet för bekämpande av sjukdomen smittsam juverinflammation, varom styrelsen hemställt redan i sina anslagsäskanden för innevarande budgetår. Vidare har styrelsen beräknat ett medelsbehov av 75 000 kronor för statens utgifter för hönstyfusprov, vilka enligt angivna förslag den 24 och 27 februari 1948 rörande ändrade bestämmelser för bekämpande av hönstyfus skulle anordnas vid hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier. Styrelsen har slutligen förnyat en senast i dess förslag till anslagsäskanden för innevarande budgetår gjord hemställan om ett årligt expensbidrag med 500 kronor åt länsveterinär.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Såsom jag nämnt vid behandlingen av punkten 44 avseende avlöningar till statens veterinärmedicinska anstalt har Kungl. Maj:t uppdragit åt lantbruksstyrelsen och veterinärstyrelsen att överarbeta förslaget om ändrade bestämmelser för bekämpande av hönstyfus. Då denna överarbetning icke torde kunna verkställas inom sådan tid, att förslag i ämnet kan föreläggas årets riksdag, och då ett överförande av hönstyfusproven till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier skulle innebära ökade utgifter för staten anser jag, att undersökningarna av proven böra tills vidare kvarbliva hos veterinärmedicinska anstalten. Beträffande den föreslagna försöksverksamheten för bekämpande av smittsam juverinflammation är jag av samma åsikt, som min företrädare i ämbetet uttalade i fjolårets statsverksproposition, nämligen att med igångsättande av sådan verksamhet bör anstå, till dess ett gynnsammare ekonomiskt läge inträder. Jag anser mig icke heller kunna föreslå, att länsveterinärerna skola tillerkännas expensbidrag vid bekämpandet av smittsamma husdjurssjukdomar. Med hänsyn härtill och under hänsynstagande till medelsåtgången under budgetåret 1947/48 synes anslaget för nästa budgetår kunna minskas med 100 000 kronor till 300 000 kronor.»

Utskottet. Genom kungörelse den 20 november 1931 (nr 402) meddelades bestämmelser angående bekämpandet av hönskolera, hönspest och hönstyfus ävensom angående rätt för djurägare till ersättning av allmänna medel för djur, som nedslaktats i samband med bekämpandet. Vid tillkomsten av epizootilagen den 12 april 1935 (nr 105) upphävdes kungörelsen såvitt angick de båda förstnämnda sjukdomarna. I samband därmed igångsattes en utredning angående reformering av bekämpandet av hönstyfus. I betänkande den 24 och 27 februari 1948 föreslogo lantbruksstyrelsen och veterinärstyrelsen ändrade bestämmelser för bekämpandet, därvid vissa förslag även framlades angående villkor för rätt att yrkesmässigt idka hönseri- och kläckerirörelse. Genom beslut den 3 december 1948 uppdrog Kungl. Maj:t emellertid åt ämbetsverken att överarbeta förslaget och därvid gemensamt utreda frågan om möjligheten att nå tillfredsställande resultat vid bekämpandet genom åtgärder, som helt eller huvudsakligen begränsades till avelsbeställningar.

Då således möjlighet till bekämpande av hönstyfus redan finnes samt det med fog kan förutsättas, att även vid den pågående överarbetningen kommer att beaktas frågan om villkor för rätt att yrkesmässigt idka hönseri- och kläckerirörelse, synes resultatet av utredningen böra avvaktas, innan någon åtgärd vidtages i det syfte, motionen avser.

Under återopande av det anförda och då utskottet ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 137, till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

48:o) **Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 54 (s. 96) — innebärande en med 5 000 kronor minskad anslagsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 35 000 kronor.

G. Lanthushållning i allmänhet.

49:o) **Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 56 (s. 97—101) gjorda framställning innefattar anslagsanvisning till avlöningar med 3 168 000 kronor, vilket belopp med 53 700 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I skrivelse den 25 augusti 1948 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att för budgetåret 1949/50 måtte till hushållningssällskapen anvisas ett avlöningsanslag av 3 235 000 kronor. I fråga om antalet av de befattningshavare, för vilka statsbidrag beräknats, och grunderna för bidraget innebär denna hemställan inga andra avvikelser från vad som gällt för år 1948 än att dels statsbidrag ej beräknats för andra jordbrukskonsulenter än de 29 å personalförteckningen upptagna, dels statsbidrag föreslagits skola utgå för ytterligare två jordbruksinstruktörer och två fiskeritjänstemän, dels förutsatts att under år 1949 16 maskinkonsulentbefattningar skulle kunna tillsättas och dels föreslagits en höjning av statsbidraget för hemkonsulenter och fiskeritjänstemän.

Därjämte har framställning gjorts av *Kalmar läns södra hushållningssällskap* om medel för en biträdesbefattning för skriv- och kontorsgöromål samt av *Hushållningssällskapens förbund* om medelsanvisning till avlönande av maskininstruktörer hos sällskapen.

Departementschefen har anfört:

»Antalet med statsbidrag avlönade befattningar hos hushållningssällskapen bör enligt min mening ej nu utökas utöver vad som förutsatts vid den år 1947 beslutade omorganisationen. Jag kan med hänsyn bland annat härtill ej förorda någon höjning av antalet med statsbidrag avlönade jordbruksinstruktörer, fiskeritjänstemän eller skriv- och kontorsbiträden och ej heller, att statsbidrag nu skall beviljas för avlönande av maskininstruktörer. Däremot kan jag godtaga lantbruksstyrelsens beräkning, att 16 av de å personalförteckningarna upptagna maskinkonsulentbefattningarna komma att besättas under år 1949. Vad angår antalet jordbrukskonsulenter vill jag erinra om att för år 1948 övergångsvis utgätt statsbidrag till åtta jordbrukskonsulenter utöver det i personalförteckningarna uppförda antalet av 29. En av dessa har varit placerad i Östergötlands läns hushållningssällskap. Enligt vad jag inhämtat har det för detta sällskap visat sig svårt att redan nu avveckla sagda provisorium. Jag finner det därför lämpligt, att statsbidrag till avlönande av denne befattningshavare övergångsvis skall få utgå jämväl för år 1949. Medel torde sålunda böra beräknas för avlönande av 30 jordbrukskonsulenter.

Vad till slut angår frågan om hemkonsulenternas och fiskeritjänstemännens löneställning vill jag erinra om att dessa befattningshavare vid 1948 års riksdag erhöles en provisorisk löneförbättring. I avvidan på det slutliga

ställningstagandet till frågan om dessa befattningshavares löneställning synes ej tillräcklig anledning föreligga att nu medgiva någon ändring av statsbidragsgrunderna i syfte att möjliggöra en ytterligare lönehöjning.

I anslutning till vad jag sålunda anfört finner jag medelsbehovet under förevarande anslag kunna uppskattas till följande belopp.

I enlighet med lantbruksstyrelsens beräkningar böra för avlöningarna åt de i personalförteckningarna uppförda befattningshavarna med undantag för jordbrukskonsulenter och jordbruksinstruktörer avses 1 547 000 kronor. Till avlöningar åt sistnämnda befattningshavare böra beräknas 321 000 respektive 513 500 kronor. Till grundavlöningar åt hemkonsulenter och fiskeritjänstemän böra avses oförändrade belopp av 205 800 respektive 213 200 kronor, varjämte för ålderstillägg åt dessa befattningshavare böra upptagas 37 500 kronor. För kallortstillägg, vikariatsersättningar och sjukvård böra i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag beräknas 40 000 kronor. Slutligen torde för rörligt tillägg böra avses 290 000 kronor. Såsom statsbidrag till hushållningssällskapen för bestridande av avlöningskostnader m. m. skulle sålunda för nästa budgetår behöva anvisas $(1\,547\,000 + 321\,000 + 513\,500 + 205\,800 + 213\,200 + 37\,500 + 40\,000 + 290\,000 =)$ 3 168 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet, som ej finner anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts beräkning, hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 3 168 000 kronor.

50:o) **Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader.** Under punkten 57 (s. 101—103) har Kungl. Maj:t hemställt att för ändamålet måtte anvisas ett reservationsanslag av 3 100 000 kronor, vilket innebär en ökning med 100 000 kronor i jämförelse med medelsanvisningen för innevarande budgetår. Ökningen hänför sig till beräknade merkostnader till följd av de höjningar, som skett i fråga om rese- och traktamentsersättningar.

Utskottet. I enlighet med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 3 100 000 kronor.

51:o) **Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 58 (s. 103—104), vilken framställning innebär oförändrad anslagsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

52:o) *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts under punkten 60 (s. 104—107) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för statens centrala frökontrollanstalt fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 1 201 300 kronor, vilket belopp med 1 300 kronor överstiger anvisningen för innevarande år. Ökningen hänför sig till att höjd ersättning skall utgå för vaktmästargöromål vid Alnarpsfilialen. I övrigt föreslås inga andra förändringar än som betingas därav, att fem kontorsbiträden i lönegrad Ce 8 enligt den reglerade befordringsgången överföras å ordinarie stat.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) medgiva, att i personalförteckningen för statens centrala frökontrollanstalt antalet kontorsbiträdestjänster må ökas med fem;

2) godkänna följande avlöningsstat för statens centrala frökontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	179 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	910 300
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	112 000

Summa kronor 1 201 300;

3) till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 201 300 kronor.

53:o) *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader.* Under punkten 61 (s. 107) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 324 000 kronor, innebärande en ökning av 12 000 kronor i jämförelse med medelsanvisningen för innevarande budgetår. Av ökningen hänföra sig 7 000 kronor till posten sjukvård, 700 kronor till posten reseersättningar, 3 800 kronor till posten övriga expenser och 500 kronor till posten publikationstryck.

Utskottet. I enlighet med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 324 000 kronor.

54:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understöd åt lokala frökontrollanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 62 (s. 108) — innebärande oförändrad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understöd åt lokala frökontrollanstalter* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

55:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Befordrande av inhemsk fröodling.** Kungl. Maj:t har under punkten 63 (s. 108) föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 30 000 kronor, innefattande en ökning av anslaget för innevarande budgetår med 5 000 kronor. Sagda belopp avses skola användas för att främja anläggande av frörenserier.

Utskottet. I enlighet med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Befordrande av inhemsk fröodling* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

56:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening.** Under punkten 67 (s. 110—113) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett med 28 000 kronor till 515 300 kronor förhöjt belopp.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 63 av herr *Mannerskantz m. fl.*, likalydande med II: 83 av herr *Nilsson i Svalöv m. fl.*, samt II: 224 av herr *Andersson i Dunker m. fl.*, i vilka motioner — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 558 600 kronor;

2) I: 166 av herr *Osvald*, likalydande med II: 218 av herr *Svensson i Ljungskile*, vari beträffande ifrågavarande punkt hemställts att riksdagen måtte besluta att till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 523 900 kronor.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 20 juli 1948 har *Sveriges utsädesförening* hemställt om ett anslag å 569 500 kronor för nästa budgetår. Vid sin framställning har föreningen fogat bland annat förslag till inkomst- och utgiftsstat för budgetåret 1949/50. Detta förslag innebär i förhållande till staten för innevarande budgetår ändringar i bland annat följande avseenden.

Avlöningsposten till tjänstemän vid huvudanstalten i Svalöv har höjts med 20 800 kronor på grund av att föreningen liksom i sina anslagsäskanden för budgetåret 1948/49 föreslagit, att två andre assistentbefattningar å avdelningarna för korn- och spånadsväxter samt oljeväxter skulle uppföras å lönestaten och att en vakant tredje assistenttjänst å avdelningen för råg och potatis skulle ändras till en andre assistentbefattning. Föreningen har därvid framhållit svårigheterna att i framtiden erhålla och bevara lämpliga personer för de ifrågavarande befattningarna, om dessa alltfört skulle förbli arvodesbefattningar. Arvodet till föreståndaren vid huvudanstalten, vilket varit oförändrat alltsedan föreningens ordinarie tjänster reglerades, har höjts med 1 000 kronor till 3 000 kronor. Föreningen har motiverat detta med förändringen i allmänna löneläget och de representationsplikter, som åvilade föreståndaren. Slutligen har föreningen föreslagit, att arvodet till kassören skulle höjas med 1 000 kronor. Därvid har föreningen anført, att sistnämnda befattningshavare alltsedan tjänsterna vid föreningen anknutits till vissa lönegrader i det statliga lönereglementet erhållit avlöning med ett belopp motsvarande lönegrad Ca 15. Efter denna lönereglering hade emellertid föreningens verksamhet utvecklats mycket starkt, vilket ökat arbetsuppgifterna i den centrala administrationen. Såsom kompensation för detta efter löneplaceringen tillkomna merarbete hade föreningen årligen sedan år 1934 beviljat kassören ett särskilt lönetillägg, vilket under sistförflutna år uppgått till 1 020 kronor. Föreningen ansåge det dock vara lämpligare och riktigare, att befattningen ifråga omreglerades, så att den komme att motsvara tjänst i lönegrad Ca 19.

På grund av höjda arbetslöner ha kostnaderna för försöksverksamheten vid Svalöv och filialerna — med beaktande av förenämnda förslag rörande assistentbefattningar — uppräknats med 15 500 respektive 19 300 kronor till 153 400 respektive 164 200 kronor.

Föreningen har föreslagit, att en assistenttjänst skulle inrättas vid Ultunafilialen. För ändamålet har upptagits ett belopp av 8 600 kronor. Till motive-ring härför har anförts, att visst samarbete uppehölls mellan filialen och lantbrukshögskolan. Sålunda meddelade filialföreståndaren undervisning vid högskolan. För att filialföreståndaren skulle medhinna detta fordrades, att han som biträde erhöle en väl kvalificerad assistent. Föreningen har vidare erinrat om att 1946 års högskoleutredning i sitt betänkande föreslagit inrättande av en assistenttjänst vid Ultunafilialen.

Kontrollverksamheten för utsädesbolaget och för föreningens egen räkning har beräknats draga en merkostnad av 5 000 respektive 2 000 kronor. Ökningen å 5 000 kronor motsvaras dock å inkomstsidan av en lika stor uppräkning av avgifterna från statens centrala frökontrollanstalt.

För de sedan år 1938 bedrivna förädlingsarbetena med lin, hampa, soja, bönor, vallmo, majs och sötlupin m. m. har för nästa budgetår i statförslaget — under förutsättning av bifall till förslaget om inrättande av en ny andre assistenttjänst å avdelningen för oljeväxter — upptagits ett belopp av 14 000 kronor.

För diverse olika utgiftsändamål ha kostnaderna sammanlagt beräknats till ett 8 600 kronor högre belopp än för innevarande budgetår.

Liksom i föregående års stattförslag har slutligen upptagits ett belopp av 3 000 kronor för bedrivande av förädlings- och försöksverksamhet å småländska höglandet. Nämnade förslag har motiverats med att föreningen hittills icke haft möjligheter till speciella förädlingsarbeten på sydsvenska höglandet.

Vad angår föreningens inkomster utöver statsbidrag ha dessa i stattförslaget beräknats till ett 10 000 kronor högre belopp än för budgetåret 1948/49.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i remissutlåtande den 7 september 1948 tillstyrkt föreningens anslagsäskanden.

I detta sammanhang har departementschefen anmält en den 4 oktober 1948 dagtecknad framställning från *Sveriges utsädesförening*, vari föreningen hemställt, att frågan om beredande av pensionsrätt för hos föreningen anställda 56 s. k. avdelningsbiträden måtte utredas samt att medel måtte anvisas till genomförande av pensioneringen.

I remissutlåtande den 22 oktober 1948 har *statens pensionsanstalt* funnit sig kunna tillstyrka pensionsrätt för här ifrågavarande personal endast i den mån utsädesföreningen för biträdesgöromålen inrättade befattningar i vedertagen mening, för vilka lantbruksstyrelsen godkänt reglering och vilka jämlikt § 5 pensionsreglementet kunde anmälas till delaktighet i anstalten. Då dessa förutsättningar icke syntes föreligga, har pensionsanstalten hemställt, att utsädesföreningens framställning icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts särskilda åtgärd.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Jag torde få erinra om att min företrädare i ämbetet vid behandlingen av föreningens anslagsfråga för innevarande budgetår uttalade, att den av honom föreslagna medelsanvisningen icke syntes vara tillräcklig för att föreningen under budgetåret 1948/49 skulle kunna bedriva sin verksamhet i samma omfattning som under närmast föregående budgetår. Han förutsatte därför, att statsbidraget till föreningen skulle — så snart de ekonomiska förhållandena gjorde detta möjligt — uppräknas i sådan utsträckning, att föreningens verksamhet skulle kunna bedrivas i åtminstone samma utsträckning som hittills. Det ekonomiska läget nödvändiggör samma återhållsamhet vid anslagsprövningen som i fjol. Jag kan därför icke tillstyrka föreningens förslag, att tre nya assistenttjänster, därav en vid Ultunafilialen, skola inrättas eller att en tredje assistenttjänst skall ändras till en befattning som andre assistent. Ej heller kan jag förorda, att medel anvisas för anordnande av en försöksstation på småländska höglandet.

Då arbetslönerna i försöksverksamheten stigit avsevärt och även föreningens allmänna utgifter höjts torde en ökning av statsbidraget till föreningen dock vara nödvändig, om en alltför stark begränsning av föreningens verksamhet skall kunna undvikas. Jag förordar därför en anslagshöjning av 28 000 kronor. Härvid har jag räknat med att föreningens inkomster utöver statsbidraget komma att uppgå till omkring 15 000 kronor mer än föreningen beräknat.

Jag är icke beredd att nu förorda, att medel till bestridande av kostnader-
na för förädlingsarbeten med lin och hampa m. m. anvisas från förevarande
anslag. Frågan om anvisande av medel till denna verksamhet torde därför
i annat sammanhang ånyo få anmälas för Kungl. Maj:t.

Enligt vad statens pensionsanstalt anfört torde en förutsättning för att de
s. k. avdelningsbiträdena skola kunna erhålla pensionsrätt vara, att för dem
inrättas reglerade befattningar. En dylik åtgärd kan jag, med hänsyn till
de avsevärda merkostnader den skulle medföra, i nuvarande läge icke för-
orda. Föreningens framställning den 4 oktober 1948 torde därför icke för när-
varande böra föranleda någon åtgärd.

Vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit torde anslaget för nästa
budgetår böra uppföras med $(487\,300 + 28\,000 =) 515\,300$ kronor.»

Utskottet. Förädlings- och försöksverksamheten på jordbrukets område är
obestridligen av mycket stor betydelse för folkförsörjningen och dess be-
hov bör därför såvitt möjligt tillgodoses. På grund av den stränga åter-
hållsamhet, som med hänsyn till det ekonomiska läget måste iakttagas vid
all anslagsprövning, finner utskottet sig emellertid icke kunna förorda att
ifrågavarande anslag höjes mer än med det belopp, som fordras för att
föreningen skall kunna bedriva sin verksamhet i åtminstone samma om-
fattning som för närvarande. Kungl. Maj:ts uppskattning av de härför er-
forderliga medlen godtages av utskottet. I anledning härav och då vad
Kungl. Maj:t i övrigt anfört under denna punkt icke föranleder någon er-
inran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställ-
ning samt med avslag i förevarande del å motionerna I: 63
och II: 83, likalydande, II: 224 samt I: 166 och II: 218, de
båda sistnämnda även likalydande, till *Befrämjande av frö-
odlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* för
budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 515 300 kronor.

57:o) *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Särskilt bidrag till Sveriges ut-
sädesförening för kvalitetsundersökning av lin m. m.* I enlighet med Kungl.
Maj:ts framställning under punkten 68 (s. 113), innebärande medelsan-
visning med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.:
Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kvalitetsun-
dersökning av lin m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett
anslag av 60 000 kronor.

58:o) *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödjande av den prak-
tiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.* Under punkten 69 (s.
113—115) har Kungl. Maj:t hemställt, att riksdagen för nästa budgetår
måtte anvisa ett med 15 000 kronor till 175 000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 63 av herr *Mannerskantz m. fl.*, likalydande med II: 83 av herr *Nilsson i Svalöv m. fl.*,

2) II: 224 av herr *Andersson i Dunker m. fl.* samt

3) I: 166 av herr *Osvald*, likalydande med II: 218 av herr *Svensson i Ljungskile*.

I samtliga dessa motioner har — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte till Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 230 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I en av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök med skrivelse den 23 augusti 1948 överlämnad framställning har *W. Weibull aktiebolag* med *Weibullsholms växtförädlingsanstalt* anhållit om ett med 70 000 kronor till 230 000 kronor förhöjt anslag för nästa budgetår. Bolaget har därvid gjort vissa jämförelser mellan de statsbidrag, som utgått till bolaget, och dem, som tilldelats Sveriges utsädesförening. Enligt bolagets beräkningar skulle för tiden 1924/25—1947/48 bolagets förädlingsverksamhet ha åtnjutit statsbidrag med cirka 36 procent av kostnaderna, under det att motsvarande siffra för utsädesföreningen utgjorde cirka 61 procent. Bolaget har i detta sammanhang uttalat, att statsbidragen till bolaget och föreningen borde avvägas efter samma grunder. Bolaget har vidare anfört bland annat följande.

På grund av de genom den statliga prisregleringen knappt tillmätta handelsmarginalerna blir saluförande av kontrollerad utsädesspannmål för närvarande direkt förlustbringande, om denna försäljning belastas även med kostnader för förädlingsarbete. På grund av utvecklingen beträffande arbetar- och tjänstemannalöner har bolaget under de senaste två åren fått vidkännas ökade kostnader om cirka 250 000 kronor årligen utan kompensation i ökade priser. De nya skatterna å bensin och papper m. m. medföra även så en kostnadsökning om cirka 60 000 kronor årligen. I denna situation vådjar bolaget ånyo allvarligt, att den ursprungligen utformade principen om statsbidrag motsvarande hälften av växtförädlingskostnaderna åter tillämpas. Om ej en ingripande reglering av anslagsfrågan kommer till stånd, synes för bolaget ej någon annan möjlighet stå till buds än en radikal omvärdering och nedskärning av förädlingsprogrammet med bibehållande endast av de nödvändigaste arbetsuppgifterna.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, som avslutit sig till förevarande anslagsäskande, har yttrat i huvudsak följande.

Styrelsen är angelägen vitsorda, att den vid Weibullsholms växtförädlingsanstalt bedrivna verksamheten är av stor betydelse för jordbrukets utveckling och för livsmedelsförsörjningen. Med hänsyn härtill anser sig styrelsen böra i princip tillstyrka, att sökandebolaget tilldelas understöd med

50 procent av kostnaderna för förädlingsverksamheten. Enligt de av bolaget gjorda beräkningarna skulle kostnaderna för dess förädlingsverksamhet för budgetåret 1949/50 uppgå till 467 600 kronor, varav i statsbidrag enligt nyssberörda princip skulle utgå i runt tal 230 000 kronor. Styrelsen förutsätter dock att frågan om genomförandet av jämställdhet i kontrollhänseende mellan bolaget och Sveriges utsädesförening snarast göres till föremål för utredning, varvid de ekonomiska konsekvenserna av en dylik åtgärd böra ägnas särskild uppmärksamhet. Utredningen torde böra slutföras, innan styrelsen yttrar sig över bolagets anslagsäskanden för budgetåret 1950/51.

Departementschefen har anfört:

»Den vetenskapliga verksamhet, som bedrivs vid Weibullsholm, har obestriddligen stor betydelse för växtförädlingsarbetet och därmed även för folkförsörjningen. Med beaktande härav och med hänsyn till de stegrade kostnaderna anser jag en ökning av statsbidraget påkallad. Jag vill därför i likhet med styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök förorda, att bidraget till förevarande verksamhet höjes. Med hänsyn till nödvändigheten att begränsa statsutgifterna finner jag mig emellertid icke kunna tillstyrka en större ökning av bidraget än med 15 000 kronor till 175 000 kronor.»

Utskottet. Bidraget till förevarande verksamhet höjdes för budgetåret 1947/48 med 35 000 kronor till 160 000 kronor. Vid behandlingen av frågan om anslag för innevarande budgetår framhöll utskottet, att det i och för sig vore önskvärt att verksamheten kunde främjas genom ökad medelsanvisning, men fann sig med hänsyn till det statsfinansiella läget icke kunna förorda någon ökning av anslaget. Ehuru enahanda betänkligheter föreligga nu, anser utskottet dock att på grund av de ytterligare stegrade kostnaderna viss ökning, lämpligen av den storlek Kungl. Maj:t föreslagit, är påkallad för nästa budgetår. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag såvitt nu är i fråga å motionerna I: 63 och II: 83, likalydande, II: 224 samt I: 166 och II: 218, de båda sistnämnda även likalydande, till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 175 000 kronor.

59:o) **Odling av gummiförande växter.** Under punkten 70 (s. 115) har för bedrivande av odlings- och försöksverksamhet med den gummiförande maskrosväxten *Taraxacum koksagys* för budgetåren 1947/48 och 1948/49 anvisats reservationsanslag av 60 000 respektive 50 000 kronor. Av sistnämnda belopp ha avsetts 30 000 kronor för vetenskapligt bedriven försöks- och förädlingsverksamhet vid Sveriges utsädesförening och 20 000 kronor för odlingstekniska försök genom statens jordbruksförsöksanstalts

försorg. Beträffande tidigare försöksverksamhet med ifrågavarande växt och härför lämnat statligt stöd torde få hänvisas till propositionen nr 113/1947.

I skrivelse den 20 juli 1948 har *Sveriges utsädesförening* hemställt om anvisande av ett anslag å 25 000 kronor för fortsatt förädlingsverksamhet med koksagys.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i avgivet remissutlåtande den 23 augusti 1948 anslutit sig till föreningens anslagsäskande. Vidare har styrelsen i skrivelse den 2 december 1948 hemställt, att för odlingstekniska försök vid statens jordbruksförsök måtte anvisas oförändrat 20 000 kronor.

Departementschefen har anfört:

»Även nästa budgetår torde förevarande försöksverksamhet böra fortsättas i den omfattning som i ärendet föreslagits. För ändamålet torde böra anvisas ett anslag å 45 000 kronor. Av detta torde 25 000 kronor böra ställas till förfogande för *Sveriges utsädesförening* och 20 000 kronor för statens jordbruksförsök. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter angående anslagets disposition, som må finnas erforderliga.»

Utskottet. Försöksverksamheten bör även under nästa budgetår fortgå i den angivna omfattningen. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer verksamheten och, därest omständigheterna föranleda därtill, tager under övervägande huruvida densamma bör avvecklas. Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må till *Odling av gummiförande växter* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kronor.

60:o) *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Avlöningar*. Kungl. Maj:ts under punkten 71 (s. 115—118) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat för anstalten — anslagsanvisning till avlöningar med 189 300 kronor, vilket belopp med 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I skrivelse den 30 augusti 1948 har *styrelsen för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt* hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte uppföras med 243 400 kronor. Ökningen föranledes i huvudsak av föreslagna nya tjänster och uppflyttningar av tjänster i högre lönegrad.

Statskontoret har i remissutlåtande den 6 september 1948 erinrat om att avlöningskostnaderna vid anstalten från budgetåret 1943/44 till budgetåret 1947/48 stigit från 110 793 kronor till 193 830 kronor, medan anstaltens inkomster under motsvarande tid nedgått från 176 702 kronor till omkring 117 000 kronor. Den nu begärda anslagsökningen borde därför en-

ligt statskontorets mening föranleda en närmare undersökning av anstaltens organisation och arbetsformer i syfte, framför allt, att få utrönt huruvida det vore möjligt att genom organisatoriska åtgärder undvika ytterligare kostnadsökningar eller i vart fall nedbringa dessa under det av anstaltsstyrelsen begärda beloppet.

Departementschefen har anfört:

»I likhet med statskontoret finner jag med hänsyn till den ogynnsamma utvecklingen av förhållandet mellan kontrollanstaltens utgifter och inkomster en översyn av anstaltens organisation och arbetsformer påkallad. Jag torde senare få anmäla denna fråga för Kungl. Maj:t. I avbidan på resultatet av en dylik översyn torde inrättande av nya tjänster och uppflyttningar av tjänster i högre lönegrad icke böra företagas. Frågan om lönegradsplaceringen för laboratoriebiträden och de tekniska biträdena torde böra avgöras först när ståndpunkt tages till utredningen rörande löneställningen för dylik personal. På grund härav anser jag annan ändring i anstaltens avlöningsstat icke böra vidtagas än att icke-ordinarieposten i anledning av bestämmelserna om reglerad befordringsgång uppräknas med 500 kronor.»

Utskottet, Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottets sida och utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	61 900
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	108 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	16 800

Summa kronor 189 300;

2) till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 189 300 kronor.

61:o) *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Omkostnader.* Under punkten 72 (s. 118) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 46 000 kronor, innebärande en minskning i förhållande till löpande budgetår med 29 500 kronor. Minskningen föranledes av att för budgetåret 1948/49 till utvändiga reparationer av institutionsbyggnaden anvisats ett särskilt engångsbelopp

av 30 000 kronor. Å andra sidan ha posterna sjukvård m. m. och publikationstryck ökats med 200 kronor respektive 300 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 46 000 kronor.

62:o) **Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 73 (s. 118—119) — innebärande en med 3 000 kronor höjd medelsanvisning på grund av bidrag till ytterligare en utbildad kemist vid stationen i Visby — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

63:o) **Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 74 (s. 119) gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 kronor.

64:o) **Bidrag till plantskolekontroll.** Biträdande Kungl. Maj:ts under punkten 75 (s. 120) gjorda framställning — innebärande oförändrad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till plantskolekontroll* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

65:o) **Bekämpande av växtsjukdomar.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning under punkten 76 (s. 120) — innefattande anslagsanvisning med oförändrat belopp — och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bekämpande av växtsjukdomar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 72 500 kronor.

66:o) **Bidrag till Sveriges pomologiska förening.** Kungl. Maj:t har under punkten 77 (s. 120—121) föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 15 000 kronor.

I en av lantbruksstyrelsen med skrivelse den 25 augusti 1948 överläm-

nad framställning har *styrelsen för Sveriges pomologiska förening* anhållit om ett till 25 000 kronor förhöjt anslag för nästa budgetår.

Lantbruksstyrelsen har tillstyrkt det framställda anslagsäskandet. Styrelsen har framhållit, att föreningen gjort en betydelsefull insats på fruktodlingens område. Föreningens omfattande verksamhet under de sista tio åren hade möjliggjorts endast tack vare enskild offervillighet. Detta bidrag kommer att upphöra. Det vore därför angeläget att föreningen tillförsäkrades ökat statsbidrag.

Departementschefen har anfört, att föreningens verksamhet såsom uttalats i samband med behandlingen av anslagsfrågan för de senaste budgetåren torde få anses vara av sådan beskaffenhet, att den i huvudsak bör bestridas av föreningens egna medel.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till Sveriges pomologiska förening* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

67:o) **Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd.** Under punkten 78 (s. 121—122) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett anslag av 25 000 kronor, innebärande oförändrad medelsanvisning.

I detta sammanhang har utskottet jämväl behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 120 av herr *Elofsson, Gustaf, m. fl.* och II: 144 av herr *Nilsson i Bästekille m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till *Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 60 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I en av lantbruksstyrelsen med utlåtande den 25 augusti 1948 överlämnad framställning har *styrelsen för Föreningen för växtförädling av fruktträd* anhållit om ett till 60 000 kronor förhöjt anslag till föreningens verksamhet under kalenderåret 1949. Såsom motivering till det ökade anslagsbehovet har föreningen anfört bland annat följande.

Den stegrade fruktkonsumtion, som under de senaste årtiondena kunnat konstateras i vårt land, har medfört en aktualisering och utveckling av den svenska fruktodlingen. Erfarenheten har visat att vårt land har synnerligen stora förutsättningar för framställning av kvalitativt högvärdig frukt, vilket innebär, att väsentliga delar av den nuvarande, omfattande fruktimporten skulle med fördel kunna ersättas med inhemsk produktion. Den svenska fruktodlingens framtidsmöjligheter bero dock till väsentlig grad på att för våra särpräglade klimat- och jordmånsförhållanden lämpliga sorter och grundstamsmaterial frambringas, vilket ytterligare understryker betydelsen av inhemsk, rationellt bedriven växtförädling.

Den nya institutionsbyggnaden vid Balsgård beräknas kunna tagas i bruk under hösten 1948. Inköpet av egendomen, dess utrustning samt igångsättandet av själva växtförädlingsverksamheten ha bekostats med anslag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. I fortsättningen kunna dylika anslag endast påräknas till anläggning och utrustning men ej för driften.

Under föreningens första verksamhetsår och fram till den 1 april 1948 har föreståndaren för statens trädgårdsförsök varit föreningen behjälplig med organisering av det vetenskapliga och praktiskt inriktade förädlingsarbetet. Då han emellertid icke ansett sig kunna fullfölja detta alltmer betungande arbete, har styrelsen fått anställa en särskild föreståndare för växtförädlingsarbetet. Den fast anställda personalen utgöres från och med 1948 av föreståndare och två vetenskapligt utbildade assistenter samt en trädgårdsmästare. Anställandet av särskild föreståndare liksom även löne-reglering för institutionens övriga personal samt nya löneavtal med föreningens trädgårdsarbetare ha emellertid medfört vissa merutgifter för föreningen. Då möjligheterna att från enskilda erhålla ytterligare bidrag till verksamheten utöver redan nu utgående synas stängda, ser sig föreningen nödsakad hemställa om sådan ökning av statsanslaget att verksamheten kan fortsättas och bedrivas i önskvärd omfattning.

Lantbruksstyrelsen har i sitt utlåtande tillstyrkt föreningens anslagsäskande samt därvid yttrat huvudsakligen följande.

Under året ha inom verksamheten vid Balsgård inträffat betydande förändringar, som motivera väsentligt ökat statsbidrag. I samband med att den egentliga institutionsbyggnaden instundande höst beräknas bliva färdigställd, måste det provisorium, varunder föreningen hittills arbetat, med nödvändighet upphöra. De därav föranledda stegrade kostnader, som föreningen beräknat för nästa budgetår, stå — såvitt lantbruksstyrelsen är riktigt undererrättad — i överensstämmelse med dylika utgifter vid motsvarande statliga och statsunderstödda institutioner. Lantbruksstyrelsen är slutligen angelägen framhålla, att den växtförädlingsverksamhet, som det här är fråga om, bör ägnas samma intresse från statsmakternas sida som motsvarande vetenskapliga verksamhet på det egentliga jordbrukets område, enär den får anses vara av grundläggande betydelse för den i samband med konsumtionsutvecklingen inom landet starkt fortskridande omläggningen av jordbruksproduktionen framför allt inom småbruket i betydande delar av landet.

I remissutlåtande den 16 oktober 1948 har *styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* ansett det med hänsyn till karaktären av föreningens arbete icke vara omotiverat, att föreningen erhöles ökat statsanslag.

Départementschefen har anfört: »Jag torde få erinra om att anslaget för ifrågakvarande verksamhet från och med budgetåret 1947/48 höjdes till 25 000 kronor samt att i samband därmed förutsattes, att föreningen skulle kunna planlägga sin verksamhet på sådant sätt, att någon höjning av statsbidraget ej komme att visa sig erforderlig åtminstone under de närmaste åren. I betraktande härav kan jag i nuvarande läge icke förorda någon uppräkning av anslaget.»

Utskottet. Den verksamhet föreningen bedriver är enligt utskottets mening till avsevärt gagn för fruktodlingen och torde såsom lantbruksstyrelsen

framhållit vara förtjänt av samma intresse från statsmakternas sida som motsvarande vetenskapliga verksamhet på det egentliga jordbrukets område. Ehuru utskottet därför i och för sig icke har något att erinra mot en höjning av statsbidraget, torde någon sådan dock icke vara möjlig i nuvarande ekonomiska läge. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 120 och II: 144, till *Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

68:o) **Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering för-
enade kostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 79 (s. 122) — innebärande anslagsanvisning med ett formellt belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

69:o) **Bidrag till markkartering och grundkalkning.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 80 (s. 123) — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till markkartering och grundkalkning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

70:o) **Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till Svenska smörprovningarna.** För detta ändamål är å gällande riksstat uppfört ett obetecknat anslag av 14 700 kronor. På grund av omläggning av smörprovningarnas förvaltningsår från budgetår till kalenderår avser den av Kungl. Maj:t under punkten 83 (s. 124—125) gjorda framställningen medelsanvisning för allenast andra halvåret 1949 med 7 400 kronor.

Utskottet. Utskottet har icke något att erinra mot framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till Svenska smörprovningarna* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 7 400 kronor.

71:o) **Producent- och kontantbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk.** Under punkten 85 (s. 125—126) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett med 1 000 000 kronor till 74 000 000 kronor minskat anslag.

Departementschefen har anfört:

»Någon utbetalning av producent- och kontantbidrag i enlighet med de beslutade nya bidragsgrunderna har ännu ej skett. Man saknar därför allttjämt säkra utgångspunkter för beräkning av medelsbehovet för ifrågavarande ändamål. Med hänsyn till att bidragen avses skola bortfalla successivt i samband med rationaliseringens fortskridande synes det emellertid, trots denna ovisshet, motiverat att bidraget för nästa budgetår upptages med ett något lägre belopp än det, som beräknats för innevarande budgetår. Minskningen synes lämpligen kunna antagas till 1 000 000 kronor och anslaget följaktligen böra upptagas med 74 000 000 kronor.»

Utskottet. Mot Kungl. Maj:ts framställning finner utskottet icke anledning till erinran och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Producent- och kontantbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 74 000 000 kronor.

72:o) **Statlig lagerhållning: Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet.** I enlighet med en framställning av statens livsmedelskommission har Kungl. Maj:t under punkten 87 (s. 126—127) föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett med 1 000 000 kronor till 7 000 000 kronor minskat belopp.

Utskottet. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statlig lagerhållning: Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 7 000 000 kronor.

73:o) **Jordbrukets kreditkassor: Revision av jordbrukskasserörelsen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 88 (s. 127—128) — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets kreditkassor: Revision av jordbrukskasserörelsen m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 53 000 kronor.

74:o) **Jordbrukets kreditkassor: Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkten 89 (s. 128) — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande år en minskning med 9 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets kreditkassor: Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 105 000 kronor.

75:o) *Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.* Kungl. Maj:t har under punkten 90 (s. 128—129) föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 57 000 kronor, vilket belopp med 13 000 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Minskningen har föranletts av ett mellan lånenämnden för sekundär jordbrukskredit och Sveriges allmänna hypoteksbank träffat avtal, varigenom banken mot en årlig ersättning av 13 000 kronor jämte vissa resekostnadsersättningar förbundit sig att svara för kansligöromålen hos nämnden, vilka de senaste åren dragit en årlig kostnad av i runt tal 26 000 kronor.

Utskottet. Utskottet har icke något att erinra mot framställningen och hemställer därför,

att riksdagen må till *Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 57 000 kronor.

76:o) *Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 91 (s. 129—133) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat för anstalterna — anslagsanvisning till avlöningar med 166 500 kronor, vilket belopp med 6 300 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet jämväl behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 176 av herrar *Näslund* och *Pålsson* samt II: 220 av herr *Sandberg m. fl.*, vari föreslagits att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att frågan om åtgärder för effektivisering av forsknings- och försöksverksamheten på jordbrukets område i Norrland underställes riksdagen vid dennas eventuella höstsession eller i varje fall senast i början av nästkommande år.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

Med skrivelse den 25 augusti 1948 har lantbruksstyrelsen överlämnat en framställning från *styrelsen för statens maskin- och redskapsprovningsanstalter* om anvisande för nästa budgetår av ett med 43 200 kronor till 203 400 kronor förhöjt avlöningsanslag. Den begärda anslagshöjningen har huvudsakligen föranletts av att anstaltsstyrelsen framlagt förslag om dels inrättande av en provningsavdelning i Norrland, dels ock vissa personalförstärkningar vid huvudstationen i Ultuna.

Beträffande förstnämnda förslag har anstaltsstyrelsen erinrat, att den framfört detsamma upprepade gånger under senare år men att frågan hittills skjutits på framtiden. Styrelsen ansåge sig dock icke kunna underlåta att återkomma med förslaget, då en lösning av denna fråga, vars betydelse understrukits jämväl av norrlandskommittén, vore angelägen för att Norrland med dess livskraftiga jordbruk icke i detta hänseende skulle förbli i sämre läge än landet i övrigt. Styrelsen hade tidigare utgått från att provningsavdelningens lokalfråga skulle lösas i samband med upprättande av en tilllänt norrländsk forskningscentral. Såvitt nu kunde bedömas syntes emellertid avgörandet om inrättande av en sådan forskningscentral kunna komma att dröja. I sådant läge ville styrelsen föreslå uppförande av egna, för avdelningen oundgängligen nödvändiga byggnader. Tillika äskades medel för viss utrustning, nämligen maskiner, instrument och möbler m. m. I fråga om personalen vid norrlandsavdelningen har styrelsen ansett, att denna tills närmare erfarenheter vunnits borde begränsas till en överassistent i lönegrad Ce 29, en montör med arvode å 6 500 kronor och skrivhjälp med en ersättning av 2 500 kronor. Vidare borde fast provningsnämnd inrättas liksom vid övriga provningsavdelningar.

Den begärda personalförstärkningen vid Ultunastationen innebär huvudsakligen, att en ny assistentbefattning skulle inrättas, en kontorsbiträdestjänst omändras till kanslibiträdets tjänst och ytterligare ett kontorsbiträde anställas.

Anstaltsstyrelsen har vidare i fråga om provningsnämnderna föreslagit, att antalet ledamöter av provningsnämnden vid mejeriavdelningen i Alnarp skulle utökas från fyra till fem på så sätt att lantbruksstyrelsen skulle äga utse tre ledamöter i stället för, såsom för närvarande, två. Såsom motivering härför har anförts, att erfarenheterna visat, att antalet ledamöter i ifrågasvarande nämnd vore alltför ringa i förhållande till storleken och arten av det område nämndens arbete omspände. Slutligen har styrelsen hemställt, att bestämmelserna om ersättning åt ledamöterna i provningsnämnderna skulle ändras såtillvida, att till annan ledamot än anstaltens föreståndare och överassistenter skulle utgå dels ett arvode av 20 kronor för varje förrättningsdag, dels ersättning enligt rese- och traktamentsklass II B allmänna resereglementet.

Lantbruksstyrelsen, som tillstyrkt ett anslag å 202 200 kronor, har icke haft annat att erinra mot beräkningen av avlöningsanslaget för maskin- och redskapsprovningensanstalterna för nästa budgetår än att arvodet åt innehavaren av den föreslagna nya befattningen såsom assistent vid provningsanstaltens lantbruksavdelning vid Ultuna — med hänsyn till det arvode, som för närvarande utginge till motsvarande befattningshavare vid provningsanstaltens lantbruksavdelning vid Alnarp — icke borde beräknas till mer än 7 200 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande den 4 oktober 1948 anförte följande.

Då i rådande läge anstaltens organisation icke torde böra utvidgas, avstyrker statskontoret såväl inrättande av den ånyo föreslagna särskilda norr-

landsavdelningen som ökning av personalen vid de befintliga avdelningarna. Vidare kan statskontoret icke heller biträda det på nytt framförda förslaget om lönegradsuppflyttning av ett kontorsbiträde. Statskontoret har icke något att erinra mot att under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal medel beräknas till arvode till kontorsbudet vid huvudstationen i Ultuna, dock under förutsättning, att anslagsposten till ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. m. i motsvarande mån minskas. Ämbetsverket vill icke motsätta sig, att bestämmelserna om arvode samt rese- och traktamentsersättning till vissa ledamöter i provningsnämnderna omarbetas i enlighet med föreslagna grunder, dock med det förbehållet att de nya ersättningsreglerna icke komma att kräva höjd medelsanvisning.

Departementschefen har i ärendet anfört bland annat följande:

»I samband med anmälan av förslag angående jordbruksförsöksverksamhetens organisation (prop. 161/1948) uttalade föredragande departementschefen, att förslaget om inrättande av en norrländsk institution för jordbruksforskning icke kunde upptagas i dåvarande läge, då sträng sparsamhet måste iakttagas i fråga om statsutgifter och återhållsamhet visas beträffande nybyggnadsverksamheten. Med beaktande av dessa synpunkter, vilka alltjämt äga giltighet, finner jag det icke nu böra övervägas att i Norrland inrätta en provningsavdelning till statens maskin- och redskapsprovningsanstalter. Jag är icke heller beredd att förorda de av anstaltsstyrelsen begärda personalförstärkningarna vid de nuvarande avdelningarna i vidare mån än att jag tillstyrker en uppräknig av icke-ordinarie posten för att tillgodose behovet av ytterligare skrivhjälp vid anstalternas expedition i Ultuna samt för att täcka utgifter på grund av reglerad befordringsgång och vikariatsersättningar m. m. Härjämte torde arvode till ett kontorsbud böra beräknas under icke-ordinarieposten i stället för, såsom hittills, under posten ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl.

Däremot kan jag biträda förslaget att utöka antalet ledamöter i fasta provningsnämnden vid mejeriavdelningen i Alnarp från fyra till fem. Tillika vill jag tillstyrka, att arvode samt rese- och traktamentsersättningar till vissa ledamöter av provningsnämnderna skola bestämmas enligt av styrelsen föreslagna grunder.»

De av departementschefen sålunda föreslagna personalförstärkningarna m. m. ha beräknats medföra en ökning av posten ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl. med 700 kronor, icke-ordinarieposten med 2 400 kronor för arvode till kontorsbud, 4 800 kronor för ytterligare skrivhjälp och 800 kronor i anledning av reglerad befordringsgång m. m. Å andra sidan beräknas förstnämnda post minskas med 2 400 kronor, motsvarande arvodet till kontorsbudet.

Utskottet. Vid behandlingen föregående år av propositionen angående ordnandet av försöksverksamheten på jordbrukets område anslöt sig utskottet till Kungl. Maj:ts förslag, att verksamheten med hänsyn till det statsfinansiella läget och svårigheterna på byggnadsmarknaden skulle genomföras endast i begränsad omfattning, varför en tilltänkt norrländsk institution för forskning icke kunde komma till stånd omedelbart. Utskottet förutsatte

emellertid därvid, att Kungl. Maj:t skulle så snart de ekonomiska förhållandena så medgäve upptaga denna fråga till förnyad prövning.

Såsom Kungl. Maj:t framhållit under nu ifrågakvarande punkt, äga de anförda synpunkterna alltså giltighet. Samma skäl kunna anföras i fråga om anstaltens begäran om anslag för inrättande av en särskild provningsavdelning i Norrland.

Emellertid synes behovet av en sådan avdelning vara trängande liksom av åtgärder i övrigt för att utveckla forsknings- och försöksverksamheten i Norrland på jordbrukets område. Utskottet anser därför, att frågan om en förbättring i nämnda hänseenden bör upptagas till behandling så snart lämpligen kan ske. Då det emellertid är svårt att bestämma någon viss tid här för med hänsyn till de omständigheter, av vilka frågan är beroende, finner utskottet sig dock icke kunna förorda den föreslagna skrivelsen till Kungl. Maj:t. I detta sammanhang torde utskottet få erinra om att Kungl. Maj:t i prop. nr 41 till innevarande riksdag hemställt om principbeslut, att en försöksgård skall inrättas vid Röbbäcksdalen utanför Umeå och att viss forskningsverksamhet på jordbrukets område skall förläggas dit.

På grund av vad sålunda anförts och då utskottet ej heller i övrigt har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

A. att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens maskin- och redskapsprovningsanstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	7 300
2. Ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl., <i>förslagsvis</i>	»	16 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	130 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	12 300

Summa kronor 166 500;

2) till Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter: Avlöningar för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 166 500 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 176 och II: 220 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

77:o) Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter: Omkostnader. Kungl. Maj:t har under punkten 92 (s. 133—135) föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 57 400 kronor, vilket i förhållande till motsvarande anvisning för innevarande budgetår innebär en ökning med

36 700 kronor. Beräkningen innefattar å ena sidan en höjning av posten sjukvård med 200 kronor, posten reseersättningar med 3 000 kronor, delposten instrument m. m. med 6 000 kronor och delposten övriga expenser med 1 500 kronor ävensom medelsanvisning till en bromsvagn och en tankanläggning vid provningsanstalterna i Ultuna med tillhopa 28 000 kronor. Å andra sidan har anslaget minskats med ett belopp av 2 000 kronor, som för innevarande budgetår beviljats för en engångsutgift.

Utskottet. Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens maskin- och redskapsprov-ningsanstalter: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 57 400 kronor.

78:o) **Bidrag till jordbrukstekniska institutet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkten 93 (s. 135) gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till jordbrukstekniska institutet* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 250 000 kronor.

79:o) **Befrämjande av landsbygdens elektrifiering.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 94 (s. 136—137) innebär anslagsanvisning för ändamålet med ett oförändrat belopp av 3 000 000 kronor.

Departementschefen har anfört i ärendet:

»Jag torde först få erinra om att Kungl. Maj:t, sedan elektrifieringsberedningen i skrivelse den 25 oktober 1948 hemställt att få disponera den spärrade delen av anslaget för budgetåret 1947/48, 3 000 000 kronor, genom beslut den 30 december 1948 medgivit, att av sagda medel finge tagas i anspråk ett belopp av 1 000 000 kronor. Tillsammans med det i riksstaten för innevarande budgetår upptagna anslaget, 3 000 000 kronor, ha sålunda för detta budgetår 4 000 000 kronor ställts till förfogande för den statsunderstödda elektrifieringsverksamheten.

Läget nödvändiggör, att denna verksamhet hålles inom en snäv ram även under nästa budgetår. Någon ökning av medelsanvisningen kan jag därför icke förorda. Å andra sidan synes det önskvärt, att verksamheten icke skall behöva ytterligare inskränkas i förhållande till den omfattning den har under innevarande budgetår. Man bör därför enligt min mening räkna med att, såvida läget icke skulle ytterligare skärpas, av de återstående spärrade medlen 1 000 000 kronor skola ställas till förfogande för verksamheten under budgetåret 1949/50. Därest det skulle befinnas möjligt att medgiva, att även återstoden av dessa medel får tagas i anspråk, torde de belopp, som därvid bliva disponibla, böra fördelas lika på innevarande och nästa budgetår. Jag vill till slut anmärka, att det enligt min uppfattning är lämpligt att vid behandlingen av ansökningar om statsbidrag för här ifråga-

varande ändamål en viss prövning sker av angelägenhetsgraden hos de olika företagen. Härigenom torde det bliva möjligt att i någon mån eliminera olägenheterna av den av omständigheterna framtvingna begränsningen av bidragsverksamheten.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer,

att riksdagen må till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor.

80:o) **Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkten 95 (s. 137—138) gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 160 000 kronor.

81:o) **Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånefond.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 96 (s. 138—140) om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 325 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslaget med 100 000 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för av lantbruksstyrelsen framställt förslag ävensom för yttrande av statskontoret anfört följande i ärendet:

»I samband med anmälan av förslag om stödåtgärder för maskinhållningen inom jordbruket (prop. 188/1948) uttalade föredragande departementschefen, att ökad maskinanvändning och mekanisering av driften vore ett av de viktigaste leden i strävandena att åstadkomma bättre produktionsbetingelser och höjda arbetsprestationer i jordbruket. Jag vill i anslutning härtill framhålla, att en utvidgning av den gemensamma maskinanvändningen är en av de allra snabbast verkande rationaliseringsåtgärderna och därför i nuvarande läge i hög grad förtjänar det allmännas stöd.

Jordbrukets maskinlånefond har under årens lopp i allt större omfattning tagits i anspråk för utlämnande av lån. De beviljade lånebeloppen ha stigit från 895 000 kronor under budgetåret 1941/42 till 7 479 400 kronor under budgetåret 1947/48. Jag förordar i annat sammanhang denna dag, att riksdagens medgivande skall inhämtas till att under innevarande budgetår den bidragsram, inom vilken maskinlån må beviljas och utfästelser om bidrag göras, skall höjas från det i propositionen nr 188/1948 angivna beloppet av 500 000 kronor till 1 500 000 kronor. Vidare har jag för avsikt att förordna, att för nästa budgetår skall anvisas ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor till jordbrukets maskinlånefond. I anslutning härtill anser jag, att motsvarande gräns för nästa budgetår, i enlighet med lantbruksstyrelsens för-

slag, bör sättas till 1 500 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga föreskrifter härom.»

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånefond* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kronor.

82:o) **Jordbrukets upplysningsnämnd.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 98 (s. 140—142) om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 43 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning av anslaget med 1 000 kronor. Beräkningen innefattar höjningar med 100 kronor i anledning av att nämndens sekreterare föreslås skola uppföras å extra ordinarie stat med placering i lönegrad 24, med 100 kronor av posten pressvisningar och 500 kronor av posten reseersättningar. Eftersom nämnden numera erhållit tjänstebrevsrätt förordas en sänkning av expensposten med 1 200 kronor. Vidare föreslås posten prenumeration och litteratur i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag skola nedsättas med 500 kronor. Reglerad befordringsgång bör tillämpas beträffande nämndens kontorsbiträde. Vid bifall till förslagen rörande sekreteraren och kontorsbiträdet bör anslaget uppföras såsom förslagsanslag.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer således,

att riksdagen må till *Jordbrukets upplysningsnämnd* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 43 000 kronor.

H. Jordbrukets rationalisering m. m.

83:o) **Bidrag till jordbrukets rationalisering.** Kungl. Maj:t har under punkten 99 (s. 142—146) föreslagit, att anslagsanvisningen till ändamålet måtte bestämmas till 18 000 000 kronor, vilket belopp vid jämförelse med motsvarande anvisning för innevarande budgetår innebär en ökning med 2 000 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 117 av herr *Aaby-Ericsson m. fl.* och II: 141 av herr *Stattin m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen ville besluta att reservationsanslaget å 18 000 000 kronor till bidrag till jordbrukets rationalisering måtte fördelas med 5 000 000 kronor för bidrag till yttre och 13 000 000 kronor för bidrag till inre rationaliseringsverksamhet.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 25 augusti 1948 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att förevarande anslag för budgetåret 1949/50 måtte uppföras med ett belopp av 23 000 000 kronor. Lantbruksstyrelsen har härvid anfört huvudsakligen följande.

Av det för innevarande budgetår anvisade anslaget ha 5 000 000 kronor avsetts för *yttre rationalisering*. Enligt lantbruksstyrelsens förmenande kan omfattningen av denna verksamhet icke heller under nästkommande budgetår bliva så stor, som förutsatts i propositionen nr 75 till 1947 års riksdag, eller mellan 20 och 25 miljoner kronor. Å andra sidan bör man utgå ifrån att lantbruksnämnderna, sedan det första årets organisationsarbete avslutats och nödig rutin erhållits, skola kunna bedriva en icke obetydligt ökad verksamhet i denna centrala del av arbetet. Då lantbruksstyrelsen ännu saknar längre tids erfarenhet av verksamheten, har lantbruksstyrelsen för budgetåret 1949/50 beräknat en höjning av delposten med allenast 2 000 000 kronor till 7 000 000 kronor. Härav torde ett belopp av högst 250 000 kronor få användas för utbetalande av statsbidrag till odlingsvägar i Norrland och Dalarna, vartill bidrag beviljats före den 1 juli 1948.

För *inre rationalisering* ha beräknats 11 000 000 kronor. Under de senaste budgetåren ha hushållningssällskapen ansökt om medel för bidrag till täckdikning till ett sammanlagt belopp av omkring 2 000 000 kronor årligen. Till sådana åtgärder, för vilka bidrag tidigare utgått ur anslaget till förbättring av ofullständiga jordbruk m. m. ha bidragsbeloppen under senare år uppgått till cirka 6 000 000 kronor. Lantbruksstyrelsen finner det vara av synnerlig vikt att behovet av stöd för rationalisering av nu nämnd art kan tillgodoses i större utsträckning än tidigare. Med hänsyn till att en mycket stor del av dessa förbättringsåtgärder vidtagas av jordbrukarna själva och utföras maskinellt synes ej heller arbetsmarknadsläget utgöra hinder för en intensifiering. Lantbruksstyrelsen beräknar behovet av bidragsmedel för här ifrågakvarande ändamål till 8 000 000 kronor. Härav torde liksom innevarande budgetår ett belopp av 50 000 kronor få användas för att bestrida kostnaderna för sådana syneförrättningar, som omförmälas i 7 § lagen den 30 juni 1947 (nr 288) om uppsikt å jordbruk.

För nybyggnad och förbättring av ekonomibyggnader, däri inbegripet gödselvårds- och siloanläggningar, beräknade centrala lantbrukskommittén medelsbehovet till 6 000 000 kronor under det första budgetåret. Behovet av en ökad insats för förbättring av ekonomibyggnaderna på de nu bidragsberättigade jordbruken är sedan många år så väl dokumenterat, att lantbruksstyrelsen anser sig icke kunna beräkna medelsbehovet för bidrag till ifrågakvarande verksamhet lägre än till 6 500 000 kronor för nästa budgetår.

Den av skogsvårdsstyrelserna bedrivna betesverksamheten i Norrland och Kopparbergs län kommer från och med den 1 juli 1949 att överföras å lantbruksnämnderna. Till verksamheten bör från och med nästa budgetår utgå bidrag ur anslaget till den inre rationaliseringen. Enligt uppgifter från lantbruksnämnderna och skogsvårdsstyrelserna ha bidrag beviljats ett jämförelsevis stort antal företag men bidragen ha till större delen ännu icke utbetalats, eftersom bidragstagarna i allmänhet ha fem år på sig för att vidtaga de planerade åtgärderna. Härutöver föreligga emellertid ett antal preliminära kontrakt, där bidrag ställts i utsikt, om nödiga medel anvisas. Skogsstyrelsen har framhållit vikten av att tillräckliga medel ställas till förfogande, så att företagen, som ofta ha påbörjats, kunna fullföljas och det omfattande förberedelsearbetet för skogsvårdsområdets bildande icke skett förgäves. Bidragsbehovet under budgetåret 1949/50 för de företag, beträffande vilka definitiva eller preliminära kontrakt redan slutits eller un-

der innevarande budgetår komma att slutas, har av skogsvårdsstyrelserna och lantbruksnämnderna i samråd beräknats till 978 000 kronor. Behovet av bidragsmedel för företag, som böra kontrakteras efter den 1 juli 1949, har av samma myndigheter uppskattats till 630 000 kronor. Sammanlagda medelsbehovet skulle sålunda uppgå till i runt tal 1 600 000 kronor. Lantbruksstyrelsen finner erforderligt, att 1 500 000 kronor finnas tillgängliga för ändamålet under nästkommande budgetår.

För den inre rationaliseringen skulle således föreligga ett bidragsbehov av $(8\,000\,000 + 6\,500\,000 + 1\,500\,000 =)$ 16 000 000 kronor.

Det sammanlagda behovet av bidragsmedel för nästa budgetår för jordbrukets rationalisering skulle följaktligen enligt lantbruksstyrelsens beräkningar uppgå till $(7\,000\,000 + 16\,000\,000 =)$ 23 000 000 kronor. Liksom under innevarande år bör Kungl. Maj:t äga befogenhet att vidtaga den förändring i fördelningen av bidragsmedlen mellan yttre och inre rationalisering, som kan finnas lämplig med hänsyn till efterfrågan på bidrag och till omständigheterna i övrigt.

Lantbruksstyrelsen har därjämte i särskild skrivelse den 25 augusti 1948 föreslagit, att gällande bestämmelser angående bidrag till yttre rationalisering skulle ändras så, att lantbruksnämnd, då så erfordrades för att genomföra rationaliseringsprojekt som nämnden funne angeläget ur allmän synpunkt, skulle få möjlighet att bestrida kostnader för lantmåteriförrättningar och sammanläggningar samt vissa därmed förenade utgifter. Kostnaderna borde utgå från förevarande anslag.

Statskontoret och lantmåteristyrelsen ha icke haft något att erinra mot sistnämnda framställning. Dock borde enligt lantmåteristyrelsen garantier skapas för att sakägare icke skulle kunna få bidrag för samma förrättning från både lantmåteristyrelsen och lantbruksnämnden.

Därjämte har departementschefen anmält en från *Älvsborgs läns södra hushållningssällskap* inkommen anhållan om gottgörelse med 8 095 kronor för av sällskapet beviljade bidrag till gödselvårdsanläggningar, vilka bidrag lantbruksstyrelsen ansett sig icke kunna utbetala, enär de utgått med mer än 200 kronor per anläggning.

Statskontoret har förklarat sig icke vilja motsätta sig att den begärda gottgörelsen utbetalas. Däremot har *riksräkenskapsverket* uttalat, att gällande bestämmelser icke medgiva sådan utbetalning.

Departementschefen har anfört:

»Med hänsyn till nödvändigheten att begränsa statsutgifterna och investeringarnas omfattning bestämdes ifrågavarande anslag för innevarande budgetår till ett belopp, väsentligt understigande vad som enligt 1942 års jordbrukskommittés beräkningar kunde antagas vara erforderligt såsom genomsnitt för en längre tidrymd. Av samma skäl finner jag det nödvändigt, att medelsanvisningen under ifrågavarande anslag även för nästa budgetår blir betydligt lägre än vad som i och för sig vore motiverat. Jag kan därför icke förorda en anslagshöjning av den storlek, som lantbruksstyrelsen föreslagit. En viss höjning av anslaget är dock även enligt min uppfattning påkallad. Vid bedömandet av medelsbehovet synes nämligen hänsyn böra tagas till att lantbruksnämndernas arbete kommit i gång först

successivt under innevarande budgetår. Vidare bör beaktas att, i enlighet med vad jag förordat vid behandlingen av lantbruksnämndernas avlöningsanslag, från och med nästa budgetår under nu ifrågavarande anslag böra bestridas även kostnaderna för den betesförbättringsverksamhet i Norrland utom lappmarkerna, som skogsvårdsstyrelserna hittills bedrivit med anlåtande av det norrländska skogsproduktionsanslaget. Lantbruksstyrelsen har beräknat medelsbehovet enbart för sistnämnda verksamhet till omkring 1 500 000 kronor. Även om denna uppskattning förefaller väl hög motivera enligt min mening nu berörda faktorer en höjning av anslaget med 2 000 000 kronor redan för att lantbruksnämndernas bidragsverksamhet för yttre och inre rationalisering under nästa budgetår skall kunna bibehållas vid i huvudsak den omfattning den kan beräknas uppnå under senare delen av innevarande budgetår. Jag förordar därför att anslaget för nästa budgetår upptages med 18 000 000 kronor. Av detta belopp böra 6 000 000 kronor avses för bidrag till yttre och 12 000 000 kronor för bidrag till inre rationalisering. I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör Kungl. Maj:t, om förhållandena skulle giva anledning därtill, äga rätt att vidtaga jämkning i sagda fördelning. Ur anslaget torde vidare, liksom under nu löpande budgetår, få bestridas kostnaderna för sådana syneförrättningar, som omförmälas i 7 § lagen den 30 juni 1947 om uppsikt å jordbruk, ävensom få användas högst 250 000 kronor för utbetalande av statsbidrag till byggande av odlingsvägar i Norrland och Dalarna.

Vad vidare angår lantbruksstyrelsens förslag, att lantbruksnämnd under vissa villkor skulle få bestrida kostnader för lantmäteriförrättningar och sammanläggningar samt vissa därmed förenade kostnader i samband med åtgärder för yttre rationalisering, vill jag erinra om att samma förslag på sin tid framlades av 1947 års centrala lantbrukskommitté. I propositionen nr 149/1948 uttalade min företrädare i ämbetet med anledning därav, att han i och för sig icke hade något att erinra mot de synpunkter, som lågo till grund för kommitténs förslag. Frågan, om och i vad mån rationaliseringsorganen borde utbetala dylika bidrag, stode emellertid i nära samband med utformningen av bestämmelserna om taxor för lantmäteriförrättningar och om de statsbidrag, som genom lantmäteriorganisationen utbetalades för sådana förrättningar. Då dessa frågor vore under utredning i lantmäteristyrelsen, ansåg han det lämpligast, att kommitténs förslag på denna punkt skulle prövas först i samband med behandlingen av de förslag till nya taxe- och bidragsbestämmelser, som vore att vänta från lantmäteristyrelsen. Enligt vad lantmäteristyrelsen nu upplyst torde det emellertid komma att dröja, innan nämnda förslag utarbetats och därpå grundade nya taxebestämmelser kunna utfärdas. Med hänsyn härtill vill jag tillstyrka den av lantbruksstyrelsen nu föreslagna utvidgningen av lantbruksnämndernas rätt att lämna bidrag till åtgärder för yttre rationalisering. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga den författningsändring ävensom utfärda de föreskrifter i övrigt, som kunna erfordras i anledning av vad jag nu förordat.

Beträffande slutligen framställningen från Älvsborgs läns södra hushållningssällskap vill jag med hänsyn till föreliggande omständigheter förorda, att sällskapet erhåller gottgörelse av statsmedel för ifrågavarande utbetalningar. Denna gottgörelse torde, därest riksdagen icke har något att erinra däremot, få utgå från förevarande anslag.»

Utskottet. Kungl. Maj:t har föreslagit, att från och med nästa budgetår från nu ifrågavarande anslag böra bestridas även kostnaderna för den verksamhet för betesförbättring i Norrland utom lappmarkerna, som hittills bedrivits av skogsvårdsstyrelserna med anlitande av det norrländska skogsproduktionsanslaget. Sagda kostnader, som lantbruksstyrelsen beräknat till omkring 1 500 000 kronor för nästa budgetår, skola utgå ur de medel, som anslås till den inre rationaliseringen. Vid sådant förhållande innebär den av Kungl. Maj:t förordade fördelningen av anslagsökningen såsom i motionerna påpekats att anslaget till den inre rationaliseringen faktiskt minskas såvitt angår nuvarande ändamål. Utskottet vill emellertid erinra om att lantbruksnämndernas verksamhet kommit i gång först under innevarande budgetår, varför erfarenhet ännu saknas i fråga om såväl deras totala medelsbehov för rationaliseringen av jordbruket som huru de anslagna medlen lämpligast böra fördelas på den yttre och den inre rationaliseringen. Under innevarande budgetår har Kungl. Maj:t med hänsyn härtill varit bemyndigad att vidtaga jämkning i den angivna fördelningen. Enahanda bemyndigande avses skola meddelas för budgetåret 1949/50. Då utskottet förutsätter att jämkning kommer till stånd, så snart behov därav föreligger, är motionernas syfte enligt utskottets mening tillräckligt tillgodosett genom ett sådant bemyndigande.

På grund av vad sålunda anförts och då utskottet ej heller i övrigt har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 117 och II: 141, till *Bidrag till jordbrukets rationalisering* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 18 000 000 kronor.

84:o) **Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti.** Kungl. Maj:t har under punkten 100 (s. 146—147) föreslagit riksdagen att för nästa budgetår medgiva att statlig kreditgaranti må beviljas för lån för yttre rationalisering, lån för inre rationalisering och jordbruksegnahemslån intill ett belopp för ettvarit slag av lån av 20 000 000 kronor samt för driftslån intill ett belopp av 8 000 000 kronor ävensom att till täckande av förluster på grund av garantien anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor. Anslagsanvisningen innebär vid jämförelse med innevarande budgetår, att garanti-beloppet för såväl den yttre som den inre rationaliseringen höjts med 5 000 000 kronor samt för driftslån med 3 000 000 kronor.

Departementschefen har tillika hemställt att Kungl. Maj:t skall erhålla befogenhet att medgiva jämkning i fördelningen av maximibeloppen ej blott

såsom under innevarande budgetår mellan lån för yttre rationalisering och jordbruksegnahemslån utan även mellan dessa båda grupper av lån samt lån för inre rationalisering, därvid departementschefen framhållit, att Kungl. Maj:t redan äger motsvarande befogenhet beträffande bidragen till yttre och inre rationalisering.

Utskottet. Under tillstyrkande av framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) medgiva att under budgetåret 1949/50 statlig kreditgaranti må beviljas för *dels* lån avseende yttre rationalisering intill ett belopp av 20 000 000 kronor, lån för inre rationalisering intill samma belopp samt jordbruksegnahemslån intill ett belopp av likaledes 20 000 000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att, om förhållandena skulle giva anledning därtill, medgiva jämkning i sagda fördelning, *dels* driftslån intill ett belopp av 8 000 000 kronor;

2) till *Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

85:o) **Ersättning åt riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m.** Kungl. Maj:t har under punkten 101 (s. 147—150) föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor, därvid framhållits att det bör ankomma på Kungl. Maj:t att, i avbidan på ett närmare ställningstagande till riksbankens framtida uppgifter och organisation i samband med ett väntat förslag från 1945 års bankkommitté, träffa överenskommelse med riksbanken om de grunder, efter vilka ersättning bör utgå under nästa budgetår.

Utskottet. Under erinran om att riksdagen å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 för enahanda ändamål anvisat ett förslagsanslag av 325 000 kronor tillstyrker utskottet bifall till framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Ersättning åt riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

86:o) **Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 102 (s. 150) — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

87:o) **Kolonisation: Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning under punkten 103 (s. 150—151) och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kolonisation: Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 300 000 kronor.

88:o) **Kolonisation: Understödjande av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde.** Kungl. Maj:t har under punkten 104 (s. 151—152) föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 5 600 kronor.

Departementschefen har, efter redogörelse för en framställning av lantbruksstyrelsen, anfört följande:

»Såsom lantbruksstyrelsen föreslagit torde Alträskes nybyggesnämnd böra upphöra med utgången av innevarande budgetår och förvaltningen av ifrågavarande kolonisationsområde från och med nästa budgetår övertagas av lantbruksnämnden i Norrbottens län. Liksom övriga jordanskaffningsföretag torde området böra redovisas under jordfonden. Då emellertid överföring till fonden icke torde kunna ske förrän tidigast den 1 juli 1950, blir ett särskilt anslag till kostnaderna för områdets förvaltning erforderligt även under nästa budgetår. Anslaget synes i enlighet med lantbruksstyrelsens beräkning böra upptagas med 5 600 kronor.»

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kolonisation: Understödjande av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 5 600 kronor.

89:o) **Kolonisation: Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl.** Av det för innevarande år anvisade anslaget, 370 000 kronor, ha 220 000 kronor ställts till lantbruksstyrelsens och 150 000 kronor till domänstyrelsens förfogande. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 105 (s. 152—154) innebär en höjning av medelsanvisningen för lantbruksstyrelsens del till 300 000 kronor. Ökningen hänför sig till en beräknad utvidgning av förbättringsverksamheten.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kolonisation: Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 450 000 kronor.

90:o) **Kostnader för nyodling m. m. å kronotorp.** I enlighet med av domänstyrelsen verkställd beräkning av medelsbehovet har Kungl. Maj:t under punkten 106 (s. 154—155) hemställt, att riksdagen må för ändamålet anvisa ett med 1 000 kronor till 104 000 kronor minskat anslag. Tillika har förordats bemyndigande för domänstyrelsen att, då särskilda skäl därtill föreligga, i undantagsfall få av anslaget bevilja bidrag till betesanläggning vid kronolägenheter, även om dessa med hänsyn till sitt läge kunna komma att ingå i skogsvårdsområde, dock under förutsättning att bildandet av dylikt område icke kan väntas bli genomfört inom de närmaste åren.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för nyodling m. m. å kronotorp* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 104 000 kronor.

91:o) **Betesförsök i Norrland.** Under punkten 107 (s. 155—157) har Kungl. Maj:t hemställt om ett reservationsanslag av 30 000 kronor för nästa budgetår för anordnande av betesförsök i Norrland. Av i ärendet åberopad utredning framgår, att försöken avses skola bedrivas under en följd av år, minst fem, och draga ungefär lika kostnad för varje år.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Betesförsök i Norrland* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

92:o) **Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkten 108 (s. 158—159) föreslagit riksdagen att medgiva, att under budgetåret 1949/50 må beviljas statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa 4 000 000 kronor, ävensom att till ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 3 600 000 kronor.

I samband härmed har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 123 av herr *Sundelin* och II: 147 av herr *Stjärne m. fl.*, i vilka motioner hemställts att under budgetåret 1949/50 måtte dels beviljas statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa 5 000 000 kronor, dels till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag anvisas ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 25 augusti 1948 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att statens avdikningsanslag för nästa budgetår måtte uppföras med 5 500 000 kronor samt att bidragstilldelningen från anslaget för samma budgetår måtte bestämmas till högst 7 000 000 kronor. Styrelsen har härvid i huvudsak anfört följande.

Under budgetåret 1947/48 ha bidrag från avdikningsanslaget beviljats dels av Kungl. Maj:t till fyra företag med tillhoppa 34 500 kronor och dels av lantbruksstyrelsen till 627 företag med tillhoppa 4 965 495 kronor eller med sammanlagt 4 999 995 kronor.

Vid ingången av budgetåret 1948/49 funnos hos lantbruksstyrelsen inneliggande ansökningar om statsbidrag till 1 797 torrlägningsföretag, representerande ett bidragsbelopp, som kan beräknas till omkring 7 500 000 kronor. Härutöver torde under samma budgetår nya ansökningar kunna förväntas inkomma till ett sammanlagt belopp av cirka 4 500 000 kronor.

För att under löpande budgetår samtliga såväl föreliggande som under året motsedda ansökningar skola kunna tillgodoses, erfordras således en bidragstilldelning av $(7\,500\,000 + 4\,500\,000 =)$ 12 000 000 kronor. Emellertid må för ändamålet bidrag från statens avdikningsanslag beviljas till ett belopp av endast 4 000 000 kronor. Av de för budgetåret 1948/49 föreliggande och påräknade ansökningarna om statsbidrag kunna följaktligen ansökningar till sammanlagt $(12\,000\,000 - 4\,000\,000 =)$ 8 000 000 kronor väntas bli öfverförda till budgetåret 1949/50. Jämväl under sistnämnda budgetår torde nya ansökningar kunna väntas inkomma till ett belopp av omkring 4 500 000 kronor. För att under budgetåret 1949/50 tillgodose ansökningar om statsbidrag skulle således erfordras i runt tal $(8\,000\,000 + 4\,500\,000 =)$ 12 500 000 kronor.

Till undvikande av att, såsom tidigare varit fallet, ansökningarna om statsbidrag på grund av brist på medel hopas i lantbruksstyrelsen och, till allvarlig olägenhet för avdikningsverksamheten, bli avgjorda först efter flera års väntan, synes bidragstilldelningen böra avvägas så, att den nuvarande anhopningen av torrlägningsärenden om möjligt kan i huvudsak avverkas inom de närmaste åren. Med hänsyn härtill torde bidragstilldelningen från anslaget under budgetåret 1949/50 icke böra sättas lägre än till 7 000 000 kronor. Även med en bidragstilldelning av denna storlek torde det icke bli möjligt att under budgetåret tillgodose andra än de med hänsyn till nyttighetsgraden mest angelägna företag.

Lantbruksstyrelsen har slutligen erinrat om att 1948 års riksdag medgivit Kungl. Maj:t att inom ramen för den för varje budgetår medgivna bidragstilldelningen av ifrågavarande anslag årligen disponera ett belopp av 20 000 kronor för bidrag till vissa undersökningar rörande äldre torrlägningsföretag. Styrelsen har förutsatt, att detta medgivande tillika skulle omfatta åtgärder, som oberoende av visst företag avse att gagna torrlägningsverksamheten i dess helhet.

Departementschefen har anfört:

»I nuvarande läge kan jag icke förorda någon höjning av bidragstilldelningen från avdikningsanslaget utan anser, att denna för nästa budgetår bör bestämmas till samma belopp som för innevarande budgetår eller 4 000 000 kronor. I anslutning härtill torde även medelsanvisningen under anslaget böra bibehållas vid oförändrat belopp av 3 600 000 kronor.

Därest riksdagen ej har något att erinra däremot, torde från det belopp av 20 000 kronor, som Kungl. Maj:t äger att — inom ramen för den varje budgetår medgivna bidragstilldelningen av ifrågavarande anslag — årligen disponera för bidrag till vissa undersökningar rörande äldre torrlägningsföretag, jämväl få bestridas kostnader för åtgärder vilka, oberoende av visst företag, avse att gagna torrlägningsverksamheten i dess helhet.»

Utskottet. Såsom i ärendet framhållits är det angeläget, att ansökningar om statsbidrag för ifrågavarande ändamål kunna avgöras utan större dröjsmål. Ehuru det ur denna synpunkt är önskvärt att bidragstilldelningen och medelsanvisningen fastställas till sådana belopp att de påtalade olägenheterna avhjälpas, finner utskottet sig dock med hänsyn till det nuvarande statsfinansiella läget icke kunna förorda någon höjning därav. På grund av vad sålunda anförts och då utskottet ej heller i övrigt har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 123 och II: 147,

1) medgiva, att under budgetåret 1949/50 må beviljas statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhopa 4 000 000 kronor;

2) till *Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 3 600 000 kronor.

93:o) *Grundförbättringar: Förrättningskostnader till vissa torrlägningsföretag.* Under punkten 109 (s. 159—160) har departementschefen anmält, att någon medelsanvisning under anslaget för budgetåret 1949/50 icke torde vara erforderlig på grund av uppkommen behållning, vilket utskottet velat för riksdagen

omförmäla.

94:o) *Tilläggsbidrag till vissa statsunderstödda torrlägningsföretag.* Under punkten 111 (s. 160—161) har departementschefen anmält, att någon medelsanvisning under anslaget för budgetåret 1949/50 icke torde vara erforderlig på grund av uppkommen behållning, vilket utskottet velat för riksdagen

omförmäla.

95:o) *Arrendenämnder.* Under tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning under punkten 112 (s. 161) — innebärande medelsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arrendenämnder* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

96:o) *Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer.* Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning under punkten 113 (s. 161) — innebärande medelsanvisning med oförändrat belopp — och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

I. Fiskeriväsendet.

97:o) **Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar.** Under punkten 114 (s. 162—172) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — förutom att medgiva ändringar i personalförteckningen för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök och godkänna ändrad avlöningsstat — för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett anslag av 610 400 kronor, vilket innebär en ökning med 6 800 kronor jämfört med innevarande budgetårs anslag.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 169 av herrar *Arrhén* och *Gustavson* samt II: 210, likalydande, av herr *Staräng m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte uttala sig för att undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket samt undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket i fortsättningen skulle benämnas respektive sötvattensfiskelaboratoriet och havsfiskelaboratoriet samt att enklare och klarare benämningar jämväl i övrigt skulle övervägas för institutionerna inom fiskeristyrelsens verksamhetsområde; ävensom

2) I: 168 av herr *Hällgren* och II: 211, likalydande, av herrar *Skoglund* i Umeå och *Levin*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att dels indraga en i fiskeristyrelsens personalförteckning upptagen byråinspektörstjänst i 27 lönegraden, dels ock i personalförteckningen uppföra en laboratorstjänst för ostkustfisket i lönegrad Ca 29.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök omfattar förutom själva styrelsen, bestående av tre byråer och en tillsynsavdelning med undersökningslaboratorium, en undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket, en undersöknings- och försöksanstalt för havsfisket samt vidare statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov (Skagerak) ävensom statens undersökningsfartyg för fiskeriadministrationen (Eystrasalt).

I sitt anslagsäskande för nästa budgetår har *fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök* hemställt om ett med 53 950 kronor till 657 550 kronor förhöjt avlöningsanslag för nästa budgetår. Av det sålunda beräknade medelsbehovet hänföra sig 304 500 kronor till fiskeristyrelsen, 69 600 kronor till undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket, 126 600 kronor till undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket, 135 450 kronor till statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov samt 21 400 kronor till statens undersökningsfartyg för fiskeriadministrationen.

Styrelsen har bland annat hemställt, att en laboratorstjänst i lönegrad Ca 29 för ostkustfisket måtte inrättas.

Härutinnan har styrelsen till en början erinrat om att de arbetsuppgifter som tidigare åvilat laboratorn för östersjöfisket, vilken tjänst indragits den 1 juli 1948, numera åläge byrånspektören på byrån för saltvattensfisket.

Denna förening av byråinspektörs- och undersökningsgöromål hade visat sig behäftad med stora olägenheter för arbetet inom styrelsen. Sålunda hade den ifrågavarande byråinspektören alltsedan sistnämnda dag oavbrutet måst ägna sig åt undersökningsarbeten ombord å fartyget Eystrasalt. Med hänsyn till den intensifiering av undersökningsarbetet inom östersjöområdet, som påkallades av fiskarens organisationer och som styrelsen funne nödvändig, måste man räkna med att byråinspektören i fråga helt komme att tagas i anspråk för dessa göromål. Detta bortfall av den vid sidan av byråns chef ende rutinerade befattningshavaren å byrån innebure givetvis en avsevärd försvagning av styrelsens möjligheter att fullgöra sina arbetsuppgifter och motiverade enligt styrelsens uppfattning inrättande av den föreslagna laboratorstjänsten.

Styrelsen har vidare bland annat föreslagit att för fiskeriassistenterna och fiskeriaspiranterna hos styrelsen måtte fastställas en befordringsgång av i huvudsak samma innebörd som den, vilken redan tillämpas för vetenskapligt utbildade assistenter vid statens bakteriologiska, rättskemiska och farmaceutiska laboratorier samt vid statens institut för folkhälsan, d. v. s. från Cf 22 till Ce 27.

Styrelsen har beträffande fartyget Skagerak föreslagit, att tjänsten såsom trålmästare i Ce 15, vilken intill utgången av år 1948 uppehållits av en överårig befattningshavare, skulle sammanföras med en nu kollektivavtalsavlönad båtsmanstjänst till en trålmästartjänst i lönegrad Ce 13. Sammanförandet har motiverats med att därigenom en rationellare arbetsfördelning skulle vinnas. Styrelsen har vidare förordat en föreslagen utökning av den kollektivavtalsavlönade personalen med ytterligare en förste motorman och ett stewardbiträde, vilket förslag föredragande statsrådet enligt uttalande i prop. nr 49/1948 då icke ansett sig kunna biträda.

Vad angår fartyget Eystrasalt har styrelsen föreslagit en höjning med 750 kronor av fartygets avlöningsanslag för att i någon mån kunna tillmötesgå ett särskilt av fiskarena på ostkusten uttalat önskemål, att fartyget måtte hållas i gång längre tid av året än nio och en halv månader. Med de föreslagna ökningarna skulle fartyget enligt styrelsens beräkningar kunna hållas bemannat i tio månader.

I skrivelse den 24 november 1948 har styrelsen hemställt, att den för undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket för nästa budgetår avsedda arvodesposten måtte uppräknas med 4 000 kronor till 14 400 kronor för bestridande av halva årsarvodet till en instrumentmakare. Återstoden av arvodet avsåges skola bestridas av oceanografiska institutet i Göteborg.

Remissutlåtande över styrelsens anslagsäskande har avgivits — förutom av statens lönenämnd — av statskontoret, som i huvudsak avstyrkt styrelsens förslag.

Departementschefen har bland annat anfört i ärendet:

»Den organisation av fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, som nu gäller, genomfördes den 1 juli 1948. Redan med hänsyn till att några tillförlitliga erfarenheter rörande den nya organisationen ännu ej vunits, anser jag i likhet med statskontoret, att annan ändring av den för styrelsen fast-

ställda personalförteckningen icke nu bör ifrågakomma än att ordinarie kontorsbiträdestjänster inrättas enligt grunderna för befordringsgången för kontorspersonal. Sålunda bör ett kontorsbiträde i Ce 8 vid vardera av tillsynsavdelningen samt undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket överföras å ordinarie stat.

Frågan om fastställande av ny befordringsgång för fiskeriassistenterna och aspiranterna synes ej nu böra prövas. Vid sådant förhållande bör ej heller assistenten å tillsynsavdelningen nu uppflyttas i högre lönegrad.

Mot förslaget att utbyta den nuvarande trälmästartjänsten i Ce 15 å fartyget Skagerak mot en liknande befattning i Ce 13 har jag intet att erinra. Däremot kan jag icke biträda framställningen om utökning av besättningen å fartyget med en motorman och ett stewardbiträde. Då jag i likhet med fiskeristyrelsen anser, att fartyget Eystrasalt om möjligt bör hållas i gång något längre tid om året än som nu är fallet, tillstyrker jag att fartygets avlöningsanslag uppräknas med de för ändamålet av styrelsen beräknade beloppen.

Förslaget att beräkna medel till halva avlöningskostnaden för en instrumentmakare, vilken undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket skulle dela med oceanografiska institutet, kan jag biträda. Då anstalten får tillgång till denna arbetskraft, bör det emellertid bliva möjligt att inbespara icke obetydliga belopp, som eljest skolat användas till kostnader för reparationer å instrument m. m. Jag anser därför den i omkostnadsstaten för anstalten upptagna delposten övriga utgifter: instrument- och laboratoriekostnader kunna minskas med ett mot ifrågavarande avlöningskostnader svarande belopp.»

Kungl. Maj:ts förslag jämte automatiska förändringar skulle medföra, att i personalförteckningen för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök antalet kontorsbiträdestjänster skulle ökas med två samt beträffande själva styrelsen ordinarieposten uppräknas med 5 600 kronor och icke-ordinarieposten minskas med 8 600 kronor. För undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket skulle ordinarieposten ökas med 900 kronor och icke-ordinarieposten med 500 kronor. Beträffande undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket skulle ordinarieposten ökas med 5 100 kronor och icke-ordinarieposten minskas med 1 100 kronor. I fråga om statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov skulle icke-ordinarieposten ökas med 3 600 kronor samt beträffande statens undersökningsfartyg för fiskeriadministrationen icke-ordinarieposten och posten särskilda löneförmåner höjas med i avrundade tal 700 resp. 100 kronor.

Utskottet. I likhet med Kungl. Maj:t anser utskottet att närmare erfarenhet av den nuvarande organisationen bör avvaktas, innan ändringar däri vidtagas utöver vad som föranledes av den reglerade befordringsgången. Ehuru de skäl, som anförts för inrättandet av en laboratorsbefattning i lönegrad 29 för ostkustfisket, äro beaktansvärda, anser sig utskottet därför icke för närvarande kunna biträda förslaget därom. Utskottet förutsätter härvid, att Kungl. Maj:t, därest den nuvarande anordningen rörande ost-

kustfisket skulle visa sig mindre lämplig, för budgetåret 1950/51 inkommer med de förslag, vartill erfarenheterna under nästa budgetår kunna giva anledning.

Såsom påpekats i motionerna I: 169 och II: 210 äro de nuvarande benämningarna å institutionerna inom fiskeristyrelsens område ohanterliga och det skulle vara önskvärt att en förenkling kunde åstadkommas. Med hänsyn till den korta tid, som förflutit sedan riksdagen hade frågan angående institutionerna till behandling, synes det dock lämpligt att även härutinnan närmare erfarenhet av den nuvarande organisationens lämplighet avvaktas, innan någon ändring vidtages.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen, hemställer alltså,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 168 och II: 211,

1) medgiva, att i personalförteckningen för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök antalet kontorsbiträdestjänster ökas med två;

2) godkänna följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

Fiskeristyrelsen.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	60 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	2 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	182 900
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	»	1 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	28 300 kronor
		275 300

Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	42 400
---	--------	--------

Jordbruksutskottets utlåtande nr 1.

2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	1 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie perso- nal	»	18 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslags- vis</i>	»	7 200 kronor
		69 600

Undersöknings- och försöksanstalten för
havsfisket.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags- vis</i>	kronor	30 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>för- slagsvis</i>	»	10 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie perso- nal, <i>förslagsvis</i>	»	65 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslags- vis</i>	»	10 000 kronor
		116 200

Statens undersöknings- och bevaknings-
fartyg för havsfiskets behov.

1. Avlöningar till icke-ordi- narie personal, <i>för- slagsvis</i>	kronor	120 800
2. Rörligt tillägg, <i>förslags- vis</i>	»	6 300
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie per- sonal, <i>förslagsvis</i>	»	750 kronor
		127 850

Statens undersökningsfartyg för
fiskeriadministrationen.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	6 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie perso- nal, <i>förslagsvis</i>	»	13 900
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie per- sonal, <i>förslagsvis</i>	»	1 550 kronor
		21 450

Summa kronor 610 400;

3) till *Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 610 400 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 169 och II: 210 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

98:o) **Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader.** Under punkten 115 (s. 172—177) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett med 11 800 kronor till 266 500 kronor förhöjt belopp.

Höjningen hänför sig beträffande själva styrelsen med 2 000 kronor till posten reseersättningar och med 1 000 kronor till delposten laboratoriekostnader för tillsynsavdelningen. I fråga om undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket hänför sig ökningen med 600 kronor till posten reseersättningar, med 400 kronor till posten övriga expenser, med 100 till delposten bibliotek och med 1 000 kronor till laboratoriekostnader, medan delposten underhåll av byggnader och dammar föreslås minskad med 3 000 kronor. Vad angår undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket föreslås ett engångsbelopp, som för innevarande år uppgår till 300 kronor, ökat med 300 kronor för anskaffande av en pump, varjämte delposten övriga utgifter: instrument- och laboratoriekostnader böra minskas med 4 000 kronor på grund av förslaget att under anstaltens avlöningsanslag beräkna medel till avlönande av en instrumentmakare. I omkostnadsstaten för statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov föreslås delposterna till proviant samt till bränn- och smörjoljor höjda med 2 000 resp. 7 000 kronor samt delposten undersökningsmateriel med 3 200 kronor. Vad slutligen angår omkostnaderna för statens undersökningsfartyg för fiskeriadministrationen uppgår ökningen till 1 000 resp. 100 kronor för posterna till oljor och andra förbrukningsartiklar, varjämte en ny post å 100 kronor till sjukvård bör upptagas. Det avses, att Kungl. Maj:t i sinom tid skall fastställa stat för anslagets användning.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och hemställer,

att riksdagen må till *Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 266 500 kronor.

99:o) **Fiskeriintendenten m. m.: Avlöningar.** Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkten 116 (s. 177—178) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskeriintendenten m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 121 200 kronor.

100:o) **Fiskeriintendenten m. m.: Omkostnader.** Under punkten 117 (s. 178—179) har Kungl. Maj:t föreslagit en anslagsanvisning med 27 500 kronor. *Departementschefen* har i ärendet anfört.

»I likhet med fiskeristyrelsen anser jag, att den för reseersättningar avsedda anslagsposten, 9 400 kronor, bör höjas med hänsyn till den faktiska medelsåtgången under budgetåret 1947/48. Jag är emellertid icke beredd att biträda en höjning av nämnda anslagspost med större belopp än 16 000 kronor eller till 25 400 kronor. Därvid torde för fiskmästarnas resor böra avses 2 500 kronor. Sistnämnda resekostnader synas emellertid, liksom kostnaderna för fiskmästarnas avlöningar, slutligt böra gäldas av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel. På samma sätt som i avlöningsstaten torde därför i omkostnadsstaten för fiskeriintendenterna under rubriken 'Särskilda uppbördsmedel' böra upptagas en inkomsttitel 'Bidrag av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel' å belopp motsvarande de beräknade kostnaderna för fiskmästarnas reseersättningar. Då övriga poster i enlighet med styrelsens förslag böra upptagas med oförändrade belopp, skulle förevarande omkostnadsanslag för nästa budgetår behöva uppföras med (14 000 + 16 000 — 2 500 =) 27 500 kronor. Det torde få ankomma å Kungl. Maj:t att i sinom tid fastställa stat för anslaget användning.»

Utskottet. Biträdande framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskeriintendenten m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 27 500 kronor.

101:o) **Fiskets befrämjande i de särskilda orterna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 118 (s. 179—180) — innefattande medelsanvisning till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskets befrämjande i de särskilda orterna* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

102:o) **Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen.** Under punkten 119 (s. 180—182) har Kungl. Maj:t föreslagit att det för innevarande budgetår anvisade anslaget, 65 700 kronor, uppräknas till 89 000 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för en framställning av fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök i ärendet anfört:

»Erfarenheterna från exporten av fisk och fiskprodukter under den senaste tiden giva enligt min mening vid handen, att en viss kontroll över kvaliteten av de exporterade varorna är nödvändig, om denna export skall kunna få den omfattning och giva det ekonomiska utbyte, vartill i och för sig förutsättningar finnas. Frågan om formen för en dylik kontroll är för

närvarande föremål för övervägande inom jordbruks- och folkhushållningsdepartementen. Jag är därför ej för dagen beredd att taga ställning till densamma. Jag vill emellertid här erinra, att Kungl. Maj:t torde äga befogenhet att i administrativ väg uppställa vissa kvalitetsfordringar vid export av fisk och fiskprodukter. För den händelse det skulle visa sig erforderligt att utfärda dylika kvalitetsbestämmelser, torde vissa medel böra stå till Kungl. Maj:ts förfogande för anordnande av kontroll över bestämmelsernas efterlevnad. Jag tillstyrker därför fiskeristyrelsens förslag, att för detta ändamål för nästa budgetår skall anvisas ett belopp av 20 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser rörande användningen av beloppet.

Även i övrigt kan jag godtaga vad fiskeristyrelsen föreslagit under ifrågasvarande punkt.»

Utskottet. Biträdande framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen* för budgetåret 1949/50 anvisa ett *reservationsanslag* av 89 000 kronor.

103:o) *Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten.* I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 120 (s. 182—183) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

104:o) *Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 121 (s. 183—184) innebär anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp av 360 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 122 av herr *Petersson, Emil* och II: 143 av herr *Jacobsson* i Igelsbo m. fl., vari hemställts att riksdagen måtte besluta att ett anslag på 675 000 kronor av bensinskattemedel ställes till Kungl. Maj:ts förfogande för restitution till de fiskare, som förbrukat bensinen.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt anslagsäskande hemställt om ett oförändrat anslag av 360 000 kronor för nästa budgetår. Styrelsen har därvid meddelat att bensinförbrukningen vid det yrkesmässiga fisket under de senare åren syntes ha uppgått till omkring 2 000 000 liter

per år. Då det vore antagligt, att förbrukningen under budgetåret 1949/50 komme att bli ungefär lika stor, skulle alltså fiskarena med nuvarande skattesats, 45 öre per liter varav tilläggsskatt 27 öre, under nämnda budgetår komma att erlägga sammanlagt minst omkring 900 000 kronor i bensinskatt. Rörande återbäringen av den sålunda beräknade bensinskatten har styrelsen anfört bland annat följande.

Enligt fiskeristyrelsens mening har bensinskatten nu nått en sådan höjd och förhållandena i övrigt utvecklats i sådan riktning, att det kan ifrågasättas, huruvida icke åtminstone en del av den bensinskatt fiskarena ha att erlägga bör restitueras direkt till förbrukarna. Å andra sidan har den hittills tillämpade formen för återbäring av den av fiskarena erlagda bensinskatten visat sig vara synnerligen gagnelig. Genom bidrag av ifrågavarande anslag har nämligen organisationsarbetet bland fiskarena kunnat stödjas och medel ställas till förfogande för anordnande av fiskevård, mindre fiskehamnar och bryggor, telefonförbindelser m. m. i en utsträckning, som annars icke varit möjlig. I varje fall synes det emellertid rättvist och billigt, att fiskerinäringen och dess utövare erhålla kompensation för hela det belopp som av dem erlagts i bensinskatt. Då emellertid frågan om rätt till restitution av skatt å bensin, som användes för yrkesmässigt fiske, lär bli föremål för utredning av särskilda sakkunniga, torde fiskeristyrelsen icke behöva närmare ingå på detta spörsmål. I avvaktan på resultatet av nämnda utredning vill styrelsen därför endast förorda, att under ifrågavarande anslagstitel måtte för budgetåret 1949/50 anvisas samma belopp som för innevarande budgetår eller 360 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Jag torde få erinra om att chefen för finansdepartementet med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 12 november 1948 tillkallat särskilda sakkunniga för att utreda frågan om skatterestitution för bensin, som användes vid jordbrukets drift eller för yrkesmässigt bedrivet fiske. I direktiven för utredningen har därvid uttalats, att vid utredningen särskilt borde prövas, huruvida en eventuell restitution borde avse allenast den nu utgående tilläggsskatten eller huruvida restitutionen borde avse även den ordinarie bensinskatten. Ifrågavarande utredning synes emellertid icke kunna slutföras inom sådan tid att därå grundade förslag kunna underställas 1949 års riksdag. På grund härav torde vid beräkningen av förevarande anslag hänsyn endast böra tagas till den ordinarie bensinskatten. Jag utgår härvid från att de sakkuninga komma att framlägga förslag rörande den form, i vilken fiskarena böra beredas gottgörelse för den tilläggsskatt de kunna komma att erlägga under nästa budgetår. Då jag icke har något att erinra mot fiskeristyrelsens beräkning av bensinkonsumtionen vid det yrkesmässiga fisket under budgetåret 1949/50, torde förevarande anslag för sagda budgetår böra uppföras med oförändrat belopp av 360 000 kronor.»

Utskottet. Yrandet i motionerna avser restitution till förbrukarna av tilläggsskatten å bensin, som använts eller kommer att användas i fisket under tiden den 1 april 1948—den 30 juni 1949. Ehuru motionernas syfte är i och för sig beaktansvärt, kan det dock enligt utskottets mening ej anses

lämpligt att föregripa den av departementschefen omförmälda utredningen. På grund härav och då utskottet ej har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 122 och II: 143, till *Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 360 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

105:o) **Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 122 (s. 184—185) — innebärande anslagsanvisning för ifrågavarande ändamål med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

106:o) **Fiskredskapsförsäkring: Bidrag vid försäkringsförluster.** Kungl. Maj:t har under punkten 123 (s. 185) hemställt, att anslaget måtte för nästa budgetår uppräknas från 100 kronor till 10 000 kronor.

Departementschefen har härom anfört:

»Jag torde få erinra om att jag i samband med anmälan av förslag till en med statligt stöd anordnad fiskredskapsförsäkring (prop. 70/1948) uttalade, att det icke vore möjligt att ens med någorlunda säkerhet beräkna statens utgifter för bidrag vid försäkringsförluster. Enär verksamheten under nästa budgetår icke torde hinna nå större omfattning, synes anslaget för sagda budgetår icke behöva uppföras med högre belopp än 10 000 kronor.»

Utskottet. Biträdande anslagsberäkningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskredskapsförsäkring: Bidrag vid försäkringsförluster* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

107:o) **Fiskredskapsförsäkring: Organisationsbidrag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 124 (s. 185—186) gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskredskapsförsäkring: Organisationsbidrag m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 37 000 kronor.

108:o) **Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkten 125 (s. 186) gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till *Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* må under budgetåret 1949/50 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

109:o) **Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen.** Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 126 (s. 186—187) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

110:o) **Understöd åt fiskare.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkten 127 (s. 187—188) gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisade reservationsanslaget till *Understöd åt fiskare* må under budgetåret 1949/50 användas för med anslaget avsett ändamål.

111:o) **Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts under punkten 128 (s. 188—189) gjorda framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till *Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.* må under budgetåret 1949/50 användas för med anslaget avsett ändamål.

112:o) **Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg.** Under punkten 129 (s. 189—192) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett anslag av 33 100 kronor, vilket belopp med 7 400 kronor överstiger anslagsanvisningen för löpande budgetår.

För innevarande budgetår har dock en reservation av omkring 6 250 kronor därjämte varit tillgänglig.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 172 av herr *Hällgren* och II: 215 av herr *Skoglund* i Umeå m. fl., vari hemställts att riksdagen vid prövning av frågan om medelsanvisningen under ifrågasvarande anslag måtte beakta vad i motionerna anförts om nödvändigheten av en ökad medelsanvisning för ändamålet.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna hänvisas till dessa.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt anslagsäskande hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte uppföras med ett till 92 400 kronor förhöjt belopp. Härvid ha för underhåll och drift av fiskefyrar m. m. beräknats 6 890 eller avrundat 6 900 kronor och för utförande av vissa nya säkerhetsanordningar 85 500 kronor.

I fråga om medelsbehovet för nyanläggning av vissa säkerhetsanordningar har fiskeristyrelsen anfört i huvudsak följande.

Västerbottens läns fiskareförbund har anhållit att två fiskefyrar måtte uppföras vid kusten av Lövångers socken i Västerbottens län, därav den ena på Kallviksklubben och den andra på Hällgrundsstenen. Lotsstyrelsen har uppskattat anläggningskostnaderna för fyren på Kallviksklubben till omkring 8 500 kronor och för den å Hällgrundsstenen till omkring 16 000 kronor. Med hänsyn till det relativt ringa antalet fiskelag i Kräkånger och till de höga anläggningskostnaderna för fyren å Hällgrundsstenen ävensom till det förhållandet att det vid Kräkånger redan finnes en om ock ej fullgod fyrbelysning anser sig fiskeristyrelsen icke nu böra förorda anvisande av medel för denna fyr. Däremot vill styrelsen tillstyrka, att bidrag lämnas för anordnande av fyr å Kallviksklubben i enlighet med lotsstyrelsens förslag.

Gävleborgs läns fiskareförbund har anhållit, att åtgärder måtte vidtagas för anordnande av fiskefyr å Vitörarna utanför norra delen av Hälsinglands kust samt för ombyggnad och agafiering av fyren å Prästgrundet utanför Söderhamn. Av en av lotsstyrelsen utarbetad kostnadsberäkning framgår, att anläggning av fyren på Vitörarna (Sörskäret) skulle draga en kostnad av omkring 11 000 kronor och ändringen av fyren på Prästgrundet en kostnad av omkring 12 000 kronor. Fyren på Vitörarna skulle i första hand bli till gagn för fiskarena i de stora fiskelägena Sörfjärden, Härte och Mellanfjärden men även för de talrika fiskare från andra trakter, som numera tidvis fiska i denna trakt. Den nuvarande fyren å Prästgrundet är endast utrustad med en fotogenlanterna. För inrättande av densamma anvisades år 1937 ett statsbidrag av 300 kronor. Fyren får anses helt otillräcklig för det numera starkt stegrade behovet av fyrbelysning i detta område. Då såväl nyanläggningen av fyren å Vitörarna som ändringen av fyren på Prästgrundet får anses vara till stort allmänt gagn, synes det fiskeristyrelsen skäligt att dessa arbeten bekostas med allmänna medel.

Tosteberga—Landöns hamnförening, som omfattar fiskarena i de två varandra närbelägna fiskelägena Tosteberga och Landön vid Kristianstads läns ostkust, har anhållit att 500 kronor måtte anvisas för ändring av ledsektorerna å den för den allmänna sjöfarten avsedda fyren Lägerholmen belägen utanför nämnda fiskelägen i avsikt att underlätta inseglingen till Tosteberga fiskehamn, vilken nyligen byggts med bidrag av statsmedel. Lotsstyrelsen har godkänt den ifrågasatta ändringen. Styrelsen har emellertid senare under hand meddelat fiskeristyrelsen, att ifrågavarande arbete beräknas draga en kostnad av omkring 1 000 kronor. Fiskeristyrelsen vill förorda, att detta belopp anvisas för nämnda ändamål.

Blekinge läns havsfiskeförening har hos lotsstyrelsen anhållit om utredning och kostnadsberäkning rörande förbättring av bland annat fyrbelysningen vid inseglingarna väster om Hasslö, öster om Tärnö samt öster om Tjurkö. Lotsstyrelsen har sedermera angivit, hur de önskade förbättringarna böra ernås ävensom kostnaderna för desamma. Vad angår förbättring av belysningen vid inseglingen väster om Hasslö har lotsstyrelsen uppgjort två alternativa förslag. Enligt det första av dessa skulle kostnaden uppgå till omkring 6 000 kronor och enligt det andra till omkring 12 000 kronor,

vilket senare förslag av lotsstyrelsen förordas. Detta förslag innebär uppförande av en ny fyr på skäret Asta. Beträffande farleden öster om Tärnö skulle enligt lotsstyrelsens förslag anordnas en fyr på Tärnö östra udde för en beräknad kostnad av omkring 8 000 kronor. Vid farleden öster om Tjurkö utgöras fyranordningarna nu av två elektriska lanternor på stolpar. Lotsstyrelsen föreslår, dels att dessa fyror förses med agaljuslanternor som reserv att träda i funktion vid strömbavbrott å de elektriska ledningarna, dels att de nuvarande stolparna utbytas mot starkare sådana. Kostnaderna för dessa arbeten uppskattas till omkring 12 000 kronor. Efter att under hand ha inhämtat upplysningar från Blekinge läns havsfiskeförening får fiskeristyrelsen beträffande ifrågavarande fyror anförä, att såväl farleden väster om Hasslö som den öster om Tärnö ur fiskerisynpunkt äro av mycket stor betydelse, emedan båda dessa farleder användas av talrika fiskebåtar från de vid och innanför dessa farleder belägna fiskelägena. Med hänsyn till den livliga trafiken genom dessa farleder måste den nuvarande fyrbelysningen vid desamma anses otillfredsställande. Fiskeristyrelsen finner det därför synnerligen önskvärt, att åtgärder vidtagas för en förbättring av dessa säkerhetsanordningar i enlighet med lotsstyrelsens förslag, varvid fiskeristyrelsen i likhet med lotsstyrelsen vill förordas det andra av de två alternativa förslagen beträffande farleden vid Hasslö. Vad beträffar den föreslagna förbättringen av fyrbelysningen vid Tjurkö synes denna förbättring, ehuru välbehövlig, dock ej fullt så trängande som den vid Tärnö och Hasslö. Med hänsyn härtil ävensom till de förhållandevis höga kostnader denna förbättring skulle medföra, finner fiskeristyrelsen sig icke böra förordas att medel anvisas för densamma.

Göteborgs och Bohus läns havsfiskeförening har hos lotsstyrelsen anhallit, bland annat, att fyror måtte anordnas dels å kumlet Södra Syster på Väderöfjord utanför Fjällbacka, dels ock å Stora Flatskär vid inloppet till Rossöhamn. Lotsstyrelsen har efter verkställd utredning anförat att såväl fyren å Södra Syster som den vid inloppet till Rossöhamn skulle bliva till stor nytta för fisket ävensom till påtagligt gagn för den allmänna sjöfarten. Anläggningskostnaderna för fyren å Södra Syster beräknas uppgå till 18 000 kronor och för den vid inloppet till Rossöhamn till 15 000 kronor. Med hänsyn till att dessa två fyror komma att bliva till gagn jämväl för handelssjöfarten, har lotsstyrelsen förklarat sig villig att övertaga fyror för framtida underhåll och drift. För egen del vill fiskeristyrelsen vitsorda det stora behovet av dessa fyror och förordas därför, att medel anvisas för anordnande av desamma.

För de av fiskeristyrelsen förordade nyanläggningarna skulle erfordras $(8\,500 + 11\,000 + 12\,000 + 1\,000 + 12\,000 + 8\,000 + 18\,000 + 15\,000 =)$ 85 500 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande uttalat, att förevarande anslag icke borde uppföras med högre belopp än för budgetåret 1948/49.

Departementschefen har i ärendet anförat:

»Jag har intet att erinra mot fiskeristyrelsens förslag till medelsanvisning till underhåll och drift av fiskefyror m. m. för nästa budgetår. Jag föreslår därför, att för detta ändamål beräknas ett belopp av 7 100 kronor.

De av fiskeristyrelsen ifrågasatta nya säkerhetsanordningarna synas samtliga i och för sig ägnade att bliva till gagn för fiskerinäringen. Med hänsyn till nödvändigheten att i nuvarande läge iakttaga största möjliga återhållsamhet i fråga om investeringsverksamheten anser jag mig dock

icke kunna gå längre än att föreslå, att nya fiskefyrar nästa budgetår skola få anläggas inom samma kostnadsram, som gällt för innevarande budgetår, eller 26 000 kronor.

Anslaget torde sålunda för budgetåret 1949/50 böra uppföras med (7 100 + 26 000 =) 33 100 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid besluta, till vilka nyanläggningar bidrag skall utgå.

Utskottet. Utskottet anser i likhet med departementschefen att det är nödvändigt att under nuvarande förhållanden iakttaga stor återhållsamhet i fråga om investeringsverksamheten. Utskottet delar därför Kungl. Maj:ts uppfattning att den nu gällande kostnadsramen för nyanläggning av fiskefyrar bör bestå oförändrad även under nästa budgetår. Då utskottet ej har något att erinra mot den gjorda anslagsberäkningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 172 och II: 215, till *Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 33 100 kronor.

J. Skogsväsendet.

113:o) **Skogsstyrelsen: Avlöningar.** Under punkten 130 (s. 192—195) har Kungl. Maj:t föreslagit — förutom att riksdagen måtte medgiva ändringar i personalförteckningen för skogsstyrelsen och godkänna ändrad avlöningsstat — en anslagsanvisning till skogsstyrelsens avlöningar med 300 000 kronor, vilket belopp med 14 000 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Beräkningen innefattar å ena sidan en uppräknings av ordinarieposten med 43 200 kronor på grund av ordinariesättningen av en byrådirektörs-, en byråinspektörs- och en expeditivsvaktjänst ävensom nyinrättande av en byråsekreterartjänst samt å andra sidan en minskning av samma post med 15 900 kronor på grund av beräknade löneklassförändringar m. m. Icke-ordinarieposten har beräknats höjd med 2 000 kronor för löneklassförändringar samt minskad med 33 000 kronor på grund av den föreslagna ordinariesättningen och med 9 100 på grund av indragning av en amanuens tjänst i samband med nyinrättandet av byråsekreterartjänsten. Posten rörligt tillägg avses skola sänkas med 1 200 kronor.

Utskottet. Anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

1) medgiva att Kungl. Maj:t må vidtaga de ändringar i personalförteckningen för skogsstyrelsen, som föranledas av förenämnda förslag om överförande å ordinarie stat av en byrådirektörstjänst, en byråinspektörstjänst och en expedi-

tionsvaktstjänst samt inrättande av en ordinarie byråsekreterartjänst;

2) godkänna följande avlöningsstat för skogsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 114 400
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 21 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 134 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 29 600

Summa kronor 300 000;

3) till *Skogsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

114:o) **Skogsstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 131 (s. 195—196) föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett med 2 700 kronor till 70 600 kronor uppräknat anslag. Ökningen beror på att posten sjukvård m. m. höjts med 400 kronor samt att posten övriga expenser tillförts tillhoppa 2 300 kronor för anskaffande av en ny stencileringsapparat och täckande av ökade utgifter för telefon.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 70 600 kronor.

115:o) **Skogshögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 132 (s. 196—201) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändringar i personalförteckningen och godkänna ändrad avlöningsstat för skogshögskolan — anslagsanvisning till avlöningar med 499 000 kronor, vilket belopp med 133 100 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar om sammanlagt 176 500 kronor och utgiftsminskningar om tillhoppa 43 400 kronor.

I enlighet med 1948 års riksdags beslut (prop. nr 177; r. skr. 266) skall viss utbyggnad ske av skogshögskolans personal, innebärande bland annat, att den för närvarande vakanta professuren i skogsteknologi omändras till professur i virkeslära och den nuvarande laboratorsbefattningen i skogs-

zoologi ombildas till en professur i skogszoologi med viltvård. Därjämte skall en laboratoriefattning i lönegrad Ca 29 inrättas vid avdelningen för skogsskötsel. Dessa tjänster medföra ett ökat medelsbehov av $(15\,500 + 15\,500 + 13\,200 =)$ 44 200 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för styrelsens för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut anlagsäskande beträffande avlöningsstat för skogshögskolan anfört i huvudsak följande.

»Vad angår förstärkning av skogshögskolans assistentpersonal är det ej möjligt att biträda en ifrågasatt placering av nära nog hela assistentpersonalen såsom förste assistenter i lönegrad Ce 24. En sådan placering kan endast förordas beträffande en assistentbefattning å vardera av avdelningarna för skogsekonomi och skogsbotanik. Det synes motiverat, att vissa kompetenskrav uppställas för skogshögskolans förste assistentbefattningar. För erhållande av sådan befattning bör föreskrivas, att vederbörande har jägmästarexamen och två års praktik efter examen eller däremot svarande andra meriter. Beträffande avdelningarna för virkeslära, skogszoologi med viltvård, skogsskötsel och skoglig marklära synas dessa avdelningar böra förseas med assistenter med lägre lönegradsplacering. Det torde likaledes vara erforderligt att vid avdelningen för skogsekonomi förutom den förut föreslagna försteassistenttjänsten inrätta en assistenttjänst i lägre lönegrad. Den nuvarande arvodesavlönade assistenttjänsten vid avdelningen för skogsekonomi kan indragas, därest avdelningen erhåller här föreslagna tjänster å icke-ordinarie stat.

Vad angår lönegradsplaceringen för här senast behandlade assistenttjänster kommer i en särskild proposition rörande den fortsatta utbyggnaden av lantbrukshögskolan, vilken proposition är avsedd att framläggas för årets riksdag, förslag om att motsvarande tjänster vid lantbrukshögskolan skola placeras i lönegrad Cg 17. Med hänsyn till de avlöningsförmåner, som erbjudas nyexaminerade jägmästare på andra håll inom förvaltningen, synas dock ifrågavarande assistenter vid skogshögskolan böra placeras i lönegrad Cg 20. I likhet med vad som gäller vid lantbrukshögskolan bör studerande, som ej avlagt examen men som förordnas till assistent, endast uppbära arvode om 6 900 kronor per år. Medel torde böra beräknas för samtliga av styrelsen föreslagna amanuenser, nämligen en förste amanuens med arvode av 3 000 kronor och sju tredje amanuenser med arvode av 1 200 kronor för år. Därigenom skulle samtliga avdelningar förseas med en hjälpkraft av detta slag.

Beträffande biträdespersonalen förordas, att medel beräknas för dels ett laboratoriebiträde vid avdelningen för skogsbotanik, dels ett räknebiträde vid avdelningen för skogsekonomi, dels ock ett skrivbiträde vid högskolans kansli. I avvaktan på en allmän reglering av laboratoriebiträdespersonalens löneställning torde det dock icke vara lämpligt, att såsom styrelsen föreslagit placera den här ifrågavarande laboratoriebiträdestjänsten såsom ordinarie i lönegrad 11. För samtliga här ifrågavarande biträdestjänster synes tills vidare medel böra beräknas efter lönegrad Cf 4.

Särskilda medel för sakkunnigarvoden torde, i överensstämmelse med vad som anförts beträffande motsvarande äskanden för veterinärhögskolan, ej böra beräknas för skogshögskolan.

Mot styrelsens förslag att arvodet till en speciallärare i skoglig arbetslära överföres till en sådan i maskin- och redskapslära synes icke vara något att erinra.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer,

att riksdagen må

1) medgiva, att i personalförteckningen för skogshögskolan må vidtagas de ändringar, som föranledas av inrättandet enligt beslut av 1948 års riksdag av en ny professors-tjänst och en ordinarie laboratorstjänst, varvid en extra ordinarie laboratorstjänst utgår;

2) fastställa följande avlöningsstat för skogshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 182 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 67 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie per- sonal	» 204 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 44 700

Summa kronor 499 000;

3) till *Skogshögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 499 000 kronor.

116:o) **Skogshögskolan: Omkostnader.** Under punkten 133 (s. 201—203) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att anvisa ett anslag av 142 800 kronor, vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anslag med 26 400 kronor. Ökningen föranledes av — förutom kostnadsstegringar för resor och städning — att medel beräknats för assistenternas deltagande i studieresor såsom biträden åt institutionsföreståndarna samt att ett belopp av 9 000 kronor upptagits för vissa trängande reparationsarbeten vid högskolans för-lägningsbyggnader i Bjurfors.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 142 800 kronor.

117:o) **Skogshögskolan: Materiel m. m.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 134 (s. 203—204) innebär en med 26 800 kronor till 27 300 kronor ökad anslagsanvisning.

Departementschefen har i ärendet anført:

»Till fullföljande av den upprustning av skogshögskolan, som inleddes genom de vid 1948 års riksdag fattade principbesluten om organisationen av högskolans institutioner och inrättande av vissa nya vetenskapliga befattningar har jag tidigare förordat en utökning av assistent- och amanuenspersonalen. Om högskolans institutioner skola kunna utnyttja sina personella resurser för de forsknings- och undervisningsuppgifter, som äro avsedda att tillgodoses genom upprustningsprogrammet, synes det oundgängligt, att samtidigt med personalorganisationens utbyggnad erforderliga materielanslag ställas till institutionernas förfogande. Jag finner det därför angeläget att såsom högskolestyrelsen i anslutning till högskoleutredningens förslag hemställt årliga anslag till de olika institutionerna uppföras under förevarande anslagspost. Jag har icke heller något att erinra mot det belopp av sammanlagt 26 000 kronor, som styrelsen ifrågasatt för ändamålet. Jag torde därvid få erinra att detta belopp ligger avsevärt lägre än vad högskoleutredningen ansett sig böra beräkna. Jag vill även tillstyrka, att under förevarande anslag uppföras dels ett belopp av 1 000 kronor för fria föreläsningar, dels ock ett belopp av 300 kronor till understödjande av studentkårens praktikantutbyte med andra nordiska länder.»

Utskottet. Biträdande framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Materiel m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 27 300 kronor.

118:o) **Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkten 135 (s. 204—205) — innebärande en på grund av kostnadsstegringar med 5 500 kronor höjd anslagsanvisning för ändamålet — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 14 000 kronor.

119:o) **Skogshögskolan: Stipendier.** Under denna anslagspunkt, nr 136 (s. 205), har Kungl. Maj:t hemställt om ett anslag av 23 000 kronor, vilket belopp med 8 000 kronor överstiger innevarande budgetårs anslag. Ökningen sammanhänger med att 1948 års riksdag beslutat att vid skogshögskolan skola finnas tio penningstipendier à 800 kronor för ordinarie studerande och fyra licentiatstipendier à 2 500 kronor.

Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Stipendier* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 23 000 kronor.

120:o) **Skogshögskolan: Inredning och utrustning.** Under punkten 137 (s. 205—206) har Kungl. Maj:t hemställt om ett anslag av 69 000 kronor, vilket med 68 000 kronor överstiger nu gällande anslagsanvisning.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut har hemställt, att till inredning och utrustning skulle för budgetåret 1949/50 anvisas 276 000 kronor.

Departementschefen har anfört:

»Högskolestyrelsen synes vid beräkandet av medelsbehoven under förevarande anslag ha förutsatt, att väsentligt mera omfattande byggnadsarbeten skulle komma till stånd än vad som under rådande förhållanden torde vara möjligt att genomföra. Man synes sålunda endast böra räkna med att genom ändringsarbeten i högskolans huvudbyggnad i Stockholm bereda dels arbetsrum för sex nya tjänstemän, dels vissa laboratorielokaler. Under dessa förhållanden anser jag det tillräckligt, därest under detta anslag anvisas dels ett belopp av 20 000 kronor, avsett för såväl underhåll som inköp av möbler m. m. till nya tjänsterum, dels ett belopp av 49 000 kronor till inredning m. m. av föreslagna nya laboratorielokaler för avdelningarna för skogsbotanik och skoglig marklära.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Inredning och utrustning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 69 000 kronor.

121:o) **Skogshögskolan: Institutionernas upprustning.** Kungl. Maj:t har under punkten 138 (s. 206—207) hemställt att för nästa budgetår måtte till ändamålet anvisas ett anslag av 50 000 kronor.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut har erinrat om att 1946 års högskoleutredning såsom ett led i upprustningsprogrammet föreslagit, att engångsanslag skulle lämnas för att täcka mera angelägna behov, som blivit eftersatta till följd av den under kristiden iakttagna återhållsamheten med anslag till forskning och undervisning. För skogshögskolans del hade utredningen beräknat sammanlagt 121 000 kronor för sådant ändamål. Styrelsen har emellertid ansett, att anslaget utan större olägenhet kunde fördelas på två å tre år, varigenom även en bättre planering för medlens användning kunde ske. För budgetåret 1949/50 har styrelsen ansett sig endast böra föreslå ett belopp av 66 600 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Jag är väl medveten om angelägenheten av att tidigare eftersatta behov i viss utsträckning tillgodoses genom anslag av förevarande slag. Jag finner det dock ur ekonomiska och finansiella synpunkter välbetänkt att såsom högskolestyrelsen föreslår fördela anslagsäskandena på flera år. Detta förfaringsätt står helt i överensstämmelse med uttalandet i propositionen nr 177 vid 1948 års riksdag, att upprustningen borde genomföras successivt. Enligt min mening böra emellertid för budgetåret 1949/50 något lägre belopp kunna beräknas till ifrågavarande ändamål än vad styrelsen föreslagit. För att giva institutionerna avsedda arbetsmöjligheter torde å andra sidan under första året för upprustningsprogrammets genomförande jämförelsevis högre belopp erfordras än under följande år. Jag anser mig därför icke kunna förorda större nedskärning av förevarande anslag för budgetåret 1949/50 än till 50 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter hörande av högskolestyrelsen fördela anslaget å de olika institutionerna.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer, att riksdagen må till *Skogshögskolan: Institutionernas upprustning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

122:o) *Statens skogsmästarskola: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 139 (s. 207) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat för statens skogsmästarskola — anslagsanvisning till avlöningar med 42 700 kronor, vilket belopp med 600 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Minskningen är föranledd av beräknad löneklassförändring.

Utskottet. Anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens skogsmästarskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	3 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal..	»	35 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 200

Summa kronor 42 700;

2) till *Statens skogsmästarskola: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 42 700 kronor.

123:o) **Statens skogsmästarskola: Omkostnader.** Under punkten 140 (s. 208—209) har Kungl. Maj:t gjort framställning om en med 4 500 kronor till 17 900 kronor ökad anslagsanvisning. Højningen hänför sig med 1 000 kronor till reseersättningar och med 3 500 kronor till underhåll av byggnader.

Utskottet. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 17 900 kronor.

124:o) **Statens skogsmästarskola: Stipendier.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 141 (s. 209) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Stipendier* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 11 000 kronor.

125:o) **Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten.** Under punkten 142 (s. 208) har Kungl. Maj:t hemställt om ett anslag av 2 800 kronor till täckande av uppkomna och från domänfonden ersatta merkostnader för vissa förbättringsarbeten, till vilkas utförande medel anvisats under det för budgetåret 1946/47 upptagna reservationsanslaget till byggnadsarbeten vid skogsmästarskolan.

Utskottet. Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 2 800 kronor.

126:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 143 (s. 210—214) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändring i personalförteckningen för statens skogsforskningsinstitut och godkänna ändrad avlöningsstat för institutet — anslagsanvisning till avlöningar med 798 500 kronor, vilket belopp med 111 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut har i sitt anslagsäskande hemställt, att skogsforskningsinstitutets avlöningsanslag för budgetåret 1949/50 måtte uppföras med ett med 131 500 kronor till 819 000 kronor förhöjt belopp.

Departementschefen har i ärendet framhållit att det inte torde finnas anledning att göra någon erinran mot de anslagsäskanden, som avse de utav

1948 års riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag beslutade nya tjänsterna vid skogsforskningsinstitutet. Inrättandet av ifrågavarande befattningar och därmed förenade förändringar av skogsforskningsinstitutets organisation förutsatte även vissa förstärkningar av assistent- och biträdespersonalen.

Efter närmare redogörelse för de förändringar rörande personalen departementschefen förordade, har han anfört följande i fråga om utformningen av avlöningsstaten.

»Anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän synes böra höjas med 31 000 kronor på grund av att två avdelningsföreståndartjänster i lönegrad Ca 33 tillkomma och med 1 500 kronor på grund av beräknade löneklassförändringar. Då å andra sidan posten torde kunna minskas med 7 400 kronor med hänsyn till att en tjänst som första laboratoriebiträde i lönegrad Ca 15 icke kommer att uppehållas och med 5 300 kronor till följd av att medel icke beräknas för en kontorsbiträdestjänst i lönegrad Ca 8, skulle densamma behöva upptagas med $(212\,600 + 31\,000 + 1\,500 - 7\,400 - 5\,300 =) 232\,400$ kronor. Posten arvoden till tillfälliga biträden bör upptagas med oförändrat belopp av 100 kronor. Under icke-ordinarieposten föranleda de beslutade två försöksledartjänsterna i lönegrad Ce 29 en uppräknings med 26 400 kronor. Vidare medföra förslagen att inrätta tre assistenttjänster i lönegrad Ce 24, två skogsbiträdestjänster i Ce 13 och en tjänst som första laboratoriebiträde i samma lönegrad samt att beräkna medel för en amanuens och tre skrivbiträden ävensom att ombilda en byråsekreterartjänst till en tjänst som förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27 en ökning av medelsbehovet med $(30\,700 + 12\,200 + 6\,100 + 8\,100 + 11\,400 + 600 =) 69\,100$ kronor. Därjämte bör posten ökas med 5 300 kronor på grund av beräknade lönegradsförändringar enligt den reglerade befordringsgången samt löneklassuppflyttningar. Å andra sidan synes posten kunna minskas med 15 000 respektive 7 400 kronor genom indragning av en försöksledartjänst i lönegrad Ce 31 och en kansliskrivartjänst i Ce 15 samt med 1 700 kronor på grund av att särskilda medel icke beräknas för renskrivning m. m. Icke-ordinarieposten skulle alltså uppföras med $(404\,600 + 26\,400 + 69\,100 + 5\,300 - 15\,000 - 7\,400 - 1\,700 =) 481\,300$ kronor. För rörligt tillägg synes slutligen böra beräknas ett med 14 500 kronor till 84 700 kronor förhöjt belopp. Sammanlagt skulle alltså för budgetåret 1949/50 under förevarande avlöningsanslag erfordras en medelsanvisning av $(232\,400 + 100 + 481\,300 + 84\,700 =) 798\,500$ kronor.»

Utskottet. Mot framställningen har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

- 1) medgiva, att i personalförteckningen för statens skogsforskningsinstitut må vidtagas de ändringar, som föranledas dels av 1948 års riksdags beslut att inrätta två avdelningsföreståndartjänster i Ca 33 och två försöksledar-

tjänster i Ce 29, varvid en försöksledartjänst i Ce 31 indrages, dels av förut omförmälda förslag att inrätta en tjänst som förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27 och att föra en första laboratoriebiträdestjänst i Ca 15 å övergångsstat;

2) fastställa följande avlöningsstat för statens skogsforskningsinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 232 400
2. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	» 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 481 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 84 700

Summa kronor 798 500;

3) till *Statens skogsforskningsinstitut*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 798 500 kronor.

127:o) *Statens skogsforskningsinstitut*: **Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 144 (s. 215) — innebärande en ökning av anslagsanvisningen med 19 000 kronor till följd av ökade omkostnader för resor, städning och förnödenhetsartiklar — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut*: *Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 169 000 kronor.

128:o) *Statens skogsforskningsinstitut*: **Utrustning.** Under punkten 145 (s. 215—216) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett särskilt anslag av 66 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet påpekat att genomförandet av utbyggnadsplanen för skogsforskningsinstitutet ofrånkomligen torde fordra även vissa utrustningsanslag för de nyinrättade avdelningarna. Liksom i fråga om motsvarande anslag vid skogshögskolan och andra högskolor torde emellertid även här nyanskaffning av apparatur m. m. böra begränsas till vad som kan anses mest angeläget och, där så vore möjligt, fördelas på flera år. Till utrustning av den ännu icke organiserade avdelningen för arbetslära för nästa budgetår borde sålunda anvisas 20 000 kronor. För den genetiska avdelningen torde böra avses 40 000 kronor. För anskaffning av möbler för nya befattningshavare borde beräknas 6 000 kronor.

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot framställningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Ut-rustning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 66 000 kronor.

129:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Särskilda undersökningar.* Kungl. Maj:t har under punkten 146 (s. 216—218) föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett anslag av 162 000 kronor, vilket belopp överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår med 24 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 180 av herr *Pålsson m. fl.* och II: 219 av herr *Sandberg m. fl.*, vari hemställts att ifrågasatt anslag måtte för budgetåret 1949/50 anvisas med ett till 182 000 kronor förhöjt belopp för att medgiva undersökning rörande framställningskostnaderna för småvirke.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Styrelsen för skogshögskolan och statens forskningsinstitut har i sitt anslagsäskande hemställt, att anslaget måtte uppräknas med 45 900 kronor till 183 900 kronor. Av ökningen hänföra sig 20 000 kronor till en ifrågasatt undersökning över framställningskostnaderna för småvirke. Återstoden motiveras av ökade lönekostnader för tillfällig arbetshjälp.

Statskontoret har i remissyttrande erinrat om att en för budgetåret 1948/49 begärd ökning av anslaget för särskilda undersökningar lämnats utan bifall. Ämbetsverket har vidare ifrågasatt, om icke influtna prisutjämningsavgifter skulle kunna tagas i anspråk för ändamålet.

Departementschefen har i ärendet anført:

»Med hänsyn till de begränsningar av statens utgifter, som måste vidtagas i nuvarande läge, torde medel icke böra anvisas för nya större undersökningsarbeten, såvida icke särskilt vägande skäl kunna anföras. Med hänsyn härtill anser jag, att med de av styrelsen för skogsforskningsinstitutet ifrågasatta undersökningarna rörande framställningskostnaderna för småvirke bör anstå tills vidare. Vad angår redan pågående undersökningar vill jag erinra om att storleken av innevarande budgetårs anslag nödvändiggör vissa begränsningar av dessa i förhållande till närmast föregående budgetår. Den ökning av anslaget med ett belopp av 25 900 kronor, som institutets styrelse föreslagit för ifrågasatt undersökningar, avser att möjliggöra en verksamhet av ungefär samma omfattning som under budgetåret 1946/47. För att upprätthålla en undersökningsverksamhet av samma omfattning som under innevarande budgetår torde en ökning av omkring 12 000 kronor erfordras. Med hänsyn till att undersökningarna synas ha betydelse för landets råvaruförsörjning med trä anser jag att de icke böra inskränkas

mer än som redan skett. Jag vill därför förorda, att anslaget uppräknas med sistnämnda belopp. Med hänsyn till institutets uppgifter vid tillämpning av den nya skogsvårdslagen fordras särskilda medel för rådgivnings- och upplysningsverksamheten beträffande skadeinsekter. Jag vill därför förorda att ett belopp av 12 000 kronor anvisas för entomologiska prognosundersökningar. Medlen synas tills vidare lämpligen kunna upptagas under förevarande anslag.»

Utskottet. Enligt vad utskottet inhämtat har av skogsforskningsinstitutet utförts viss förberedande utredning rörande framställningskostnaderna för olika småvirkessortiment. För att komplettera denna utredning måste emellertid igångsättas en särskild undersökningsverksamhet, för vilken 20 000 kronor beräknas för budgetåret 1949/50.

Ehuru utskottet är väl medvetet om att det statsfinansiella läget tvingar till den största återhållsamhet, finner utskottet ifrågavarande undersökningar vara av sådan betydelse, att medel om möjligt likväl böra ställas till förfogande. Detta anslag torde emellertid ej böra belastas med någon kostnadsökning härför. Hinder torde däremot ej böra möta mot att Kungl. Maj:t av de belopp av prisutjämningsavgifterna, som ej äro bundna vid vissa ändamål, disponerar medel för undersökningarna. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 180 och II: 219, till *Statens skogsforskningsinstitut: Särskilda undersökningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 162 000 kronor.

130:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik.* Under punkten 147 (s. 218) har Kungl. Maj:t hemställt om anslagsanvisning för ändamålet med 190 000 kronor, vilket belopp överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår med 25 000 kronor. Uppräkningen har föreslagits för att möjliggöra att med de med anslaget avsedda verksamheterna skola kunna bibehållas vid nuvarande omfattning.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kronor.

131:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning.* I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 148 (s. 218—219) — innefattande en medelsanvisning med ett med 5 000 kronor förhöjt belopp för att möjliggöra att den med anslaget avsedda verksamheten skall kunna bibehållas i nuvarande omfattning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

132:o) **Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m.** Under anslagsrubriken Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor m. m. anvisades å riksstaten för budgetåret 1947/48 ett förslagsanslag av 284 000 kronor. Nettoutgiften under anslaget var för samma budgetår 268 517 kronor. Genom beslut av 1948 års riksdag (IX H. T. p. 133; r. skr. nr 9) uppdelades anslaget i ett förslagsanslag, benämnt Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m., samt ett reservationsanslag, benämnt Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor.

Kungl. Maj:t har under punkten 149 (s. 219—226) föreslagit riksdagen att till Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m. för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 209 000 kronor, vilket belopp överstiger motsvarande anslagsanvisning för innevarande budgetår med 6 200 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 177 av herr *Grym* och II: 222 av herr *Fröderberg*, vari hemställts att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en allsidig utredning beträffande förbättrad utbildning vid statens skogsskolor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Under punkten 149 har till en början redogjorts för de förslag till omläggning av den förberedande skogsundervisningen, som år 1947 framlagts dels av domänstyrelsen och skogsstyrelsen angående inrättande av nya statliga skogsskolor m. m., dels ock av domänstyrelsen rörande omorganisation av statens kolarskola. Vidare har under punkten återgivits det väsentligaste i de över förslagen avgivna remissyttrandena.

Enligt förslaget rörande nya skogsskolor m. m. borde en ny statlig skogsskola inrättas i Älvsbyn i Norrbottens län.

Ur domänstyrelsens förslag till omorganisation av kolarskolan må här återgivas följande.

Genom domänstyrelsens försorg skall anordnas en praktikkurs, lämpligen benämnd statens förberedande skogskurs, med en utbildningstid av omkring fyra månader och med genomgående praktisk undervisning med tyngdpunkten på de skogstekniska arbetena. Enligt en närmare specificerad undervisningsplan bör kursen omfatta 840 undervisningstimmar, varav 90 procent för praktiska arbeten och övningar samt 10 procent för teoretisk undervisning m. m. Elevantalet bör uppgå till cirka 200 per år. För att detta antal skall kunna uppnås, har domänstyrelsen räknat med att två kurser med högst 32 elever i varje skola anordnas varje år vid tre förläggningar, varav en såsom hittills i Skinnskatteberg samt en i Norrland och en i södra Sverige.

För inträde vid kursen skall enligt förslaget fordras — utöver nu för kolarskola gällande inträdesfordringar — sex månaders skogspraktik. Denna fordran har ansetts böra upprätthållas för såväl sökande till skogshögskolan som för sökande till skogsskola. Vidare har ifrågasatts, att med hänsyn till den effektivisering av den praktiska utbildningen, som vunnits med den

föreslagna ombildningen av kolarskolan, den sammanlagda praktiska förutbildningen till skogsskolorna, som nu omfattar allmän praktik under två år och kolarskola två månader, skulle minskas till minst 24 månader, varav allmän praktik under 20 månader och förberedande skogskurs fyra månader. Av förslaget betingade ändringar i inträdesfordringarna för skogshögskolan ha förutsatts skola prövas i annan ordning.

De nuvarande stipendierna vid kolarskolan å 40 kronor har domänstyrelsen ansett böra utgå. I stället skulle eleverna erhålla ersättning för utfört arbete enligt gängse arbetspriser, vilken ersättning beräknas täcka utgifterna för uppehälle och undervisningsmateriel vid kursen.

1948 års riksdag (prop. nr 177; r. skr. nr 266) har beslutat att, såvitt avser inträdesfordringarna till skogshögskolan, den nuvarande två månaders kursen vid kolarskolan skall ersättas av en av staten inrättad fyra månaders skogskurs av mera allsidig art. Vidare har vid samma riksdag beslutats, att fordringarna i fråga om förpraktikens längd skola bibehållas med endast den ändringen, att däri skall ingå nyssnämnda skogskurs i stället för kolarskolan. Kungl. Maj:t har genom beslut den 6 augusti 1948 medgivit, att den första intagningen vid skogshögskolan av studerande, som skola följa den sålunda antagna nya undervisningsordningen, må ske först den 1 juli 1950.

I sitt anslagsäskande har *domänstyrelsen* hemställt, att till ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m. måtte för budgetåret 1949/50 anvisas ett förslagsanslag av 216 400 kronor. Härvid har styrelsen tillstyrkt en framställning från yrkeslärarna vid statens skogsskolor om att dessa måtte bli placerade i lönegrad Ca 21 från och med nästa budgetår. Vidare har styrelsen föreslagit dels att för anordnande av en statens förberedande skogskurs måtte anvisas ett förslagsanslag av 18 000 kronor, dels att till byggnadsarbeten för iordningställande av förläggningar för sådan kurs skulle anvisas ett reservationsanslag av 450 000 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för domänstyrelsens framställning i ärendet anförts:

»Jag torde få erinra om att skogsstyrelsens och domänstyrelsens förenämnda förslag om inrättande av en ny statlig skogsskola anmälts för riksdagen redan av min företrädare i ämbetet (IX H. T. 1948, p. 135). Därvid uttalade denne, att situationen på byggnadsmarknaden lade hinder i vägen för förslagets förverkligande, då detsamma förutsatte omfattande byggnadsarbeten. De ökade utbildningsmöjligheter vid skogsskolorna, som vore nödvändiga under de närmaste åren, borde därför åstadkommas genom anordnande av provisoriska skogsskolekurser. Häremot framställdes icke någon erinran från riksdagens sida, och i enlighet med Kungl. Maj:ts hemställan anvisades erforderliga medel för en provisorisk skogsskolekurs under 1948—1949. Dessa synpunkter äga alltså giltighet. Förslaget torde alltså ännu ej kunna förverkligas. I stället bör även under 1949—1950 anordnas en provisorisk skogsskolekurs. Till frågan om anvisande av medel för detta ändamål torde jag få återkomma under en följande anslagspunkt.

Vad härfter angår medelsanvisningen under förevarande anslag till skogsskolorna för år 1949 kan jag tillstyrka, att posten avlöningar upp-

räknas med 1 300 kronor för att möjliggöra en höjning av arvodenä åtgårdskarlar och ämneslärare samt med 200 kronor på grund av löneklassförändringar. Förslaget om uppflyttande i lönegrad av yrkeslärarna vid skogsskolorna, vilken fråga prövades så sent som vid föregående års riksdag, kan jag däremot icke biträda. Under posten expenser och underhåll synes en uppräknings med 2 800 kronor tillräcklig. Mot domänstyrelsens förslag att posterna rese- och traktamentsersättning samt kostnader för lokalstyrelser skola upptagas med 400 respektive 300 kronor högre belopp än för löpande budgetår, har jag slutligen intet att erinra. För avlöningar m. m. vid statens skogsskolor skulle alltså för nästa budgetår behöva avses ett belopp av $(173\,000 + 1\,500 + 2\,800 + 400 + 300 =) 178\,000$ kronor.

För närvarande fordras genomgång av statens kolarskola för inträde såväl vid skogshögskolan som vid skogsskolorna. Såsom i det föregående anförts skall emellertid jämlikt beslut av 1948 års riksdag kolarskola såvitt avser inträde vid skogshögskolan ersättas med en statens förberedande skogskurs. Däremot innefattade nämnda beslut icke något avgörande rörande samma spörsmål i fråga om skogsskolorna. Anledning synes emellertid icke föreligga att i detta hänseende göra någon principiell skillnad mellan sistnämnda skolor och skogshögskolan. Jag anser sålunda, att genomgång av en dylik kurs bör uppställas såsom villkor även för inträde vid skogsskolorna. Givetvis bör en dylik ändring i inträdesfordringarna dock ej gälla dem, som redan genomgått kolarskola.

Någon anledning att bibehålla kolarskolan såsom utbildningsanstalt för andra kategorier synes ej föreligga. Denna skola torde alltså böra helt omorganiseras. Beträffande utformningen av denna omorganisation kan jag i stort sett ansluta mig till domänstyrelsens förslag. Jag kan dock av kostnadsskäl icke tillstyrka, att tills vidare mer än en av de av domänstyrelsen ifrågasatta nya förläggningarna kommer till stånd. Vidare finner jag i likhet med statskontoret någon ändring beträffande lärarpersonalen icke motiverad av omorganisationen.

Den nya förläggningen torde böra placeras i övre Norrland.

Domänstyrelsen har föreslagit, att en första kurs skulle hållas vid Skinnskatteberg med början i augusti år 1949 och att omorganisationen i övrigt skulle vara helt genomförd från och med år 1950. Det synes emellertid lämpligast, att verksamheten vid kolarskolan under hela år 1949 får bedrivas i nu gällande ordning och att samtidigt vidtagas de byggnadsarbeten, som erfordras för att kolarskolan från och med år 1950 skall ersättas med en förberedande skogskurs med en förläggning i Skinnskatteberg och en förläggning på annan ort.

I anslutning till vad jag nu förordar i fråga om kolarskolan och dess ersättande med förberedande skogskurs torde följande medelsanvisningar erfordras. För upprätthållande av verksamheten vid kolarskolan under år 1949 i nuvarande omfattning torde under ifrågavarande anslag böra beräknas ett belopp av 31 000 kronor. Vidare böra medel nu äskas till de byggnadsarbeten, som erfordras för omorganisationen. Dessa äro dels omändring och komplettering av kolarskolans hittillsvarande lokaler vid Skinnskatte-

berg, dels anordnande av en ny förläggning. Kostnaderna härför ha av domänstyrelsen numera uppskattats till 85 000 respektive 182 500 kronor. Dessa beräkningar synas böra godtagas. Jag förordar alltså, att ett belopp av $(85\,000 + 182\,500 =)$ 267 500 kronor avses för ändamålet. Ifrågavarande belopp synes böra anvisas under ett särskilt reservationsanslag, benämnt Byggnadsarbeten för iordningställande av förläggningar för statens förberedande skogskurs. Till frågan om anvisande av detta anslag återkommer jag under en följande anslagspunkt. De löpande utgifterna för den förberedande skogskursen torde, liksom kostnaderna för skogsskolorna, böra förskotteras av domänverket från statens domäners fond och fonden därefter beredas ersättning härför genom särskilt anslag. Med en sådan anordning behövs icke något anslag för ändamålet för budgetåret 1949/50.

Vid bifall till de av mig i det föregående framlagda förslagen skulle anslaget Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m. för nästa budgetår behöva upptagas med $(178\,000 + 31\,000 =)$ 209 000 kronor. Detta innebär en anslagsökning i förhållande till löpande budgetår med 6 200 kronor.

Det torde få ankomma å Kungl. Maj:t att fatta beslut om platsen för den nya förläggningen för statens förberedande skogskurs ävensom att meddela de föreskrifter i övrigt som må finnas erforderliga för förslagens genomförande.»

Utskottet. Mot Kungl. Maj:ts framställning har utskottet intet att erinra.

Vad beträffar utbildningen vid statens skogsskolor må framhållas, att frågan om huru denna utbildning bör anordnas varit föremål för utredning i vissa hänseenden av domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Ämbetsverken ha därvid bland annat anfört, att undervisningens utformning kommer att närmare övervägas i samråd med vissa därav berörda parter. Det torde kunna förväntas, att de synpunkter, som framförts i motionerna I: 177 och II: 222, därvid komma att beaktas.

Utskottet hemställer förty,

A. att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 209 000 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 177 och II: 222 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

133:o) **Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor.** Under punkten 150 (s. 226—227) har Kungl. Maj:t för ändamålet hemställt om en anslagsanvisning av 40 000 kronor, vilket belopp understiger motsvarande anslagsbelopp för innevarande budgetår med 70 700 kronor. Framställningen

innebär att av domänstyrelsen äskade medel till arbeten vid skogsskolorna i Hällnäs, Bispgården och Bjurfors ställas till förfogande.

Utskottet. Utskottet biträder framställningen och hemställer,

att riksdagen må till *Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

134:o) **Ersättning till statens domäners fond för utgifter för provisorisk skogsskolekurs.** Under anslagstiteln Provisorisk skogsskolekurs anvisade 1947 års riksdag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 ett reservationsanslag av 48 000 kronor för anordnande under tiden mars 1947—februari 1948 av provisorisk skogsskolekurs vid Kratte Masugn i Gävleborgs län (prop. nr 2, bil. 6; r. skr. nr 15). För innevarande budgetår har under anslagsrubriken Ersättning till statens domäners fond för utgifter för provisorisk skogsskolekurs anvisats ett anslag av 54 800 kronor till täckande av kostnaderna under år 1948 för en provisorisk skogsskolekurs, avsedd att äga rum under tiden mars 1948—februari 1949 vid Färna i Västmanlands län.

Under punkten 151 (s. 227—229) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett belopp av 54 500 kronor, avsett att täcka kostnaderna under år 1949 för dels angivna kurs vid Färna, dels ock en ny dylik kurs, som skall äga rum under tiden mars 1949—februari 1950. Av den föreslagna anslagsanvisningen äro dessutom 6 500 kronor avsedda för täckande av uppkomna, ur domänfondens medel förskotterade merkostnader för kurser vid Kratte Masugn.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för utgifter för provisorisk skogsskolekurs* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 54 500 kronor.

135:o) **Byggnadsarbeten för iordningställande av förläggningar för statens förberedande skogskurs.** Under återopande av vad som anförts under punkten 149 i huvudtiteln hemställer utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 152 (s. 229),

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten för iordningställande av förläggningar för statens förberedande skogskurs* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 267 500 kronor.

136:o) **Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 153 (s. 229—230) — innebärande en ökning av anslagsanvisningen med 2 000 kronor till följd av att pensionskostnaderna för innevarande budgetår endast kunnat beräknas ungefärligt — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 339 800 kronor.

137:o) **Skogsvård m. m.: Bidrag till Skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar.** Under anslagsrubriken Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelsernas verksamhet anvisades för budgetåret 1947/48 ett reservationsanslag av 8 250 000 kronor. Nettoutgiften å anslaget uppgick till 8 225 052 kronor. För innevarande budgetår har under samma anslagsrubrik anvisats ett reservationsanslag av 9 015 000 kronor. Därjämte har stått till förfogande en beräknad reservation å 146 000 kronor från föregående års anslag. Genom beslut den 17 juni 1948 har Kungl. Maj:t meddelat föreskrifter angående användningen av de disponibla anslagsmedlen, tillhoppa 9 161 000 kronor. Därvid ha skogsvårdsstyrelserna tilldelats sammanlagt 8 769 600 kronor, varav 4 873 400 kronor till avlöningar till ordinarie personal m. m. och 3 896 200 kronor till övriga omkostnader i verksamheten. Vidare ha 20 000 kronor anvisats till stipendier vid vissa skogsbrukskurser och 371 400 kronor avsatts för täckande av sedermera uppkommande behov.

Under punkterna 154 och 155 (s. 230—241) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa dels ett förslagsanslag av 5 898 700 kronor till avlöningar, dels ock ett reservationsanslag av 3 961 600 kronor till omkostnader.

I sitt anslagsäskande för budgetåret 1949/50 har *skogsstyrelsen* — under erinran om vad jordbruksutskottet i sina utlåtanden nr 1 till 1947 och 1948 års riksdagar uttalat i ämnet — föreslagit, att medelsanvisningen från och med budgetåret 1949/50 skulle ske under ett avlöningsanslag av förslagsanslags karaktär och ett omkostnadsanslag av reservationsanslags karaktär, benämnda Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar respektive Omkostnader.

I anslutning till sagda förslag har skogsstyrelsen hemställt, att för nästa budgetår skulle såsom bidrag till skogsvårdsstyrelserna anvisas till avlöningar ett förslagsanslag av 5 974 000 kronor och till omkostnader ett reservationsanslag av 4 685 000 kronor, innebärande en sammanlagd anslagsökning i jämförelse med löpande budgetår å 1 644 000 kronor. Härvid har styrelsen beräknat skogsvårdsstyrelsernas avlöningskostnader till förenämnda belopp av 5 974 000 kronor och övriga omkostnader till 8 676 400 kronor, varjämte upptagits ett belopp av 300 000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande för täckande av under budgetåret uppkommande oförutsedda större

utgifter. Däremot har i motsats till vad som skett under föregående år några medel för utdelande av stipendier till elever vid skogsbrukskurser icke beräknats i förevarande sammanhang. Detta har i stället ansetts böra ske under anslaget till Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdskurser m. m. Skogsstyrelsen har vidare upptagit skogsvårdsstyrelsernas egna inkomster till 3 847 800 kronor, ersättning till skogsvårdsstyrelserna från vedutsyningsanslaget till 100 000 kronor och bidrag från andra statsanslag till 17 800 kronor ävensom räknat med att av skogsvårdsstyrelsernas kapitaltillgångar skulle tagas i anspråk 157 500 kronor samt att ett belopp av 168 300 kronor skulle erhållas genom upplåning.

Vid sin prövning av medelsbehovet för nästkommande budgetår har skogsstyrelsen utgått från att i enlighet med 1946 års riksdags beslut det s. k. normalprogrammet skulle kunna genomföras till omkring 65 procent. I detta sammanhang har skogsstyrelsen anmält, att på dess föranstaltande särskilda undersökningar igångsatts rörande möjligheterna att rationalisera och effektivisera skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

Efter redogörelse för skogsstyrelsens beräkning av medelsbehovet till skogsvårdsstyrelsernas avlöningar och omkostnader samt av statskontorets remissutlåtande i anledning därav har *departementschefen* i ärendet anfört följande:

»Såsom framgår av den föregående redogörelsen har skogsstyrelsen uppskattat nettomedelsbehovet till skogsvårdsstyrelsernas verksamhet under nästa budgetår till 10 659 000 kronor. Detta innebär en ökning med 1 498 000 kronor i förhållande till det belopp, som står till förfogande för ändamålet för innevarande budgetår, och med 1 644 000 kronor i förhållande till de å riksstaten anvisade medlen. Det ökade medelsbehovet, som främst avser omkostnaderna i verksamheten, beror till en del på att skogsstyrelsen utgått från att skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, vilken för innevarande budgetår begränsats till 55 procent av normalprogrammet, under nästkommande budgetår åter skulle utvidgas till 65 procent av nämnda program. I övrigt har ökningen motiverats med den allmänna kostnadsstegring som inträtt, framför allt genom höjda löner och traktamentsersättningar samt ökade resekostnader till följd av höjning av bensinskatten och priserna å järnvägsbiljetter.

Vad angår omfattningen av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet är det allmänna ekonomiska läget visserligen alltså lika ansträngt som då beslut fattades om att denna verksamhet för innevarande år skulle inskränkas från 65 till 55 procent av normalprogrammet. Det torde emellertid icke utan risk för mycket allvarliga återverkningar beträffande storleken av den framtida skogsproduktionen vara möjligt att genomföra en sådan inskränkning annat än rent tillfälligt. Jag anser därför, i likhet med skogsstyrelsen, att för nästa budgetår medel böra ställas till skogsvårdsstyrelsernas förfogande till sådant belopp att verksamheten kan uppehållas i en omfattning ungefärligen motsvarande 65 procent av normalprogrammet. Detta kräver en betydande ökning av det allmännas bidrag till skogsvårdsstyrelserna utöver

den höjring, som föranledes av den skedda fördyringen av verksamheten. Om en sådan höjning skall ske måste det emellertid också förutsättas att skogsvårdsstyrelserna skola tillvarata alla möjligheter att begränsa kostnaderna för verksamheten. Såsom jag längre fram skall närmare angiva böra enligt min mening även skogsägarna bära någon del av de inträffade kostnadsökningarna.

Innan jag med dessa utgångspunkter ingår på en prövning av skogsvårdsstyrelsernas medelsbehov för nästa budgetår torde jag emellertid få till behandling upptaga frågan om en uppdelning av anslaget till skogsvårdsstyrelserna i ett avlönings- och ett omkostnadsanslag. Jag vill erinra om att min företrädare i ämbetet i förra årets statsverksproposition uttalat, att han visserligen funne en sådan uppdelning lämplig men att därmed borde få anstå med hänsyn bland annat till den svårighet att uppdraga en gräns mellan den extra och den tillfälliga personalen, som då föreläge. Då enligt vad skogsstyrelsen anfört en sådan gränsdragning numera kan göras och ej heller i övrigt något hinder synes möta mot att anslaget uppdelas på sätt nyss sagts, bör en sådan uppdelning ske från och med nästa budgetår. Härvid synas kostnaderna för avlöning till icke-ordinarie (extra) personal, vilka nu hänföras till omkostnaderna i verksamheten, böra överföras till det ifrågasatta nya avlöningsanslaget. Detta torde böra givas karaktär av förslagsanslag, medan omkostnadsanslaget bör upptagas såsom reservationsanslag. Anslagen torde böra benämnas Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar respektive Omkostnader.

Jag övergår här efter först till beräkningen av medelsbehovet under avlöningsanslaget. I nuvarande läge kan jag icke förorda någon utökning av personalen. På grund av beräknade löneklassförändringar torde emellertid avlöningskostnaderna för den ordinarie personalen böra uppräknas med 95 000 kronor till 4 895 000 kronor. För arvoden till styrelseledamöter och revisorer torde böra avses 75 600 kronor.

I fråga om den icke-ordinarie personalen har skogsstyrelsen bl. a. framlagt förslag om att reglerad befordringsgång jämlikt kungörelsen nr 436/1947 i full utsträckning skall införas för skogsvårdsstyrelsernas kontors- och skrivbiträdespersonal. För denna personal gälla för närvarande av Kungl. Maj:t den 10 oktober 1947 meddelade avlöningsbestämmelser. Dessa medgiva icke anställning å extra ordinarie stat. I likhet med styrelsen finner jag detta ur rättvisesynpunkt mindre tilltalande med hänsyn till att reglerad befordringsgång jämlikt nyssnämnda kungörelse tillämpas på motsvarande personal hos lantbruksnämnderna och hushållningssällskapen. Jag tillstyrker därför skogsstyrelsens förevarande förslag. Med beaktande härav kunna avlöningskostnaderna till den icke-ordinarie personalen beräknas till 928 100 kronor. Detta är 6 000 kronor mer än det belopp som innevarande budgetår avsetts för den extra personalen. Avlöningsanslaget torde sålunda böra uppföras med $(4\,895\,000 + 75\,600 + 928\,100 =) 5\,898\,700$ kronor.

Vad här efter angår omkostnadsanslaget föranleder min ståndpunkt, att normalprogrammet under nästa budgetår bör uppfyllas till omkring 65 pro-

cent, betydande uppräknningar av posterna avlöningar till tillfällig personal, resekostnader och traktamentsersättningar. Skogsstyrelsen har uppskattat dessa kostnader till sammanlagt 4 789 900 kronor, därest normalprogrammet skulle genomföras till 65 procent, medan de skulle stanna vid omkring 4 100 000 kronor, om normalprogrammet genomfördes endast till 55 procent. Jag anser bland annat med tanke på de resultat som böra kunna vinnas genom de av styrelsen igångsatta rationaliseringsundersökningarna ävensom genom andra åtgärder i besparingssyfte, att nämnda omkostnadsposter böra kunna hållas inom en ram av 4 700 000 kronor. Detta innebär dock en uppräkning med mer än 900 000 kronor i förhållande till innevarande budgetårs anslag. Jämväl beträffande posterna tjänstelokaler och expenser, kursverksamhet samt annan upplysning och propaganda torde uppräknningen kunna begränsas i förhållande till vad skogsstyrelsen föreslagit. Jag förordar sålunda, att dessa poster höjas med respektive 82 400, 12 500 och 13 800 kronor till respektive 535 000, 100 000 och 60 000 kronor. Utgifterna för skogsvårdsgårdar böra enligt min mening beräknas till 640 000 kronor eller 28 400 kronor mindre än skogsstyrelsens uppskattning. I fråga om posterna sjukvård, inventarier, övriga fastigheter, utgifter för kapital och återbetalning av lån, diverse samt oförutsedda utgifter biträder jag styrelsens förslag, enligt vilket dessa poster skulle uppföras med respektive 19 900, 136 500, 137 400, 2 800, 115 000, 53 600 och 230 000 kronor. Frånsett verksamheten med frö och plantor uppskattar jag sålunda skogsvårdsstyrelsernas omkostnader under nästa budgetår till $(4\,700\,000 + 535\,000 + 100\,000 + 60\,000 + 640\,000 + 19\,900 + 136\,500 + 137\,400 + 2\,800 + 115\,000 + 53\,600 + 230\,000 =) 6\,730\,200$ kronor.

Utgifterna för frö- och plantförsörjningen ha av skogsstyrelsen upptagits med 619 600 respektive 1 158 900 kronor. Inkomsterna från försäljning av frö och kott m. m. respektive från plantförsäljningen har styrelsen beräknat till 414 900 respektive 733 500 kronor. Nettoförlusten under dessa verksamhetsgrenar skulle sålunda enligt styrelsens uppskattning utgöra 630 100 kronor. Enligt min mening bör ifrågavarande verksamhet hållas inom en sådan ram, att nettoförlusterna begränsas till 375 000 kronor. I fråga om fröförsörjningen torde jag emellertid här få anmäla, att jag har för avsikt att i annat sammanhang denna dag hemställa, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen att en utlåningsfond skall inrättas, ur vilken skogsvårdsstyrelserna skola kunna erhålla lån för att tillgodose kapitalbehovet för fröinsamling m. m. Därest ett sådant förslag bifalles av riksdagen komma skogsvårdsstyrelsernas möjligheter att verka för trygghet av fröförsörjningen att avsevärt förbättras. Under budgetåret eventuellt uppkommande ökade behov av medel för anskaffande av skogsfrö kunna nämligen då tillgodoses från nyssnämnda medel.

Skogsvårdsstyrelsernas övriga inkomster ha av skogsstyrelsen uppskattats till 2 699 400 kronor. Detta belopp fördelar sig med 2 242 200 kronor å biträdesersättningar och intäkter i övrigt av utförda uppdrag samt med respektive 320 500, 71 400, 48 400 och 16 900 kronor å skogsvårdsgårdar, övriga

fastigheter, kapital och diverse. Styrelsens beräkningar i förevarande hänseenden synas mig böra godtagas utom i vad angår biträdesersättningarna. Såsom jag förut antytt, synes det kunna ifrågasättas, om ej en del av den kostnadsstegring, som inträtt bland annat till följd av höjningen av bensinskatten, bör bäras av skogsägarna genom att biträdestaxorna justeras ytterligare något uppåt. Med hänsyn härtill och till rådande konjunktioner inom skogsbruket anser jag, att inkomsterna av biträdesersättningar böra kunna uppräknas med 300 000 kronor. Skogsvårdsstyrelsernas inkomster av andra verksamhetsgrenar än frö- och plantförsörjningen torde sålunda böra upptagas med i runt tal 3 000 000 kronor.

Med utgångspunkt från nu angivna beräkningsgrunder skulle till täckande av skogsvårdsstyrelsernas omkostnader behövas ett belopp av $(6\,730\,200 + 375\,000 - 3\,000\,000 =) 4\,105\,200$ kronor. Härutöver synes emellertid i avslutning till vad skogsstyrelsen föreslagit böra upptagas ett belopp av 300 000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande för bestridande av uppkommande utgifter av mera betydande storleksordning. Å andra sidan torde, såsom skogsstyrelsen uttalat, för ändamålet böra tagas i anspråk 157 500 kronor av skogsvårdsstyrelsernas egna kapitaltillgångar samt 168 300 kronor av låne-medel. Vidare torde liksom hittills skogsvårdsstyrelsernas merkostnader i anledning av de extraordinära vedavverkningarna, vilka kostnader kunna uppskattas till 100 000 kronor, få täckas från anslaget till Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för visst biträde vid virkesavverkning m. m. Från andra statsanslag torde slutligen kunna påräknas ett belopp av 17 800 kronor. Skogsvårdsstyrelsernas omkostnadsanslag bör följaktligen bestämmas till $(4\,105\,200 + 300\,000 - 157\,500 - 168\,300 - 100\,000 - 17\,800 =) 3\,961\,600$ kronor. Jag föreslår, att ett reservationsanslag av denna storlek anvisas för ändamålet.

Vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit skulle såsom statsbidrag till bestridande av kostnaderna för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet under nästkommande budgetår behöva anvisas $(5\,898\,700 + 3\,961\,600 =) 9\,860\,300$ kronor. Då kostnaderna för stipendier åt elever vid vissa skogsbrukskurser, vilka kostnader hittills bestritts från anslaget till skogsvårdsstyrelserna, i fortsättningen böra bestridas från annat anslag, innebär detta i förhållande till medelsanvisningen för innevarande budgetår en ökning med $(9\,860\,300 + 20\,000 - 9\,015\,000 =) 865\,300$ kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid vidtaga de ändringar i skogsvårdsstyrelsernas personalförteckningar, som föranledas av förslaget om införande av reglerad befordringsgång för skogsvårdsstyrelsernas kontors- och skrivbiträdespersonal, samt att utfärda de närmare föreskrifter i övrigt, som må erfordras på grund av nämnda förslag, ävensom att fastställa stater för skogsvårdsstyrelserna för nästa budgetår.»

Utskottet. Utskottet, som vid behandlingen av motsvarande anslagsfrågor för innevarande budgetår framhöll önskvärdheten av att skogsvårdsstyrelsernas verksamhet icke inskränktes till allenast 55 procent av nor-

malprogrammet, biträder Kungl. Maj:ts förslag att medel för budgetåret 1949/50 ställas till skogsvårdsstyrelsernas förfogande till sådant belopp, att verksamheten kan uppehållas i en omfattning, som ungefär motsvarar 65 procent av nämnda program. Mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 5 898 700 kronor.

138:o) **Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 155 (s. 241) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 3 961 600 kronor.

139:o) **Skogsvård m. m.: Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för visst bi-träde vid virkesavverkning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 156 (s. 241—242) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för visst bi-träde vid virkesavverkning m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

140:o) **Skogsvård m. m.: Statens skogsförbättringsanslag.** Enligt beslut av 1948 års riksdag ha från och med innevarande budgetår de förutvarande anslagen till Skogsvård m. m.: Statens skogsutdikningsanslag och Skogsvård m. m.: Statens skogsodlingsanslag sammanförts till nu ifrågavarande anslag.

Kungl. Maj:ts under punkten 157 (s. 242—247) gjorda förslag till anslagsanvisning med 700 000 kronor innebär att motsvarande anslag för innevarande budgetår uppräknas med 350 000 kronor.

Skogsstyrelsen har i sitt anslagsäskande hemställt, att anslaget måtte för nästa budgetår uppföras med 1 350 000 kronor. Tillika har styrelsen anhållit, att odisponerad behållning av medel, som anvisats under statens skogsutdikningsanslag och statens skogsodlingsanslag, skulle få tillföras statens skogsförbättringsanslag. Styrelsen har beräknat denna behållning till omkring 200 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört bland annat följande:

»I överensstämmelse med den uppfattning, åt vilken jag givit uttryck på tal om anslagen till skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, anser jag det ofrånkomligt, att medelsanvisningen under detta anslag höjes. Højningen torde dock kunna hållas inom en något snävare ram än skogsstyrelsen avsett. För min del vill jag förorda, att skogsförbättringsanslaget för nästa budgetår upptages till 700 000 kronor, varav 50 000 kronor för bidrag till åtgärder mot skadegörelse av skogsinsekter och återstoden för övriga med anslaget avsedda ändamål, eller sålunda för utbetalande av bidrag till markägare, förvaltningsbidrag till skogssällskapet samt ersättning till skogsvårdsstyrelserna för av dem fritt utlämnad skogsodlingsmaterial. För sistnämnda ändamål torde böra avses högst 50 000 kronor.

Vad härefter angår frågan om användningen av icke förbrukad behållning å tidigare medelsanvisningar från statens skogsutdiknings- och skogsodlingsanslag, delar jag skogsstyrelsens uppfattning, att sådan behållning bör komma ifrågavarande bidragsverksamhet till godo. Detta synes lämpligen böra ske på så sätt, att Kungl. Maj:t av riksdagen erhåller bemyndigande att medgiva, att statens skogsförbättringsanslag årligen må överskridas med belopp, motsvarande summan av de medel, som under året inlevererats till budgetutjämningsfonden i form av odisponerad behållning å statens skogsutdiknings- och skogsodlingsanslag. Härvid torde hinder icke böra möta att under ett budgetår redovisad behållning även må disponeras under senare budgetår. I detta sammanhang må slutligen erinras, att skogsstyrelsen räknat med att under nästa budgetår skulle komma att stå till förfogande en dylik behållning av cirka 200 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må

1) till *Skogsvård m. m. Statens skogsförbättringsanslag* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor;

2) medgiva, att under samma budgetår må från nämnda anslag för andra med detsamma avsedda ändamål än bekämpande av skogsinsekter beviljas bidrag å tillhopa högst 650 000 kronor;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva, att den bidragssumma, som står till förfogande för de under 2) avsedda ändamålen, må överskridas med belopp motsvarande den odisponerade behållning å statens skogsutdiknings- och skogsodlingsanslag, som inlevererats eller inlevereras till budgetutjämningsfonden.

141:o) Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. Under punkten 158 (s. 247—248) har Kungl. Maj:t föreslagit en anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp av 1 500 000 kronor.

Skogsstyrelsen har i sitt anslagsäskande beräknat medelsbehovet till 4 200 000 kronor.

Departementschefen har förklarat sig icke kunna i nu rådande läge förorda någon ökning av anslaget men har erinrat om de ytterligare möjligheter att tillgodose med anslaget avsedda ändamål, som finnas på grund av att ett belopp å 1 000 000 kronor av anslaget för budgetåret 1947/48 ännu icke disponerats. Skulle det ekonomiska läget så medgiva, borde det enligt departementschefens mening övervägas att helt eller delvis använda även dessa medel. Departementschefen har vidare anført, att hinder icke torde möta att av anslaget högst 5 000 kronor tagas i anspråk för anordnande av fortbildningskurser i skogsvägbyggnad. Därjämte torde från anslaget få utgå förvaltningsbidrag till skogssällskapet enligt gällande grunder.

Utskottet. Då jämväl utskottet anser att förevarande anslag bör bibehållas vid samma belopp som anvisats för innevarande budgetår, biträder utskottet Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor.

142:o) Skogsvård m. m.: Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. Kungl. Maj:t har under punkten 159 (s. 248—250) föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett anslag med oförändrat belopp av 1 000 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 179 av herr *Pålsson m. fl.* och II: 221 av herr *Sandberg m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att bidrag till betesanläggningar, som komme till stånd i anslutning till bildande av skogsvårdsområden, fortfarande skulle inom Norrland (utanför lappmarkerna) beviljas med tillämpning av motsvarande bestämmelser, som nu gälla för det norrländska skogsproduktionsanslaget.

Beträffande de skäl som åberopats till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Skogsstyrelsen har i sitt anslagsäskande hemställt, att anslaget måtte för nästa budgetår uppföras med ett till 1 800 000 kronor förhöjt belopp.

Departementschefen har erinrat om att enligt beslut av 1948 års riksdag den betesförbättringsverksamhet, som bedrivits av skogsvårdsstyrelserna i Norrland och i Kopparbergs län med stöd av norrländska skogsproduktionsanslaget, skall — utom såvitt avser lappmarkerna — övertagas av lant-

bruksnämnderna. Denna överföring har av departementschefen tidigare — under punkten nr 6 — förordats böra ske den 1 juli 1949.

I fråga om storleken av det belopp, som bör anvisas under förevarande anslag, har departementschefen anfört bland annat följande:

»Vid bedömandet av medelsbehovet under förevarande anslag bör till det belopp som skogsstyrelsen i sin framställning angivit som erforderligt, eller 1 800 000 kronor, läggas tillhoppa 500 000 kronor. Sistnämnda belopp avser de åtgärder till vilka enligt skogsstyrelsens förslag bidrag skulle utgå enligt skogsproduktionsanslagets regler men med anlitande av skogsförbättringsanslaget samt anslaget till väg- och flottledsbyggnader i enskild ägo. I överensstämmelse med den uppfattning om behovet av att intensifiera de skogsvårdande åtgärderna, åt vilken jag tidigare givit uttryck, anser jag det även här önskvärt, att medelstillgången skall ökas. Att märka är emellertid i detta sammanhang att för innevarande år en betydande del av anslaget åtgått till sådana betesförbättringsåtgärder, för vilka bidrag i fortsättningen bör utbetalas av lantbruksnämnderna, samt till täckande av förvaltningskostnader i samband med denna betesförbättringsverksamhet. Redan ett bibehållande av anslaget vid nuvarande nivå innebär därför i realiteten en ej oväsentlig ökning av de medel, som stå till förfogande för de åtgärder, för vilka anslaget i fortsättningen skall användas. Jag har med hänsyn härtill ansett mig böra förordna att anslaget för nästa budgetår skall uppföras med oförändrat belopp av 1 000 000 kronor. Skulle den ekonomiska utvecklingen bli sådan, att ytterligare medel anses kunna ställas till förfogande för ändamålet under budgetåret 1949/50, finnes viss möjlighet härtill genom anlitande helt eller delvis av den del — 500 000 kronor — av det för budgetåret 1947/48 anvisade anslaget, som spärrats jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1947.»

Utskottet. Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning.

Från anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. kan statsbidrag utgå till betesanläggningar med ett grundbelopp av 60 procent av anläggningskostnaden. Härutöver må i vissa fall tilläggsbelopp beviljas med högst hälften av det belopp, varmed kostnaden överstiger det beviljade grundbeloppet. Enligt beslut av 1948 års riksdag skall emellertid den betesförbättringsverksamhet, som hittills bedrivits med stöd av nämnda anslag, omhändertagas av lantbruksnämnderna utom såvitt angår lappmarkerna. Efter denna överföring, som föreslagits skola äga rum den 1 juli 1949, kommer med angivna undantag bidrag till betesanläggningar att utgå ur anslaget till den inre rationaliseringen. Härvid komma bestämmelserna i kungörelsen den 11 juni 1948, nr 342, att bli tillämpliga, vilket innebär att statsbidrag i regel skall utgå med allenast 40 procent av kostnaden. Enligt 15 § samma kungörelse må dock lantbruksnämnden medgiva, att bidrag skall utgå med högre belopp, därest företaget på grund av planerad yttre rationalisering utföres på mera kostsam sätt än som eljest varit erforderligt eller en höjning av bidraget i övrigt finnes skälig på grund av särskilda omständigheter.

Den minskning i bidragsförmånerna, som nämnda överflyttning medför, har enligt vad som framgår av det anförda varit föremål för riksdagens överväganden så sent som år 1948. Med hänsyn härtill ävensom till att möjlighet lämnats öppen för lantbruksnämnderna att efter skälighetsprövning öka bidragets storlek, synes det icke påkallat att på nytt pröva frågan förrän erfarenhet vunnits om verkningarna av de nya bestämmelserna.

Utskottet hemställer alltså,

1) att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor;

2) att motionerna I: 179 och II: 221 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

143:o) **Skogsvård m. m.: Bidrag till vissa föreningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 160 (s. 251) — innebärande anslagsanvisning för ifrågavarande ändamål med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Bidrag till vissa föreningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

144:o) **Kostnader för virkesmätning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 162 (s. 252) — innebärande anslagsanvisning för ifrågavarande ändamål med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för virkesmätning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

145:o) **Kurser för virkesmätare m. m.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning under punkten 163 (s. 253) — innebärande medelsanvisning med oförändrat belopp — och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kurser för virkesmätare m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 10 000 kronor.

146:o) **Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens eller Norrbottens län.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 164 (s. 253) — innebärande oförändrad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens eller Norrbottens län* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

147:o) **Belöningar för rovdjurs dödande.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 165 (s. 253) — innebärande en till följd av minskad medelsåtgång betingad anslagssänkning med 10 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Belöningar för rovdjurs dödande* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

148:o) **Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 166 (s. 253—254) — innebärande anslagsanvisning för ändamålet med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

K. Lantmäteriväsendet.

149:o) **Lantmäteristyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 167 (s. 254—258) innefattar — förutom hemställan om medgivande till ändring i personalförteckningen för lantmäteristyrelsen och godkännande av ändrad avlöningsstat för styrelsen — anslagsanvisning till avlöningar med 636 000 kronor, vilket belopp med 2 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen föranledes av å ena sidan en uppräknings av icke-ordinarieposten med 16 000 kronor för tillfällig förstärkning av kamrerarekontorets personal och å andra sidan en minskning av samma post med 14 000 kronor, med vilket belopp medelsanvisningen i övrigt till tillfällig arbetskraft anses kunna nedsättas. En av de hos styrelsen tillfälligt förordnade lantmätarna föreslås skola utbytas mot en förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27.

Angående en av lantmäteristyrelsen gjord framställning om dels uppflyttning av kamrerartjänsten från lönegrad Ce 27 till lönegrad Ca 29, dels ock nyinrättande av en byråsekreterartjänst i lönegrad Ca 24, en kansli-skrivartjänst i lönegrad Ca 15 samt en kontoristtjänst i lönegrad Ca 13, samtliga tjänster avseende kamrerarkontoret, har *departementschefen* anfört, efter en redogörelse för framställningen jämte utlåtanden av statskontoret, statens lönenämnd och riksräkenskapsverket:

»Såsom framgår av den föregående redogörelsen har den personal, som vid 1947 års omorganisation av lantmäteriväsendet beräknades för kamrerarkontoret vid lantmäteristyrelsen, visat sig otillräcklig. Följden härav har blivit att svårigheter uppstått att bemästra de olika arbetsuppgifter som åvila kontoret. Starka skäl kunna alltså anföras för att kontorets personal

skall utökas. Emellertid torde det ännu icke vara möjligt att med säkerhet bedöma, i vad mån arbetsbelastningen å kontoret kan väntas bli bestående. Det synes sålunda exempelvis ej osannolikt, att det granskningsarbete som utföres å kontoret skall kunna begränsas avsevärt, sedan de nya bestämmelserna varit i kraft så lång tid, att viss enhetlighet vunnits i fråga om tillämpningen av desamma. Med hänsyn härtill anser jag mig icke nu böra tillstyrka lantmäteristyrelsens förslag om ändrad löneställning för kamreraren och om nyinrättande av ett antal tjänster å kamrerarkontoret. Då emellertid å andra sidan en tillfällig förstärkning av kontorets personal synes nödvändig, vill jag i stället förorda, att för detta ändamål beräknas ett belopp av 16 000 kronor.»

Härefter har *civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund* i en skrift till utskottet den 18 februari 1949 understrukt vad som i ärendet anförts av lantmäteristyrelsen samt remissmyndigheterna i fråga om personalbehovet vid kamrerarkontoret. Förbundet har därvid till belysande av arbetsförhållandena vid kontoret upplyst, att övertidstjänstgöringen därstädes, trots anställande av extra personal utöver den ursprungligen föreslagna, under första halvåret 1948 uppgått till 1 134 timmar och under andra halvåret 925 timmar, däri icke inräknat övertid för kamreraren, som ej själv ägde uppbära övertidsersättning. Ersättning för övertiden hade utgått med sammanlagt 9 104 kronor.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning. Med anledning av utskottet lämnade upplysningar vill utskottet därvid understryka, att arbetsbelastningen och förhållandena i övrigt å kamrerarkontoret synas vara av sådan art, att såsom departementschefen framhållit starka skäl måste anses tala för en utökning av kontorets personal. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

1) medgiva, att Kungl. Maj:t må vidtaga den ändring i personalförteckningen för lantmäteristyrelsen, som föranledes av förenämnda förslag om inrättande av en tjänst såsom förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 328 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 245 000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 61 800

Summa kronor 636 000;

3) till *Lantmäteristyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 636 000 kronor.

150:o) *Lantmäteristyrelsen: Omkostnader*. Under punkten 168 (s. 258—259) har Kungl. Maj:t hemställt om en medelsanvisning av 96 000 kronor, vilket belopp med 2 500 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Minskningen hänför sig till å ena sidan en ökning av delposten övriga expenser med 6 000 kronor för installerande av en manuell telefonväxel med gruppnummer samt å andra sidan en minskning av dels samma delpost med ett för budgetåret 1948/49 anvisat engångsbelopp av 1 000 kronor, dels ock posten publikationstryck med 7 500 kronor. Ny omkostnadsstat för styrelsen avses i sinom tid skola fastställas av Kungl. Maj:t.

Utskottet. Utskottet, som icke har något att erinra mot framställningen, hemställer,

att riksdagen må till *Lantmäteristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 96 000 kronor.

151:o) *Lantmäteristyrelsen: Kartlaggningsarbeten*. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 169 (s. 259—262) innebär ett med 50 000 kronor till 60 000 kronor höjt anslag för budgetåret 1949/50. Under innevarande år har dock beräknats att på grund av reservationer från tidigare medelsanvisningar ett belopp av 39 800 kronor stått till förfogande för ändamålet. Ökningen hänför sig till anordnandet av en utbildningskurs för kartlaggningspersonal för en kostnad av 6 500 kronor, till undersökning för åstadkommande av lämpligare kartpapperskvaliteter med 4 000 kronor, till utarbetande av instruktioner och anvisningar med 2 700 kronor samt i övrigt till avlöningar och utrustning för kartlaggningsarbeten. Närmare föreskrifter för anslagets användning torde få utfärdas av Kungl. Maj:t.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Lantmäteristyrelsen: Kartlaggningsarbeten* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

152:o) *Lantmäterikontoren i länen: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 170 (s. 262—263) — innebärande, förutom godkännande av ändrad avlöningsstat för lantmäterikontoren, en i enlighet med lantmäteristyrelsens förslag med 2 000 kronor till 2 463 000 kronor minskad medelsanvisning till avlöningar — hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för lantmäterikontoren i länen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie
stat, *förslagsvis* kronor 1 290 000
2. Avlöningar till tjänstemän å över-
gångsstat, *förslagsvis* » 24 000

Lön	Tjänst- görings- pen- ningar	Orts- till- lägg	Titel	An- tal	Kro- nor
2 200	1 500	150	Assistent i Västernorrlands län.....	1	3 850
2 200	1 500	—	Annan assistent.....	1	3 700
Summa kronor					7 550

Anm. Assistent åtnjuter tre ålderstillägg å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal,
förslagsvis kronor 892 000
4. Rörligt tillägg, *förslagsvis* » 257 000
- Summa kronor 2 463 000;

2) till *Lantmäterikontoren i länen*: Avlöningar för bud-
getåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 2 463 000 kronor.

153:o) *Lantmäterikontoren i länen*: Omkostnader. Under punkten 171 (s. 263—264) har Kungl. Maj:t hemställt om en medelsanvisning av 324 000 kronor, vilket belopp med 10 000 kronor överstiger anvisningen för innevarande budgetår. Ökningen hänför sig till motsvarande uppräknig av delposten bränsle, lyse och vatten. Ny omkostnadsstat föreslås skola i sinom tid fastställas av Kungl. Maj:t.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantmäterikontoren i länen*: Omkost-
nader för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av
324 000 kronor.

154:o) *Lantmäterikontoren i länen*: Utbildningskurser. I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 172 (s. 264—265) gjorda framställning — innebärande en med 16 500 kronor till 14 500 kronor nedsatt medelsanvisning, beroende på av lantmäteristyrelsen föreslagen minskning av antalet kurser — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantmäterikontoren i länen*: Utbild-
ningskurser för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservations-
anslag av 14 500 kronor.

155:o) **Lantmäteriets distriktsorganisation: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 173 (s. 265—271) innefattar — förutom hemställan om medgivande till ändring i personalförteckningen för lantmäteriets distriktsorganisation och godkännande av ändrad avlöningsstat för organisationen — anslagsanvisning till avlöningar med 9 037 500 kronor, vilket belopp med 128 400 kronor överstiger anvisningen för budgetåret 1948/49. Beräkningen innefattar dels en minskning av ordinarieposten med 185 100 kronor, beroende på att antalet lantmätare å övergångsstat nedgår samt vissa lantmätare förutsättas skola tjänstgöra hos lantmäteristyrelsen eller vid länskontoren och avlönas från dessa myndigheters anslag, dels ock en ökning av icke-ordinarieposten med 313 500 kronor i huvudsak med anledning av att personalen utökas i enlighet med vad som förutsatts vid 1947 års omorganisation. För att underlätta rekryteringen till lantmätaryrket förordar Kungl. Maj:t att lantmäteristuderande kan tillerkännas gottgörelse under praktiktiden, då han tjänstgjort som praktikant sex månader eller avslutat studierna i de mätningstekniska ämnena vid tekniska högskolan. Gottgörelsen skall i första hand omfatta rese- och traktamentsersättning men därutöver — efter prövning från fall till fall med hänsyn till behovet av dylik tjänstgöring — avlöning som extra mätningstekniskt biträde i lönegrad Cg 8. För handläggning av laga skiften inom vissa delar i Kopparbergs län föreslås en särskild lantmätartjänst i lönegrad Ca 29 skola inrättas.

Utskottet. Utskottet biträder framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må

1) medgiva, att Kungl. Maj:t må vidtaga den ändring i personalförteckningen för lantmäteriets distriktsorganisation, som föranledes av förenämnda förslag om inrättande av ytterligare en lantmätartjänst i lönegrad Ca 29;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantmäteriets distriktsorganisation, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 3 491 900
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 2 100
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 4 601 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 942 000

Summa kronor 9 037 500;

3) till *Lantmäteriets distriktsorganisation: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 9 037 500 kronor.

156:o) **Lantmäteriets distriktsorganisation: Omkostnader.** Under punkten 174 (s. 271—272) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 1 875 000 kronor, avseende en ökning med 38 000

kronor i jämförelse med motsvarande anslag för innevarande budgetår. Beräkningen innefattar dels en höjning av delposten övriga expenser med 58 000 kronor med hänsyn till ökade kostnader för städning och telefon, dels ock en sänkning av delposten bränsle, lyse och vatten med 20 000 kronor, vilken sänkning föranletts av den faktiska medelsåtgången.

Utskottet. Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Lantmäteriets distriktsorganisation:*
Omkostnader för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 1 875 000 kronor.

157:o) *Lantmäteriets distriktsorganisation: Ersättning för publik renovation.* I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 175 (s. 272) gjorda framställning --- innefattande medelsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantmäteriets distriktsorganisation:*
Ersättning för publik renovation för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

158:o) *Lantmäteriets distriktsorganisation: Utrustning.* Under punkten 176 (s. 273—274) har Kungl. Maj:t hemställt om medelsanvisning med ett från 300 000 till 150 000 kronor nedsatt belopp.

Efter redogörelse för framställningar i ärendet av lantmäteristyrelsen samt yttrande av statskontoret har *departementschefen* anfört:

»För lantmäteridistriktens förseende med instrument och möbler ha hittills anvisats anslag å tillhopa 2 890 000 kronor. Av skäl som i det föregående närmare angivits torde emellertid de anvisade medlen icke komma att förslå. Jag anser mig därför böra tillstyrka, att ytterligare medel anvisas för ifrågavarande ändamål. En medelsanvisning av den omfattning, som styrelsen ifrågasatt, kan jag dock icke förorda utan anser anslaget böra begränsas till 150 000 kronor. Jag vill i detta sammanhang erinra om att en del av det av styrelsen begärda beloppet avser instrument och möbler till den föreslagna särskilda skiftesorganisationen i Kalmar län, vilken emellertid enligt vad jag tidigare anfört ej nu bör inrättas.

Överskott, som uppkommit vid utlåning av instrument från lantmäteristyrelsens förråd, torde, därest riksdagen icke har något att erinra däremot, av styrelsen få disponeras för nyanskaffning av instrument för förrådet.»

Nämnda överskott uppgick den 1 november 1948 till 7 071 kronor 80 öre.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer följaktligen,

att riksdagen må till *Lantmäteriets distriktsorganisation:*
Utrustning för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

159:o) **Lantmäteriets distriktsorganisation: Förskott till hantlangning och materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 177 (s. 274—275) — innefattande medelsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantmäteriets distriktsorganisation: Förskott till hantlangning och materiel m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

160:o) **Kostnader för kurser för lantmäteritekniska biträden m. fl.** Kungl. Maj:t har under punkten 178 (s. 275—276) hemställt om en medelsanvisning med ett från 173 000 kronor till 99 100 kronor nedsatt belopp. Av lantmäteristyrelsen har för ändamålet begärts ett anslag av 139 600 kronor. Den av Kungl. Maj:t vidtagna nedsättningen hänför sig till en förordad minskning av antalet elever i en kurs för nyutbildning av mätningstekniska biträden.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för kurser för lantmäteritekniska biträden m. fl.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 99 100 kronor.

161:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar.** Kungl. Maj:t har under punkten 179 (s. 276—278) hemställt om medelsanvisning med oförändrat belopp, 200 000 kronor. Därjämte har Kungl. Maj:t tillstyrkt ett av lantmäteristyrelsen framlagt förslag till viss ändring rörande villkoren för erhållande av bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften.

Lantmäteristyrelsen har härom i huvudsak anfört följande.

Enligt lagen nr 96/1948 äger Kungl. Maj:t under vissa villkor beträffande område av stad, vilket ej ingår i stadsplan eller efter den 1 januari 1948 fastställd byggnadsplan, förordna att, i stället för de i lagen om fastighetsbildning i stad meddelade bestämmelserna om avstyckning av område, som ej ingår i tomtindelning, eller om sammanläggning av stadsägor, vad för landet är stadgat om avstyckning och sammanläggning skall äga tillämpning med vissa undantag. Detta gäller även beträffande dylikt område inom samhälle å landet, varest fastighetsbildningslagens bestämmelser om avstyckning och sammanläggning skola tillämpas. Därest Kungl. Maj:t meddelar dylikt förordnande för visst område skall således vid avstyckning inom det samma lagen om delning av jord å landet äga tillämpning. Däremot komma laga skiften, ägoutbyten och vissa andra jorddelningsförrättningar inom området att handläggas enligt bestämmelserna i 6 kapitlet fastighetsbildningslagen. Som en följd härav kan statsbidrag jämlikt bestämmelserna i kungörelsen nr 295/1928 utgå endast till avstyckningsförrättningar inom sådana områden, för vilka förordnande utfärdats enligt förenämnda lag nr 96/1948. Till de jorddelningsförrättningar, vilka inom sådant område hand-

läggas enligt 6 kapitlet fastighetsbildningslagen, kan däremot statsbidrag för närvarande ej utgå.

Det framstår för lantmäteristyrelsen såsom oegentligt, att de för landet gällande statsbidragsbestämmelserna på sätt sålunda framhållits i viss omfattning skola sättas ur kraft beträffande landsbygdsområden, vilka kunna förväntas bibehålla sin karaktär av ren landsbygd, enbart för att dessa områden genom stadsbildning kommit under annan administration. Lantmäteristyrelsen får därför föreslå, att i fråga om användningen av förslagsanslagen Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar samt Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften utfärdas föreskrifter av huvudsakligen följande innehåll, nämligen dels att vid förrättning som avses i 6 kapitlet fastighetsbildningslagen inom område, där förordnande enligt lagen nr 96/1948 meddelats, statsbidrag må utgå såsom om förrättningen verkställts enligt bestämmelserna i jorddelningslagen, dels ock att denna bestämmelse skall retroaktivt tillämpas i fråga om förrättning av nyss angivet slag, som avslutats efter den 1 januari 1948 och som avsett område, beträffande vilket under år 1948 meddelats förordnande enligt berörda lag nr 96/1948.

De föreslagna bestämmelserna torde icke i och för sig behöva föranleda någon ökning av ifrågavarande anslag.

Statskontoret har icke framställt någon erinran mot förslaget.

Departementschefen har anført, att det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga de författningsändringar, som på grund av förslaget kunna bli erforderliga. De nya bestämmelserna avses skola tillämpas även beträffande förrättningar, vilka avslutats före bestämmelsernas ikraftträdande men efter utgången av år 1947 och vilka avsett område, för vilket förordnande enligt ovannämnda lag meddelats före ikraftträdandet.

Utskottet. Genom den föreslagna författningsändringen synes en nuvarande oegentlighet i fråga om villkoren för bidragsgivningen bli avhjälp. Utskottet tillstyrker därför ändringen och biträder de av Kungl. Maj:t förordade övergångsbestämmelserna. Då Kungl. Maj:ts framställning ej heller i övrigt föranleder någon erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

162:0) *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften*. Kungl. Maj:t har under punkten 180 (s. 278—279) hemställt om anslagsanvisning med ett med 75 000 kronor till 275 000 kronor ökat belopp.

Efter redogörelse för en framställning av lantmäteristyrelsen och remissyttrande av statskontoret har *departementschefen* anført i ärendet:

»Jag torde få erinra, att jag under nästföregående anslagspunkt ansett mig böra förorda viss ändring i villkoren för erhållande av bidrag från ifrågavarande anslag. Någon anledning att på grund härav uppräknas an-

slaget torde dock icke föreligga. Såsom lantmäteristyrelsen framhållit kan för närvarande bidrag icke utgå till vägbyggnad förrän skiftet avslutats och fastställts. Emellertid synes det önskvärt, att förskott å bidrag till nyssnämnda ändamål under vissa villkor skall kunna utlämnas redan dessförrinnan. Därest riksdagen ej har något att erinra däremot, torde Kungl. Maj:t få äga vidtaga de ändringar i gällande bidragsbestämmelser, som erfordras härför. I dylikt fall komma givetvis anspråken på förevarande anslag att ökas. Med hänsyn härtill och till vad lantmäteristyrelsen anfört om den ökade efterfrågan på odlingsbidrag anser jag i likhet med styrelsen anslaget för nästa budgetår böra uppräknas med 75 000 kronor till 275 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kronor.

163:o) *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område.* I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 181 (s. 279) — innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

164:o) *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar.* Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning under punkten 182 (s. 280) — innefattande medelsanvisning med oförändrat belopp — och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

165:o) *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar.* Under punkten 183 (s. 280—282) har Kungl. Maj:t hemställt om medelsanvisning till oföränd-

rat belopp, 50 000 kronor. Med hänvisning till att resultatet av en pågående utredning angående ny lantmäteritaxa torde komma att dröja, har Kungl. Maj:t därjämte tillstyrkt ett av lantmäteristyrelsen framlagt förslag, att till sådan förrättningsman som här avses skall utgå tilläggsersättning med 75 procent av den gottgörelse, som han enligt 1927 års lantmäteritaxa äger uppbära av sakägare. Därest riksdagen ej har något att erinra mot höjningen, avses denna få träda i kraft så snart riksdagens beslut i frågan föreligger. På Kungl. Maj:t föreslås skola få ankomma att vidtaga erforderliga ändringar i de gällande bestämmelserna.

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

166:o) *Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 184 (s. 282) — innefattande oförändrad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

167:o) *Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar.* Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning under punkten 185 (s. 282) — innefattande oförändrad medelsanvisning — och hemställer,

att riksdagen må till *Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

168:o) *Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark.* I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 186 (s. 283) — innefattande en minskning i överensstämmelse med lantmäteristyrelsens äskanden med 1 600 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 4 700 kronor.

169:o) **Ströängars indragande till kronan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 187 (s. 283) — innefattande medelsanvisning i överensstämmelse med lantmäteristyrelsens äskanden med ett med 3 100 kronor minskat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ströängars indragande till kronan* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 9 300 kronor.

170:o) **Kostnader för provskiften i Kopparbergs län.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts hemställan under punkten 188 (s. 283—284) — innefattande medelsanvisning i överensstämmelse med lantmäteristyrelsens äskanden med ett med 6 000 kronor minskat belopp — och hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för provskiften i Kopparbergs län* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 64 000 kronor.

L. Rikets allmänna kartverk.

171:o) **Rikets allmänna kartverk: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 189 (s. 284—291) omfattar — förutom hemställan om medgivande av ändring i personalförteckningen för rikets allmänna kartverk och fastställande av ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 2 746 000 kronor, vilket belopp med 167 000 kronor överstiger nuvarande anvisning. Højningen hänför sig till den del den icke är av automatisk natur i huvudsak till en föreslagen ökning av antalet kartassistenter för fältarbetet med åtta samt ökning av personalen å beställningsavdelningen med en byrådirektörstjänst i Ce 31, fyra kartassistenter och en ritare. Därjämte föreslås avlöningarna till av kartverket anställda flygförare med undantag av kostnaderna för flygtillägg skola överflyttas från anslaget Kartarbeten m. m. till avlöningsanslaget.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må

1) medgiva, att i personalförteckningen för rikets allmänna kartverk må vidtagas den ändring, som föranledes av förslaget om inrättande av en byrådirektörstjänst i lönegrad Ce 31;

2) godkänna följande avlöningsstat för rikets allmänna kartverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 345 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> »	9 800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal »	1 108 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	282 800

Summa kronor 2 746 000;

3) till *Rikets allmänna kartverk*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 2 746 000 kronor.

172:o) *Rikets allmänna kartverk: Omkostnader.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 190 (s. 291—292) innefattar en med 19 400 kronor till 343 400 kronor ökad medelsanvisning. Ökningen hänför sig med 2 400 kronor till posten sjukvård m. m., med 17 000 kronor till posten övriga expenser i anledning av nytt kollektivavtal med städpersonalen, höjd telefonavgift, pappersskatt samt prishöjningar å fotografisk material. Ny omkostnadsstat avses skola i sinom tid fastställas av Kungl. Maj:t.

Utskottet. Under tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 343 400 kronor.

173:o) *Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.* Under punkten 191 (s. 292—293) har Kungl. Maj:t hemställt om anslagsanvisning med 838 000 kronor. För innevarande år har anvisats ett belopp av 621 000 kronor, vartill emellertid kommit 125 000 kronor i reserverade medel. Den verkliga anslagshöjningen avser sålunda ett belopp av 92 000 kronor. Beräkningen innefattar å ena sidan en ökning med 35 000 kronor till fältarbetet, 65 000 kronor för flygfotografering, 2 000 kronor för ortsnamnsgranskning och 3 000 kronor för ritkurs för militär personal samt å andra sidan en minskning med 13 000 kronor på grund av att kostnaderna för avlöning åt kartverkets flygförare med undantag för de särskilda flygtilläggen skola bestridas från kartverkets avlöningsanslag. De medel, som avse andra ändamål än avlöning åt flygförare samt ortnamnsgranskning, avses böra disponeras så, att de förslå även till att täcka den kostnad utöver beräknade medel, som kan uppstå i anledning av att kartverkets flygplan förflyttas till Norrtälje.

Utskottet. Utskottet, som biträder framställningen, hemställer,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 838 000 kronor.

174:o) Rikets allmänna kartverk: Utrustning m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 192 (s. 293—294) — innefattande medelsanvisning med ett med 78 000 kronor till 223 800 kronor höjt belopp för inköp av autografer, reproduktionskamera m. m. — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Utrustning m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 223 800 kronor.

M. Lappväsendet.

175:o) Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 193 (s. 295—297) innefattar hemställan om godkännande av ny avlöningsstat för lappfogdarna m. fl. ävensom om anslagsanvisning till lappfogdarnas m. fl. avlöningar för budgetåret 1949/50 med 225 200 kronor, vilket belopp innebär en höjning av anslaget för innevarande år med 8 800 kronor. Beräkningen innefattar en ökning av medelsanvisningen till ersättning och gratifikation för ordningsmän inom lappbyarna och åt lappförmän med 3 100 kronor, avlöning till ytterligare en tjänst såsom lapp tillsyningsman i lönegrad Ce 11 i Jämtlands län med 5 600 kronor. Återstoden hänför sig till förändringar av löneklasser och beräknat rörligt tillägg.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för lappfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	54 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	47 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	105 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	18 400

Summa kronor 225 200;

2) till *Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 225 200 kronor.

176:o) Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 194 (s. 297) — innebärande en anslagsanvis-

ning med ett med 18 300 kronor till 90 300 kronor ökat belopp, vilken ökning med 200 kronor hänför sig till sjukvård, 17 100 kronor till reseersättningar och 1 000 kronor till expenser — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 90 300 kronor.

N. Diverse. -

177:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** Jämlikt Kungl. Maj:ts under punkten 195 (s. 298) gjorda framställning — innefattande medelsanvisning med ett med 208 000 kronor till 2 152 000 kronor höjt belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 2 152 000 kronor.

178:o) **Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts under punkten 196 (s. 298) gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 26 800 kronor.

179:o) **Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 197 (s. 298—299) innefattar en anslagsanvisning av 22 100 kronor, vilket belopp med 2 100 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen avser att möjliggöra en arvodeshöjning för vissa tillsyningsmän.

Utskottet. Utskottet, som ej har något att erinra mot framställningen, hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 22 100 kronor.

180:o) **Bidrag till Svenska naturskyddsföreningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 198 (s. 299—300) — innebärande medelsanvisning med oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska naturskyddsför-
eningen* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 12 000
kronor.

181:o) **Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt.** Tillstyr-
kande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 199 (s. 300) —
innefattande en med hänsyn till kursförhållandena med 2 000 kronor till
12 000 kronor ökad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationell hydrogra-
fisk-biologisk anstalt* för budgetåret 1949/50 anvisa ett för-
slagsanslag av 12 000 kronor.

182:o) **Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris.** I enlighet med
Kungl. Maj:ts framställning under punkten 200 (s. 300) — innefattande
oförändrad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella frysinsti-
tutet i Paris* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsan-
slag av 2 000 kronor.

183:o) **Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar.** Utskot-
tet biträder Kungl. Maj:ts under punkten 201 (s. 301) gjorda framställ-
ning — innefattande medelsanvisning med oförändrat belopp — och hem-
ställer,

att riksdagen må till *Ersättningar för vissa besiktningar
och syneförrättningar* för budgetåret 1949/50 anvisa ett
förslagsanslag av 25 000 kronor.

184:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med
Kungl. Maj:ts framställning under punkten 202 (s. 301) — innefattande
oförändrad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom
sakkunniga* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservations-
anslag av 500 000 kronor.

185:o) **Planering av allmänna arbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts fram-
ställning under punkten 203 (s. 301) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Planering av allmänna arbeten* för
budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 100
kronor.

186:o) **Extra utgifter.** Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkten 204 (s. 301—302) — innebärande oförändrad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

187:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkten 205 (s. 302) — innebärande en anslagsminskning med 5 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

Uppskjutna frågor.

188:o) **Beträffande vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen under de punkter, som angivas i en vid detta utlåtande fogad bilaga (*Bilaga*), kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed får för riksdagen**

anmäla.

Stockholm den 3 mars 1949.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Hjalmar Nilsson, Jon Jonsson, Henry Johansson, Ernst Hjalmar Nilsson, Einar Persson och Hugo Osvald; samt

från a n d r a kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Svensson i Ljungkile, Andersson i Tungelsta, Norup, Ericsson i Sörsjön, Andersson i Surahammar, Hæggbloom och Åhman;

dock att vid behandlingen av punkterna

19—56 herr Jacobson i Vilhelmina deltagit i stället för herr Andersson i Löbbo,

19—76 samt 133—188 herr Svensson i Vä deltagit i stället för herr Norup, 53—96 herr Mårtensson i Smedstorp deltagit i stället för herr Svensson i Ljungkile,

76—97 herr Jacobson i Vilhelmina deltagit i stället för herr Andersson i Surahammar, samt

97—128 herr Utbult deltagit i stället för herr Svensson i Ljungkile.

Reservationer:

1) Vid *punkten 11:o*) (Lantbruksnämnderna: Kostnader för planeringskommittéer) av herrar *Hjalmar Nilsson, Osvald, Hæggbloom och Åhman*, vilka ansett att utskottet bort med anledning av motionerna I: 116 och II: 138 avstyrka Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av medel till kostnaderna för planeringskommittéer och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»För genomförande av det tidigare antagna rationaliseringsprogrammet torde regionalplanering enligt nu bedrivna linjer icke vara av någon större betydelse, varför utskottet anser, att anslag för detta ändamål i nuvarande ekonomiska läge utan olägenhet bör få stå tillbaka för mera angelägna produktionsbefrämjande åtgärder. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, med bifall till de likalydande motionerna I: 116 och II: 138, avslå Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av ett förslagsanslag av 400 000 kronor till Lantbruksnämnderna: Kostnader för planeringskommittéer.»

2) Vid *punkten 17:o*) (Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.)

a) av herr *Tjällgren*;

b) av herrar *Hjalmar Nilsson, Osvald, Norup, Hæggbloom och Åhman*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka särskild medelsanvisning till lagerforskning och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Forskningen på jordbrukets område är av stor vikt för produktionen och folkförsörjningen och är därför förtjänt av statsmakternas intresse och bistånd. Icke minst gäller detta den betydelsefulla lagerforskningen. För denna forskning är såsom framhållits i motionerna I: 119 och II: 139 medelsbehovet synnerligen trängande och det torde framför allt med hänsyn till de stora värden, som avses med sådan forskning, vara påkallat att, även om det ekonomiska läget manar till sträng sparsamhet, ställa till förfogande de medel, som kunna anses nödvändiga för verksamheten. Medelsanvisning för ändamålet synes lämpligen böra ske med i motionerna angivet belopp. På grund härav och då utskottet i övrigt biträder Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

A. att riksdagen — — — 250 000 kronor;

B. att riksdagen, med bifall till de likalydande motionerna I: 119 och II: 139, må till *Främjande av lagerforskning* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.»

3) Vid *punkten 56:o*) (Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening)

a) av herrar *Hjalmar Nilsson, Hæggbloom* och *Svensson* i Vä, vilka ansett att utskottet bort, med anledning av motionerna I: 63 och II: 83 samt II: 224 i förevarande del, tillstyrka en medelsanvisning av 558 600 kronor för ändamålet och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Förädlings- och försöksverksamheten på jordbrukets område är av så stor betydelse, att den oavbrutet bör fortsättas. Särskilt för möjliggörande av ökad jordbruksproduktion spelar växtförädlingen en avgörande roll. Trots den stränga återhållsamhet med anslagsökningar, som med hänsyn till det ekonomiska läget måste iakttagas, finner sig utskottet ha avgörande skäl att tillstyrka, att ifrågavarande anslag höjes med belopp, som möjliggör för föreningen att kunna bedriva sin verksamhet i större omfattning än som blir möjligt med av Kungl. Maj:t föreslaget anslag. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall såvitt nu är i fråga till motionerna I: 63 och II: 83, likalydande, samt II: 224, till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 558 600 kronor.»;

b) av herr *Osvald*.

4) Vid *punkten 58:o*) (Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm) av herrar *Hjalmar Nilsson, Osvald* och *Hæggbloom*, vilka ansett att utskottet bort, med anledning av motionerna I: 63 och II: 83, II: 224 samt I: 166 och II: 218, såvitt fråga vore om förevarande anslag, tillstyrka en medelsanvisning av 230 000 kronor för ändamålet och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Som i motionerna framhållits har växtförädlingen vid Weibullsholm för det nutida svenska jordbruket kommit att spela en mycket betydande roll. Den eftersläpning med anslagsökningen, som under en följd av år drabbat växtförädlingsanstaltens verksamhet, måste för densamma utgöra ett betydande hinder för verksamhetens bedrivande i en omfattning, som annars skulle varit möjlig och för det svenska jordbruket gagnelig. Trots den återhållsamhet, som är betingad av statsfinansiella skäl, anser därför utskottet, att en ökning av anslaget i överensstämmelse med vad i motionerna föreslagits, är motiverad. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall såvitt nu är i fråga till motionerna I: 63 och II: 83, likalydande, II: 224 samt I: 166 och II: 218, de båda sistnämnda även likalydande, till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm* för budgetåret 1949/50 anvisa anslag av 230 000 kronor.»

5) Vid *punkten 67:o*) (Bidrag till Föreningen för växtförädling av frukt-träd) av herrar *Tjällgren, Hjalmar Nilsson, Oswald, Hæggbloom, Svensson* i Vä, *Mårtensson* i Smedstorp och *Åhman*, vilka ansett att utskottet bort för ändamålet tillstyrka medelsanvisning av 35 000 kronor och att utskottets yttrande och hemställan därför bort ha följande lydelse:

»Den verksamhet — — — s. 57—58 — — — jordbrukets område. Med hänsyn härtill och till vad som upplysts rörande de förändringar, som under år 1948 inträffat inom verksamheten, finner utskottet åtminstone någon ökning av statsbidraget för budgetåret 1949/50 böra äga rum. I rådande ekonomiska läge kan utskottet dock icke förorda större ökning än 10 000 kronor. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt de likalydande motionerna I: 120 och II: 144, till *Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd* för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 35 000 kronor.»

6) Vid *punkten 83:o*) av herr *Hæggbloom*.

7) Vid *punkten 92:o*) (Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag) av herrar *Oswald, Mårtensson* i Smedstorp och *Åhman*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionerna I: 123 och II: 147 att bidrag från anslaget finge beviljas med tillhoppa 5 000 000 kronor för budgetåret 1949/50 samt att för samma år skulle anvisas medel till anslaget med 4 000 000 kronor samt att utskottets yttrande och hemställan därför bort ha följande lydelse:

»Av lantbruksstyrelsens skrivelse i ärendet framgår, att den nuvarande medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål är otillräcklig, vilket förhållande är till allvarlig olägenhet för avdikningsverksamheten. Med hänsyn till denna verksamhets stora betydelse för den ökning av jordbrukets produktionsförmåga, som alla anse önskvärd, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till de likalydande motionerna I: 123 och II: 147,

1) medgiva, att under budgetåret 1949/50 må beviljas statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa 5 000 000 kronor;

2) till *Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor.»

8) Vid *punkten 112:o*) (Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg) av herr *Utbutt*, som ansett att utskottet bort för ändamålet tillstyrka en medelsanvisning av 92 400 kronor och att utskottets yttrande och hemställan därför bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser i likhet med motionärerna, att riksdagen må vid prövningen av frågan om medelsanvisningen under nionde huvudtitelns anslag

till säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg beakta vad motionärerna anfört om nödvändigheten av en ökad medelsanvisning för berörda ändamål. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 172 och II: 215, till *Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 92 400 kronor.»

9) Vid *punkten 142:o*) (Skogsvård m. m.: Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.) av herr *Tjällgren*.

Uppskjutna frågor.

Punkt i 9:e huvud- titeln	Anslagets rubrik	Punkt i 9:e huvud- titeln	Anslagets rubrik
20	Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Avlöningar. Omkostnader. Materiel m. m. Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek. Stipendier. Underhåll av byggnader m. m. Inredning och utrustning. Särskilda undersökningar. Avkastningsbedömning rörande avelssvin. Bidrag till lokala gödslings-, sort- och ogräsförsök m. m. Bidrag till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor. Kostnader för specialkurs för utbildande av maskinkonsulenter.		Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter. Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor.
		32	Nötboskapsavels befrämjande: Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln. Understöd åt kontrollföreningsverksamhet.
		43	Veterinärinrättningen i Skara: Avlöningar. Omkostnader. Inredning och utrustning.
		55	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård.
		59	Befrämjande av mindre jordbruk: Ordnad bokföring vid mindre jordbruk. Jordbruksekonomisk undersökning.
21	Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Avlöningar. Omkostnader. Materiel m. m. Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek. Stipendier m. m. Lokala trädgårdsförsök.	64	Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens linnämnd m. m.
		65	Befrämjande av fröodlingen m. m.: Stödjande av odlingen av vissa kulturväxter.
		66	Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till stödjande av priset å hamphalm och linhalm.
25	Lägre lantbruksundervisning m. m.: Lägre mejeriskolor.	81	Statens sockernämnd.
26	Lägre lantbruksundervisning m. m.: Lantbruksskolan vid Ultuna. Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter: Avlöningar. Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader. Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter: Bidrag till arvoden åt skolläkare. Bidrag till särskilda utbildningskurser. Bidrag till jordbrukets yrkesskolor. Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m.	82	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m.
		84	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.
		86	Kostnader i samband med Svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet.
		97	Statens forskningskommitté för lantmannabyggnader.
		110	Täckdikningsförsök m. m.
		161	Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdskurser m. m.